

"Электр энергиясының көтерме сауда нарығын ұйымдастыру және оның жұмыс істеуі қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 20 ақпандағы № 106 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы

Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің м.а. 2024 жылғы 12 желтоқсандағы № 456 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2024 жылғы 12 желтоқсанда № 35477 болып тіркелді

БҰЙЫРАМЫН:

1. "Электр энергиясының көтерме сауда нарығын ұйымдастыру және оның жұмыс істеуі қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 20 ақпандағы № 106 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10531 болып тіркелген) мынадай өзгерістер енгізілсін:

кіріспе мынадай редакцияда жазылсын:

"Электр энергетикасы туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 9-4-баптың 1-тармағының 1) тармақшасына, 3-тармақтың 1), 2), 6), 8), 9), 10), 12), 13) тармақшаларына, 19-1-баптың 4, 5, 7-тармақтарына және "Қазақстан Республикасы Энергетика министрілігінің мәселелері" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2014 жылғы 19 қыркүйектегі № 994 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасы Энергетика министрілігі туралы ереженің 15-тармағының 275) тармақшасына сәйкес БҰЙЫРАМЫН:";

көрсетілген бұйрықпен бекітілген Электр энергиясының көтерме сауда нарығын ұйымдастыру және оның жұмыс істеу қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) осы бұйрықтың қосымшасына сәйкес жаңа редакцияда жазылсын.

2. Қазақстан Республикасы Энергетика министрілігінің Электр энергетикасын дамыту департаменті Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен :

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Энергетика министрілігінің интернет-ресурсында орналастыруды;

3) осы бұйрық Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Қазақстан Республикасы Энергетика министрілігінің Заң қызметі департаментіне осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының энергетика вице-министріне жүктелсін.

4. Осы бұйрық:

1) Қағидалардың 2024 жылғы 1 шілдеден бастап қолданысқа енгізілетін 114-тармақтың төртінші бөлігін және 115-тармақтың екінші бөлігін;

2) Қағидалардың 2025 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізілетін 23-тармақты және 29-тармақтың екінші бөлігін қоспағанда, алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

2024 жылғы 30 желтоқсанға дейін тоқтатылсын:

1) осы бұйрықтың 58-тармағының 1) және 2) тармақшалары тоқтата тұру кезеңінде осы тармақшалар мынадай редакцияда қолданылады деп белгілей отырып:

"1) кепілдік беретін жеткізушілер болып табылатын электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің электр энергиясын сатып алуының тәуліктік көлемінің құнына,

2) электр энергиясын кепілдік беретін жеткізушілер болып табылмайтын электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілеріне алдын ала төлем көлемінің және электр энергиясын бірыңғай сатып алушының осы субъектілер үшін электр энергиясын сатып алуға арналған тәуліктік шығыстарының айырмашылығына байланысты бірыңғай сатып алушының кірістері мен шығыстарының тәуліктік көлемдері айырмасының модулі (егер көрсетілген айырма оң болса, бұл құраушы нөлге тең (нөлден артық), электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға операциялық тәуліктерге электр энергиясын сатуды жүзеге асыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері тәулік сайын алмайды, бұл ретте алмау пропорциясы аталған барлық субъектілерде бірдей болады.";

2) Қағидаларға 1-қосымшаның 11-тармағы тоқтата тұру кезеңінде осы тармақты мынадай редакцияда қолданылады деп белгілей отырып:

"11. Атаулы қолдау алушылардың тізіміне енгізілген Сатып алушы үшін нақты төлем атаулы қолдау алушылардың тізіміне енгізілген осы субъект үшін осы сағатқа көрсетілген электр энергиясын сатып алуға арналған баға бойынша жүргізіледі.".

Қағидалардың 4-тармағының қолданысы 2025 жылғы 1 қаңтарға дейін тоқтатылсын , тоқтата тұру кезеңінде осы тармақ мынадай редакцияда қолданылады деп белгілей отырып:

"4. Энергия өндіруші ұйымдар, жаңартылатын энергия көздерін пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдар және қайталама энергия ресурстарын пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдар, қалдықтарды энергетикалық кәдеге жаратуды пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдар электр энергиясының көтерме сауда нарығында (электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілеріне) электр энергиясын сатуды жүзеге асырады."

Бұл ретте энергиямен жабдықтаушы ұйымдар электр энергиясының бөлшек сауда нарығында (электр энергиясының бөлшек сауда нарығының субъектілеріне) электр энергиясын сатуды жүзеге асырады."

Қазақстан Республикасы
Энергетика министрінің міндетін атқарушы

Е. Аккенженов

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасының

Бәсекелестікті қорғау

және дамыту агенттігі

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасының

Ұлттық экономика министрлігі

Қазақстан Республикасы
Энергетика министрінің
міндетін атқарушы
2024 жылғы 12 желтоқсандағы
№ 456 Бұйрыққа қосымша
Қазақстан Республикасы
Энергетика министрінің
2015 жылғы 20 ақпандағы
№ 106 бұйрығымен бекітілген

Электр энергиясының көтерме сауда нарығын ұйымдастыру және оның жұмыс істеу қағидалары

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы электр энергиясының көтерме сауда нарығын ұйымдастыру және оның жұмыс істеу қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) "Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігінің мәселелері" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2014 жылғы 19 қыркүйектегі № 994 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігі туралы ереженің 15-тармағының 275) тармақшасына сәйкес әзірленді және электр энергиясын бірыңғай сатып алушының кезінде электр энергиясының көтерме сауда нарығын ұйымдастыру және жұмыс істеу, электр энергиясын бірыңғай сатып алушының басқа елдердің энергия өндіруші ұйымдарынан және электр энергиясын жеткізушілерден (өндірушілерден) электр энергиясын сатып алу, электр энергиясын бірыңғай сатып алушының көтерме сауда нарығының ішкі субъектілеріне және басқа елдердің тұтынушыларына сату, электр энергиясын бірыңғай сатып алушының электр энергиясын сатуға арналған болжамды бағаларын айқындау, электр энергиясын бірыңғай сатып алушының көтерме сауда нарығы тұтынушылары үшін тарифтерді саралау арқылы атаулы қолдауды жүзеге асыру, электр энергиясын бірыңғай сатып алушының шартты тұтынушылар мен гибридті топ әкімшісінің электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан электр энергиясын сатып алу бағалары мен көлемдерін

есептеу, электр энергиясын бірыңғай сатып алушының жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдауға арналған шығындарды бөлу, электр энергиясының шекті тарифтерге сағаттық мөлшерлемелерін, электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің электр энергиясын бірыңғай сатып алушысына сатып алынған электр энергиясына ақы төлеу тәртібі мен мерзімдерін, электр энергиясын бірыңғай сатып алушының жаңартылатын энергия көздерін пайдаланатын және энергия өндіруші ұйымдардан сатып алынған электр энергиясына ақы төлеу тәртібі мен мерзімдерін айқындау, цифрлық майнерлер үшін электр энергиясына квотаны айқындау тетігін, электр энергиясын бірыңғай сатып алушының энергия беруші ұйымдармен электр энергиясын беруге және электр энергиясын беру бойынша көрсетілетін қызметтеріне ақы төлеу туралы шарттар жасасу жағдайлары мен тәртібін айқындайды.

2. Осы Қағидаларда мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) атаулы қолдау алушылардың тізімі – табиғи монополия саласындағы уәкілетті орган қалыптастыратын тізім, оған электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан тұтынушыларды энергиямен жабдықтау мақсатында ғана электр энергиясын сатып алуға жеке бағалар қолданылатын энергиямен жабдықтаушы ұйымдар болып табылатын электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері енгізіледі;

2) базалық баға – цифрлық майнинг бойынша қызметті жүзеге асырмайтын және атаулы қолдау алушылардың тізіміне енгізілмеген электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілеріне, сондай-ақ шартты тұтынушылар болып табылатын электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілеріне электр энергиясын бірыңғай сатып алушы электр энергиясын тиісті сағатқа сататын баға ей;

3) гибриді топ - электр энергиясын өндіру кезінде жаңартылатын энергия көздерін пайдаланудың жиынтық үлесі кемінде жиырма бес пайыз болатын, бір энергия торабында орналасқан және уәкілетті орган бекіткен тәртіппен гибриді топтар тізбесіне енгізілген электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің тобы;

4) гибриді топ әкімшісі – гибриді топқа кіретін энергия өндіруші ұйымдардан электр энергиясын осы гибриді топ ішінде тұтынушыларға және (немесе) электр энергиясының теңгерімдеуші нарығында кейіннен өткізу (сату) мақсатында алуды (сатып алуды) жүзеге асыратын, гибриді топқа кіретін, сондай-ақ гибриді топқа кіретін энергия өндіруші ұйымдар мен электр энергиясын тұтынушылар үшін теңгерім провайдері болып табылатын заңды тұлға;

5) гибриді топтың тұтынушысы - электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектісі болып табылатын және гибриді топтардың тізбесіне енгізілген тұтынушы;

6) жасыл тариф — Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 20 ақпандағы № 118 бұйрығымен бекітілген Жаңартылатын энергия көздерін қолдауға арналған тарифті айқындау қағидаларына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10622 болып тіркелген) сәйкес электр энергиясын бірыңғай сатып алушы белгілейтін, жаңартылатын энергия көздерін пайдалану

жөніндегі объектілер өндіретін электр энергиясын бірыңғай сатып алушының сатуына арналған тариф;

7) жасыл энергияны тұтынушы — электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан Жаңартылатын энергия көздерін қолдауға арналған тарифті айқындау қағидаларына сәйкес айқындалатын жасыл тарифтер бойынша жаңартылатын энергия көздерін пайдалану объектілері өндіретін электр энергиясын сатып алатын электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектісі;

8) жаңартылатын энергия көздерін қолдау жөніндегі есеп айырысу - қаржы орталығы (бұдан әрі – есеп айырысу-қаржы орталығы) жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау саласындағы Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес уәкілетті орган айқындаған, 2023 жылғы 1 шілдеге дейін қолданыста болған жаңартылатын энергия көздерін пайдалану жөніндегі объектілер және қалдықтарды энергетикалық кәдеге жарату объектілер өндіретін электр энергиясын сатып алу-сату шарттарының тарапы болып табылатын заңды тұлға;

9) жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдауға жұмсалатын шығындар – жасыл энергия тұтынушыларға тиесілі шығындарды шегергенде, жаңартылатын энергия көздерін пайдалану объектілері, қалдықтарды энергетикалық кәдеге жарату объектілері өндірген электр энергиясын сатып алуға арналған электр энергиясын бірыңғай сатып алушының шығындары, электр энергиясын өндіру-тұтынуды теңгерімдеуді ұйымдастыру бойынша көрсетілетін қызметтерге жұмсалатын тиісті шығындар, электр энергиясының теңгерімдеуші нарығында жұмсалған шығындар (кірістерді шегергенде), резервтік қорды қалыптастыруға арналған шығындар және оның қызметін жүзеге асыруға байланысты шығындар;

10) майнингтік баға – цифрлық майнинг бойынша қызметті жүзеге асыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісі электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан электр энергиясын тиісті сағатқа сатып алатын цифрлық майнерлер үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығының нәтижелері бойынша айқындалған баға;

11) мәміле бағасы – энергия өндіруші ұйымдарға арналған орталықтандырылған сауда-саттық барысында айқындалған электр энергиясының бағасы, ол бағамен электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектісі тиісті сағатқа электр энергиясының бірыңғай сатып алушысына электр энергиясын сатады;

12) теңгерімдеуші нарық жүйесі – электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің сатып алуға өтінімдер және сатуға өнімдер беруіне, электр энергиясының өндіру-тұтынудың тәуліктің кестесін қалыптастыруға, цифрлық майнерлер үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттықтарының көлемін айқындауға, энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттықтарының көлемін айқындауға, бекітілген тәуліктік кестеге жүйелік оператормен келісілген түзетулер енгізуге, электр энергиясының

көтерме сауда нарығы субъектілерінің электр энергиясын өндіру-тұтынудың нақты мәндерін қалыптастыруға, электр энергиясының сағат сайынғы теңгерімсіздіктерін есептеуге, электр энергиясының көтерме сауда нарығында электр энергиясын сатып алу-сатудың сағат сайынғы бағаларын, сондай-ақ теңгерімдеуші электр энергиясын сатып алудың (сатудың) және теріс теңгерімсіздіктерді сатып алудың (сатудың) сағат сайынғы бағаларын есептеуге арналған аппараттық-бағдарламалық кешен;

13) уәкілетті орган – электр энергетикасы саласындағы басшылықты жүзеге асыратын мемлекеттік орган;

14) ұлттық электр желісі бойынша электр энергиясын беру жөніндегі көрсетілетін қызмет – жүйелік оператор электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілеріне және басқа мемлекеттердің ұйымдарына "Электр энергетикасы туралы" Қазақстан Республикасының Заңында (бұдан әрі – Заң) айқындалған тәртіппен көрсетілетін қызмет;

15) ұлттық электр желісін пайдалану жөніндегі көрсетілетін қызмет - Қазақстан Республикасының Табиғи монополиялар туралы заңнамасына сәйкес электр энергиясын беру саласына жататын, осы Заңда айқындалған тәртіппен жүйелік оператор электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілеріне көрсететін, ұлттық электр желісіне техникалық қызмет көрсету мен оны пайдалану әзірлігінде ұстап тұруды қамтамасыз ету бойынша көрсетілетін қызмет;

16) цифрлық майнерлерге арналған электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығы – цифрлық майнинг жөніндегі қызметті жүзеге асыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері қатысатын орталықтандырылған сауда операторы жүргізетін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығы;

17) шартты тұтынушы – өзімен бірге адамдардың бір тобына кіретін энергия өндіруші ұйымдардан электр энергиясын сатып алатын көтерме тұтынушы, "Жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес айқындалатын өнеркәсіптік кешен және білікті тұтынушы;

18) шартты тұтынушылардың тізбесі – "Жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау туралы" Қазақстан Республикасының Заңына және Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2018 жылғы 10 желтоқсандағы № 489 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 17923 болып тіркелген) бекітілген Тұлғалар топтарының тізілімін қалыптастыру және жүргізу қағидаларына сәйкес уәкілетті орган қалыптастыратын және жаңартып отыратын және электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға жіберілетін заңды тұлғалардың тізбесі.

19) электр энергиясын бірыңғай сатып алушы – электр энергиясының жоспарлы көлемдерін орталықтандырылған сатып алуды және орталықтандырылған сатуды жүзеге асыратын, уәкілетті орган айқындайтын, мемлекет жүз пайыз қатысатын заңды тұлға;

20) электр энергиясын сатып алу-сату шарты – электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілері арасында электр энергиясының жоспарлы көлемдерін сатып алуға (сатуға) жасалатын шарт;

21) электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесі – электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің операциялық тәуліктеріне электр энергиясын өндірудің және тұтынудың жоспарлы сағат сайынғы шамаларын көрсететін жүйелік оператор әзірлейтін және бекітетін құжат;

22) электр энергиясының бөлшек сауда нарығы – жүйелік оператор қалыптастыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің тізбесіне енгізілген энергиямен жабдықтаушы ұйымдар мен электр энергиясының бөлшек сауда нарығы субъектілері арасындағы электрмен жабдықтау шарттары негізінде жұмыс істейтін өзара қатынастар жүйесі;

23) электр энергиясының бөлшек сауда нарығының субъектілері – электр энергиясын тұтынушылар және жүйелік оператор қалыптастыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің тізбесіне енгізілмеген е энергия беруші ұйымдар;

24) электр энергиясының көтерме сауда нарығы – электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің арасындағы электр энергиясын сатып алу – сату шарттары негізінде жұмыс істейтін электр энергиясының жоспарлы көлемдерін сатып алу-сатумен байланысты қатынастар жүйесі;

25) электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері – энергия өндіруші, энергия беруші, энергиямен жабдықтаушы ұйымдар, жаңартылатын энергия көздерін пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдар, қайталама энергетикалық ресурстарды пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдар, қалдықтарды энергетикалық кәдеге жаратуды пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдар, электр энергиясын тұтынушылар, жүйелік оператор қалыптастыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің тізбесіне енгізілген цифрлық майнерлер және гибриді топтар әкімшілері, сондай-ақ жүйелік оператор, орталықтандырылған сауда нарығының операторы және электр энергиясын бірыңғай сатып алушы;

26) электр энергиясының орталықтандырылған саудасы – осы Заңға сәйкес энергия өндіруші ұйымдар мен бірыңғай сатып алушы арасында, сондай-ақ бірыңғай сатып алушы мен электрондық сауда жүйесіндегі цифрлық майнерлер арасында жүзеге асырылатын электр энергиясын сатып алу-сату мәмілелері;

27) энергия өндіруші ұйым – Қазақстан Республикасының жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау саласындағы заңнамасына сәйкес осындай болып табылатын электр энергиясының нетто-тұтынушыларын қоспағанда, өз мұқтаждары және (немесе) өткізуі үшін электр және (немесе) жылу энергиясын өндіруді жүзеге асыратын ұйым;

28) энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығы – орталықтандырылған сауда операторы жүргізетін электр энергиясын сатуды жүзеге асыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері қатысатын электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығы;

Осы Қағидаларда пайдаланылатын өзге де терминдер мен анықтамалар Қазақстан Республикасының электр энергетикасы саласындағы заңнамасына сәйкес қолданылады.

3. Электр энергиясының көтерме сауда нарығы электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілерінің арасындағы электр энергиясын сатып алу-сату шарттары негізінде жұмыс істейтін, электр энергиясының жоспарлы көлемін сатып алу-сатуға байланысты қатынастар жүйесін білдіреді.

Электр энергиясының бөлшек сауда нарығының субъектілері электр энергиясының көтерме сауда нарығында электр энергиясын сатып алу-сатуды жүзеге асырмайды.

4. Энергия өндіруші ұйымдар, жаңартылатын энергия көздерін пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдар және қайталама энергия ресурстарын пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдар, қалдықтарды энергетикалық кәдеге жаратуды пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдар электр энергиясының көтерме сауда нарығында электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілеріне электр энергиясын сатуды жүзеге асырады.

Бұл ретте энергиямен жабдықтаушы ұйымдар электр энергиясының бөлшек сауда нарығында электр энергиясының бөлшек сауда нарығының субъектілеріне электр энергиясын оның электр желілері орналасқан әкімшілік-аумақтық бірлік (облыс) шегінде ғана сатуды жүзеге асырады.

5. Электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері жасаған электр энергиясын сатып алу-сатудың барлық шарттары бойынша электр энергиясының көтерме сауда нарығында сатып алынған (сатылған) электр энергиясының көлемі осы Қағидалардың 97 және 99-тармақтарымен көзделген түзетулерді ескере отырып жүйелік оператор бекіткен электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесіне енгізілген электр энергиясын сатып алу-сатудың жоспарлы көлемі болып табылады.

6. Электр энергиясының көтерме сауда нарығында электр энергиясын сатып алу-сатуды электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің тізбесіне енгізілген электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілері жүзеге асырады. Электр энергиясын бірыңғай сатып алушыны қоспағанда, жүйелік оператор электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің тізбесіне енгізуді осы Қағидалардың 127-тармағына сәйкес тиісті шарттар жасасу арқылы жүзеге асырады.

7. Электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері электр энергиясын электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан осы Қағидаларға 1 және 2-қосымшаларға сәйкес нысан бойынша және (немесе) Тұлғалар тобының тізілімінде олармен бір тұлғалар тобына кіретін энергия өндіруші ұйымдардан және (немесе) олармен бір гибриді топқа кіретін гибриді топ әкімшісінен және (немесе) жаңартылатын

көздерден ғана сатып алуды жүзеге асыруға және олармен тиісті электр энергиясын сатып алу-сату шарттарын жасасады.

Бұл ретте жүйелік оператор Қазақстан Республикасының Бірыңғай электр энергетикалық жүйесінен (бұдан әрі – ҚР БЭЖ) оқшауланған жұмыс салдарынан электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан ұлттық электр желісінің технологиялық және өндірістік мұқтаждарына электр энергиясын сатып алуды жүзеге асырудың техникалық мүмкіндігі болмаған кезде электр энергиясын өткізетін электр энергиясын жеткізушілерден Қазақстан Республикасының аумағы тікелей шетелдік өндірушінің атынан Қазақстан Республикасының шегінен тыс жерден электр энергиясын сатып алады.

8. Энергиямен жабдықтаушы ұйымдар электр энергиясын жиынтық белгіленген қуаты 10 мегаваттан аспайтын, өздерінің қызмет көрсету аймағында орналасқан, 2023 жылғы 1 шілдеге дейін пайдалануға берілген және 2023 жылғы 1 шілдеде Қазақстан Республикасының жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау саласындағы заңнамасына сәйкес бірыңғай сатып алушымен жасалған электр энергиясын сатып алу мен сатудың ұзақ мерзімді шарттары болмаған гидроэлектр станцияларынан осы Заңның 12-1-бабына сәйкес белгіленген электр энергиясына шекті тариф бойынша басым тәртіппен сатып алады.

Бұл ретте электр энергиясын осы гидроэлектр станцияларынан 2023 жылғы 1 шілдеге белгіленген қуат деңгейінде сатып алуға жол беріледі.

Энергиямен жабдықтаушы ұйымдар өз тұтынушыларын электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан және (немесе) нетто-тұтынушылардан энергиямен жабдықтау мақсатында электр энергиясының жетіспейтін көлемін сатып алуды жүзеге асырады.

Бұл ретте энергиямен жабдықтаушы ұйымдар тұтынушыларға электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан және (немесе) ҚР БЭЖ-ден оқшауланған жұмыс нәтижесінде жаңартылатын энергия көздерін пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдардан электр энергиясын жеткізуді жүзеге асырудың техникалық мүмкіндігі болмаған кезде тұтынушыларды энергиямен жабдықтау мақсатында шетелдік өндірушінің атынан электр энергиясын Қазақстан Республикасының аумағынан тікелей электр энергиясын өткізетін электр энергиясын жеткізушілерден Қазақстан Республикасының шегінен тыс жерден сатып алады.

9. Заңның 13-бабының 7-1-тармағында көзделген жағдайларды қоспағанда, энергиямен жабдықтаушы ұйымдар, энергия беруші ұйымдар, тұтынушылар және электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері болып табылатын цифрлық майнерлер жүйелік оператормен Ұлттық электр желісін пайдалану жөніндегі қызметті көрсетуге шарт жасасады.

10. Цифрлық майнинг бойынша қызметті жүзеге асыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері электр энергиясын Қазақстан Республикасының

шегінен тыс жерден не электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан не электр энергиясын сатып алудың бірыңғай сатып алушысымен жасалған электр энергиясын сатып алу-сатудың ұзақ мерзімді шарты жоқ жаңартылатын энергия көздерін пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдардан сатып алуды жүзеге асырады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан электр энергиясын сатып алуды цифрлық майнинг жөніндегі қызметті жүзеге асыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 24 ақпандағы № 137 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10550 болып тіркелген) бекітілген Электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығын ұйымдастыру қағидаларына (бұдан әрі – Электр энергиясымен орталықтандырылған сауда-саттықты ұйымдастыру қағидалары) сәйкес жүргізілетін цифрлық майнерлер үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттықтарында Осы Қағидаларға сәйкес жүйелік оператор айқындайтын электр энергиясының тиісті квотасы шегінде жүзеге асырады.

11. Гибридті топтардың әкімшісі мен шартты тұтынушылар жаңартылатын көздерден электр энергиясын сатып алуға электр энергиясының бірыңғай сатып алушысының шығыны мен жасыл энергияны тұтынушыларға электр энергиясын бірыңғай сатып алушы сатқан электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілері болып табылатын электр энергиясының көлемдерін, жаңартылатын көздерден сатып алынатын, электр энергиясының көлемдерін, олардың құрамына кіретін жаңартылатын көздер жүргізген электр энергиясының көлемдерін, цифрлық майнинг жөніндегі қызметті жүзеге асыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің жоспарлы тұтыну көлемдерін, электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің жоспарлы тұтыну көлемдерін қоспағанда, республиканың жоспарлы тұтынушының жалпы көлеміндегі олардың электр энергиясын жоспарлы тұтыну үлесін ескере отырып, Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігінің 2015 жылғы 2 наурыздағы № 164 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10662 болып тіркелген) Электр энергиясын бірыңғай сатып алушының жаңартылатын энергия көздерін пайдалану объектілері, қалдықтарды энергетикалық кәдеге жарату объектілері өндірген электр энергиясын орталықтандырылған сатып алу және сату қағидалары айқындаған (бұдан әрі – Электр энергиясын бірыңғай сатып алушының жаңартылатын энергия көздерін пайдалану объектілері, қалдықтарды энергетикалық кәдеге жарату объектілері өндірген электр энергиясын орталықтандырылған сатып алу және сату қағидалары) тәртіппен электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан электр энергиясын бірыңғай сатып алушы есептейтін бағалар мен көлемдер бойынша электр энергиясын сатып алады, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2017 жылғы 28 желтоқсандағы № 480 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу

тізілімінде № 16241 болып тіркелген) үлгілік нысандар бойынша электр энергиясын бірыңғай сатып алушымен қалдықтарды энергетикалық кәдеге жаратуды пайдаланатын энергияның жаңартылатын көздерді пайдаланатын объектілер өндіретін электр энергиясын сатып алу-сатудың тиісті шарттарын жасасады.

12. Жасыл энергияны тұтынушылар Заңның 19-1-бабы, 5-тармағы 3) тармақшасының екінші абзацына сәйкес электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан электр энергиясын бірыңғай сатып алушы есептейтін жасыл тарифтер бойынша жаңартылатын энергия көздерін пайдалану объектілері өндіретін электр энергиясын қысқа мерзімді (бір жыл) немесе ұзақ мерзімді (бір жылдан астам) негізде сатып алуға құқылы Қолдау тарифін айқындау қағидаларында айқындалған, сондай-ақ осы Қағидаларға 8-қосымшаға сәйкес нысан бойынша тиісті шарт жасасады.

13. Электр энергиясының көтерме сауда нарығындағы электр энергиясының энергия беруші ұйымдары электр энергиясын беру бойынша қызмет көрсетеді, электр энергиясының технологиялық шығынын және шаруашылық қажеттіліктерін өтеу үшін электр энергиясын сатып алады.

14. Электр энергиясының көтерме сауда нарығында өз қызметін жүзеге асыру кезінде энергия беруші ұйымдар:

1) Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2014 жылғы 18 желтоқсандағы № 210 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10899 болып тіркелген) электр энергиясының белгіленген сенімділік нормаларына және сапа стандарттарына сәйкес электр энергиясын беруді жүзеге асырады;

2) электр желісіне қол жеткізу үшін тең жағдайларды қамтамасыз етеді;

3) электр желісін пайдалану әзірлігінде ұстауды және оған техникалық қызмет көрсетуді қамтамасыз етеді;

4) электр желісінің тұрақты және сенімді жұмысын, жедел басқару (жүргізу) аймағына кіретін энергетикалық объектілердегі авариялардың алдын алу, оқшаулау және жою жөнінде уақтылы шаралар қабылдауды қамтамасыз етеді;

5) жүйелік оператормен бірлесіп, Қазақстан Республикасының Электр энергетикасы және техникалық реттеу саласындағы заңнамасында белгіленген талаптарға сәйкес берілетін электр энергиясының сапасын қамтамасыз етеді;

6) келісілген есепке алу нүктелерінде электр энергиясын коммерциялық есепке алуды жүзеге асырады;

7) ҚР БЭЖ-де электр энергиясын өндіру (тұтыну) режимдерін жедел-диспетчерлік басқару процесінде жүйелік оператормен өзара іс-қимылды жүзеге асырады.

15. Электр энергиясының көтерме сауда нарығында өз қызметін жүзеге асыру кезінде энергиямен жабдықтаушы ұйымдар жүйелік операторға және (немесе) өңірлік электр желілік компанияға қызмет көрсетілетін тұтынушылардың электр энергиясын коммерциялық есепке алу құралдарына кедергісіз қол жеткізуді қамтамасыз етеді.

16. Энергиямен жабдықтаушы ұйымда электр энергиясын сатып алуға қолданыстағы шарттар болмаған кезде бөлшек тұтынушылар Заңда белгіленген тәртіппен электр энергиясын кепілді жеткізушіге беруге тиіс.

17. Электр энергиясының көтерме сауда нарығында қызметті жүзеге асыру кезінде электр энергиясын тұтынушылар:

1) электр энергиясын сатып алу-сату шартында айқындалған электр тұтыну режимдерін сақтайды;

2) тұтынушылардың меншігіндегі электр және энергия қондырғыларының және коммерциялық есепке алу аспаптарының тиісті техникалық жай-күйін қолдайды, "Электр энергетикасы туралы" Заңның 19-бабы 2-тармағының 1) тармақшасына сәйкес олардың техникалық жай-күйіне қойылатын талаптарды орындайды;

3) жасалған шарттарға сәйкес белгіленген мерзімдерде коммерциялық есепке алу аспаптарын өлшеу деректерін ұсынады;

4) жүйелік операторға және өңірлік электр желілік компанияға электр энергиясын коммерциялық есепке алу аспаптарына кедергісіз қол жеткізуді қамтамасыз етеді;

5) диспетчерлік технологиялық басқару құралдарының, оның ішінде жүйелік оператордың және өңірлік электр желілік компанияның диспетчерлік орталықтарымен байланыс құралдарының, жүйелік оператордың және өңірлік электр желілік компанияның жедел-ақпараттық кешенімен біріздендірілген диспетчерлік басқарудың жедел-ақпараттық кешенінің болуын немесе жедел-диспетчерлік өзара іс-қимыл жөніндегі өкілеттіктерді басқа диспетчерлік орталыққа беру туралы құжаттың болуын қамтамасыз етеді;

6) толық құқылы диспетчерлік орталыққа қосылған телеметриялық ақпаратты жинау және беру жүйесінің болуын қамтамасыз етеді.

18. Барлық энергия өндіруші ұйымдар желіге жіберілетін электр энергиясын тек электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға сатуды жүзеге асырады, осы қағидаларға 6, 7-қосымшаларға сәйкес нысандар бойынша және (немесе) олармен бір адамдар тобына кіретін тұтынушыларға, не олармен бір гибриді топқа кіретін гибриді топтың әкімшісіне тиісті шарттар жасасады және Заңның 13-бабының 3-1-тармағына сәйкес олармен электр энергиясын сатып алу-сатудың тиісті шарттарын жасасады.

Олармен бірге тұлғалардың бір тобына кіретін тұтынушыларға электр энергиясын өткізетін, энергия өндіруші ұйымдар және олармен бірге бір гибриді топқа кіретін, гибриді топтың әкімшісі Заңның 13-бабы 3-1-тармағының екінші абзацына сәйкес электр энергиясын адамдар тобынан және гибриді топтан тыс сатуды электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға ғана жүзеге асыруға міндетті. Бұл ретте электр энергиясын өз мұқтажы үшін одан әрі сатусыз сатып алатын заңды тұлға тұтынушы болып танылады.

Бұл ретте энергия өндіруші ұйымның осы тармақтың бірінші және екінші абзацтарына сәйкес өткізуіне мәлімделмеген электр энергиясының көлемі арттыруға теңгерімдеуге қатысуға өтінім беру жолымен өткізілуге жатпайды.

19. Заңның 13-бабының 3-2-тармағына сәйкес энергия өндіруші ұйымға мынадай тыйым салынады:

1) электр энергиясын бірыңғай сатып алушыны және (немесе) онымен бірге адамдардың бір тобына кіретін тұтынушыларды, не онымен бір гибридті топқа кіретін, гибридті топтың әкімшісін қоспағанда, электр энергиясының бөлшек сауда нарығының субъектілеріне, сондай-ақ электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілеріне электр энергиясын өткізу (сату);

2) келісілген хаттамалар бойынша сағаттық есепке алу деректерін Жүйелік оператордың электр энергиясын коммерциялық есепке алудың автоматтандырылған жүйесінің орталық дерекқорына беруді қамтамасыз ететін электр энергиясын коммерциялық есепке алудың автоматтандырылған жүйесі болмаған кезде электр энергиясын өткізу (сату);

3) Заңның 9-4-бабының 2) және 4) тармақшаларында көрсетілген жағдайларды қоспағанда, электр энергиясын цифрлық кеншілерге өткізу (сату);

4) электр энергиясын басқа энергия өндіруші ұйымнан сатып алу (сатып алу).

20. Жүйелік операторға қуатты автоматты реттеу бойынша қызметтер көрсететін энергия өндіруші ұйымдар электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға электр энергиясын сатудан шарттық көлемінің (реттеу диапазонының) шамасына босатылады.

21. Электр энергиясын бірыңғай сатып алушымен жасалған электр энергиясын сатып алу – сатудың ұзақ мерзімді шарты бар барлық жаңартылатын көздер, жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау туралы заңнамаға сәйкес электр энергиясын тек электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға сатуды жүзеге асырады.

22. Электр энергиясының көтерме сауда нарығында өз қызметін жүзеге асыру процесінде энергия өндіруші ұйымдар:

1) жүйелік оператормен бірлесіп ҚР БЭЖ-де стандартты жиілікті реттеуді және қолдауды жүзеге асырады;

2) диспетчерлік технологиялық басқару құралдарының, оның ішінде жүйелік оператордың диспетчерлік орталықтарымен байланыс құралдарының, Жүйелік оператордың жедел-ақпараттық кешенімен біріздендірілген диспетчерлік басқарудың жедел-ақпараттық кешенінің болуын қамтамасыз етеді;

3) жүйелік операторға және өңірлік электр желілік компанияға электр энергиясын коммерциялық есепке алу аспаптарына кедергісіз қол жеткізуді қамтамасыз етеді.

23. Энергиямен жабдықтаушы ұйымдар электр энергиясын өз энергия жүйесінен уақытша оқшаулап жұмыс істейтін шектес елдердің тұтынушыларына (авариялық жағдайлар туындаған кезде және (немесе) шектес елдердің энергия жүйесінде жөндеу жұмыстары жүргізілген жағдайларда) жеткізуді (экспорттауды) жүзеге асыра алады.

24. Электр энергиясын бірыңғай сатып алушы мынадай функцияларды жүзеге асырады:

1) электр энергиясы көтерме сауда нарығы субъектілерінің тізбесіне енгізілген энергиямен жабдықтаушы, энергия беруші ұйымдарға, тұтынушыларға, шартты тұтынушыларға, цифрлық кеншілерге, сондай-ақ гибриді топтың тұтынушыларына сату үшін энергия өндіруші ұйымдардан және (немесе) гибриді топтың әкімшісінен бір сағатқа және (немесе) тәулікке және (немесе) айға және (немесе) тоқсанға және (немесе) жылға (жылдарға) электр энергиясын сатып алады;

2) электр энергиясын энергия беруші және энергиямен жабдықтаушы ұйымдарға, электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері болып табылатын электр энергиясын тұтынушыларға, шартты тұтынушыларға, гибриді топтың тұтынушыларына, сондай-ақ электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттықтарында цифрлық майнинг жөніндегі қызметті жүзеге асыратын тұлғаларға электр энергиясына шекті тарифтерден жоғары сатады;

3) жауапкершілікті беру шарттары шеңберінде жаңартылатын энергия көздерінен теріс теңгерімсіздіктерді сатып алады;

4) жауапкершілікті беру шарты шеңберінде теңгерімдеуші электр энергиясын жаңартылатын көздерге сатады;

5) уәкілетті орган бекіткен үлгі нысан бойынша электр энергиясын бірыңғай сатып алушымен жасалған электр энергиясының жоспарлы көлемін сатып алу-сатудың ұзақ мерзімді шарты бар жаңартылатын көздермен және жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау саласындағы заңнамаға сәйкес 2023 жылғы 1 шілдеге дейін қаржы-есеп айырысу орталығымен жасалған электр энергиясын сатып алу-сату шарттары бар жаңартылатын көздермен жауапкершілікті беру шартын жасасады және Заңға сәйкес электр энергиясының теңгерімдеуші нарығында олардың теңгерімінің провайдері болады;

6) осы Қағидаларға 1, 2, 3 және 4-қосымшаларға сәйкес нысандар бойынша электр энергиясын сатып алу-сатудың тиісті шарттарын жасасады;

7) электр энергиясының орталықтандырылған сауда нарығына қатысу шартын жасасады;

8) осы Қағидалардың 2-тарауының 5-параграфына сәйкес және осы жеткізушілердің (өндірушілердің) бағалары бойынша басқа елдердің электр энергиясын жеткізушілерінен (өндірушілерінен) электр энергиясын сатып алуды (импорттауды) жүзеге асырады;

9) осы Қағидалардың 3-тарауының 3-параграфында айқындалған тәртіппен электр энергиясын басқа елдердің тұтынушыларына сатуды (экспорттауды) жүзеге асырады;

10) тарифтерді кезең-кезеңмен өзгертуді жүзеге асыру мүмкіндігі мақсатында осы Қағидалардың 8-тарауына сәйкес тарифтерді саралау арқылы көтерме сауда нарығының тұтынушылары үшін атаулы қолдауды жүзеге асырады;

11) теңгерімдеуші электр энергиясын және теңгерімдеуші нарықтың есеп айырысу орталығымен теріс теңгерімсіздіктерді сатып алу-сату шартын жасасады;

12) осы Қағидаларға 5-қосымшада айқындалған тәртіпке сәйкес электр энергиясын сатуға болжамды бағаларды айқындайды;

13) энергия беруші ұйымдармен электр энергиясын беруге шарттар жасасады (қажет болған жағдайда) және осы Қағидалардың 6-тарауында айқындалған тәртіппен электр энергиясын беру жөніндегі қызметтерге ақы төлейді;

14) жүйелік оператормен импортталатын электр энергиясы желісіне жіберуді техникалық диспетчерлеу бойынша қызметтер көрсетуге шарт жасасады (қажет болған жағдайда);

15) қолдау тарифін айқындау қағидаларына сәйкес айқындалатын жасыл тарифтер бойынша жаңартылатын энергия көздерін пайдалану объектілері өндіретін электр энергиясын жасыл энергияны тұтынушыға қысқа мерзімді (бір жыл) немесе ұзақ мерзімді (бір жылдан астам) негізде сатады;

25. Электр энергиясын тұтынудың тәуліктік кестесін жабу үшін электр энергиясын сатып алуды электр энергиясын бірыңғай сатып алушы Жүйелік оператордың техникалық сараптамасын ескере отырып, мынадай тәртіппен (басымдылықта) жүзеге асырады:

1) 2023 жылғы 1 шілдеден кейін электр энергиясын бірыңғай сатып алушымен жасалған электр энергиясын сатып алу-сатудың ұзақ мерзімді шарты бар жаңартылатын көздерде, Қазақстан Республикасының жаңартылатын энергия көздерін осы шарттардың бағалары бойынша электр энергиясын желіге жоспарлы түрде босатуды толық көлемде пайдалануды қолдау туралы заңнамасына сәйкес;

1 шілдеге дейін жасалған жаңартылатын көздерде 2023 жылы -қаржы-есеп айырысу орталығымен Қазақстан Республикасының жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау туралы заңнамасына сәйкес электр энергиясын ұзақ мерзімді сатып алу-сату шарты есептік күнтізбелік айдың қорытындылары бойынша осы шарттардың бағалары бойынша электр энергиясын желіге нақты босатуды толық көлемде жүзеге асырады;

2) бірыңғай сатып алушымен Заңның 15-3-бабы 3-1-тармағының 3) тармақшасына сәйкес электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша қызмет көлемін айқындау қағидаларына сәйкес есептелген көлем шегінде электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызмет шартын жасасқан қалалар мен аудандарды орталықтандырылған жылумен жабдықтауды жүзеге асыратын жылу электр орталықтарында электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметті сатып алу туралы шарттар үшін бірыңғай сатып алушы жұмыс істеп тұрған энергия өндіруші ұйымдармен жасасатын электр қуатын, құрамына Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 3 желтоқсандағы № 688 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 12510 болып

тіркелген) бекітілген электр энергиясына тиісті шекті тарифтер бойынша осы Қағидаларға сәйкес айқындалатын тиісті сағаттық мөлшерлемелерге көбейтілген жылу электр орталықтары кіреді;

3) электр энергиясы осы Қағидаларға 6-қосымшаға сәйкес есептелген және Нарық кеңесінің оң қорытындысын алған көлем шегінде қалалар мен аудандарды орталықтандырылған жылумен жабдықтауды жүзеге асыратын адамдардың тиісті тобы шеңберінде тұтынылатын жылу электр орталықтарынан басқа, осы Қағидаларға сәйкес айқындалатын электр энергиясына тиісті шекті тарифтер бойынша электр энергиясына тиісті сағаттық мөлшерлемелерге көбейтілген жылу электр орталықтарында;

4) Электр қуаты нарығында Заңның 15-4 және 15-8-баптарына сәйкес, электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметті сатып алу туралы ұзақ мерзімді шарттар жасалған энергия өндіруші ұйымдарында электр энергиясының тиісті сағаттық тарифтерге көбейтілген электр энергиясына тиісті шекті тарифтер бойынша, қуаты осы шарттардың мәні болып табылатын генерациялайтын қондырғылар желісіне электр энергиясын жоспарлы босату көлемінде осы Қағидаларға сәйкес көрсетілген шарттардың қолданылуы ішінде айқындалатын мөлшерлемелер;

5) электр энергиясын тұтынудың тәуліктік кестесін жабу үшін қажетті қалған электр энергиясының жоспарлы көлемін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығында электр энергиясын бірыңғай сатып алушы сатып алады.

Егер осы тармақта көрсетілген электр энергиясының жоспарлы көлемі электр энергиясын тұтынудың тәуліктік кестесін жабу үшін жеткіліксіз болған жағдайда электр энергиясын бірыңғай сатып алушы электр энергиясының жоспарлы импортын жүзеге асырады.

Осы тармақтың 3) тармақшасында көзделген электр энергиясын басым сатып алу көлемінің есебін энергия өндіруші ұйым нарық кеңесінің оң қорытындысын алғаннан кейін электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға жібереді.

26. Заңның 19-1-бабы 5-тармағының 5) тармақшасына сәйкес электр энергиясының бөлшек сауда нарығының субъектілеріне электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан электр энергиясын сатуға тыйым салынады.

27. Электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға Заңның 19-1-бабы 5-тармағының 6) тармақшасына сәйкес, ұлттық электр желісін пайдалану бойынша қызмет көрсетуге жүйелік оператормен шарттары жоқ электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері болып табылатын энергиямен жабдықтаушы, энергия беруші ұйымдарға және тұтынушыларға электр энергиясын өткізуге (сатуға) тыйым салынады.

28. Электр энергиясын бірыңғай сатып алушының энергия өндіруші ұйымдардан электр энергиясын сатып алуына, оның ішінде жаңартылатын энергия көздерін, қалдықтарды энергетикалық кәдеге жаратуды және қайталама энергетикалық ресурстарды, теңгерімдеуші электр энергиясын және теріс теңгерімсіздіктерді, электр энергиясын беру жөніндегі қызметтерді, ішіндегі ұлттық электр желісі, техникалық

диспетчерлеу, өндіріс-тұтынуды теңгерімдеуді ұйымдастыруға байланысты құқықтық қатынастарға электр энергиясы, орталықтандырылған сауда нарығы операторының қызметтері, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасы қолданылмайды.

2-тарау. Электр энергиясының көтерме сауда нарығында электр энергиясын сатып алу тәртібі

1-параграф. Электр энергиясын сатып алу көлемінің мәлімдемесі

29. Электр энергиясының көтерме сауда нарығында электр энергиясын операциялық тәуліктерге сатып алу үшін электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері (электр энергиясын бірыңғай сатып алушыны, цифрлық майнингті жүзеге асыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілерін және электр энергиясын тікелей шетелдік өндірушінің және/немесе үкіметаралық келісімде айқындалатын уәкілетті ұйымның атынан Қазақстан Республикасының аумағында цифрлық майнерлерге өткізетін электр энергиясын берушілерді қоспағанда) операциялық тәуліктің алдындағы тәуліктің 08:00 сағатына дейін (Астана уақыты бойынша) теңгерімдеуші нарық жүйесінде жүйелік оператор бекітетін электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесіне енгізу үшін осы Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша әрбір келісімшарттық өнім беруші бойынша жоспарланған сатып алуға өтінім береді және оған электрондық цифрлық қолтаңбамен қол қояды.

Бұл ретте энергиямен жабдықтау мақсатында электр энергиясын сатып алу жөніндегі қызметті жүзеге асыруға лицензиясы бар энергия беруші ұйымдар тұтынушыларды энергиямен жабдықтау мақсатында және қызмет көрсетілетін желілер бойынша беру кезінде электр энергиясының технологиялық шығысын жабу үшін және шаруашылық қажеттіліктерге электр энергиясын сатып алуға екі бөлек өтінім береді.

Айдың бірінші күніне сатып алуға өтінімдер теңгерімдеуші нарық жүйесінде айдың соңғы операциялық тәуліктерінің алдындағы тәуліктің сағат 8:00-ден (Астана уақыты бойынша) кейін, бірақ операциялық тәуліктің алдындағы тәуліктің сағат 8:00-ден (Астана уақыты бойынша) кешіктірілмей беріледі. Айдың келесі күндеріне өтінімдер теңгерімдеуші нарық жүйесінде айдың соңғы операциялық тәулігінің сағат 8:00-ден (Астана уақыты бойынша) кейін, бірақ операциялық тәуліктің алдындағы тәуліктің сағат 8:00-ден (Астана уақыты бойынша) кешіктірілмей беріледі.

Бірыңғай сатып алушының жаңартылатын энергия көздерін пайдалану объектілері, қалдықтарды энергетикалық кәдеге жарату объектілері өндірген электр энергиясын электр энергиясын орталықтандырылған сатып алу және сату қағидаларына сәйкес айқындалатын электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан операциялық тәулікке сатып алуға міндетті электр энергиясының тиісті сағаттық көлемі бөлігінде гибриді

топтың шартты тұтынушылары мен әкімшілерін сатып алуға өтінімдер (бұдан әрі – электр энергиясын сатып алудың ең аз рұқсат етілген сағаттық көлемі), операциялық тәуліктердің алдындағы тәуліктерде теңгерімдеуші нарық жүйесінде автоматты түрде қалыптастырылады және электрондық цифрлық қолтаңбамен қол қойылмайды.

Цифрлық майнинг бойынша қызметті жүзеге асыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерін сатып алуға өтінімдерді осы субъектілер электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығын ұйымдастыру қағидаларына сәйкес орталықтандырылған сауда нарығы операторының электрондық сауда жүйесінде береді. Цифрлық майнерлер үшін орталықтандырылған сауда-саттық қорытындылары бойынша орталықтандырылған сауда-саттық операторы орталықтандырылған сауда-саттық аяқталғаннан кейін 15 (он бес) минут ішінде Цифрлық майнерлер үшін орталықтандырылған тауарлар қорытындыларын теңгерімдеуші нарық жүйесіне автоматты түрде береді. Цифрлық майнингті жүзеге асыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері, сондай-ақ Қазақстан Республикасының аумағында цифрлық майнерлерге электр энергиясын өткізетін электр энергиясын жеткізушілер тікелей шетелдік өндірушінің және (немесе) үкіметаралық келісімде айқындалатын уәкілетті ұйымның атынан электр энергиясының теңгерімдеуші нарығы жүйесіне цифрлық майнерлер үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығы аяқталғаннан кейін, бірақ электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығы аяқталғаннан кейін электр энергиясын Қазақстаннан тыс жерден сатып алуға өтінім береді, бірақ сағат 11:00-ден кеш емес (Астана уақыты бойынша) операциялық тәуліктің алдындағы тәулік).

Осы Қағидалардың 123-тармағының 2) тармақшасында көзделген жағдайларды қоспағанда, электрондық цифрлық қолтаңбамен қол қойылмаған электр энергиясын сатып алуға өтінімдер теңгерімдеуші нарық жүйесінде қабылданбайды және электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесіне енгізілмейді.

Электр энергиясының теңгерімдеуші нарығы жүйесіне электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан сатып алуға өтінімге қол қою (беру), ол бойынша алдын ала төлем сомасы жеткіліксіз болған жағдайда мүмкін емес.

Жаңартылатын электр энергиясы көздерін пайдаланатын, қалдықтарды энергетикалық кәдеге жаратуды пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдар шеңберінде электр энергиясын сатып алу жоспарланған энергиямен жабдықтаушы ұйымдарды сатып алуға теңгерімдеуші нарық жүйесінде өтінімдер қабылданбайды.

Теңгерімдеуші нарық жүйесінде цифрлық майнингті жүзеге асыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерін, сондай-ақ цифрлық майнерлер үшін электр энергиясы квотасының еркін (сатып алынбаған) көлемі бар сағаттарда Қазақстан Республикасының аумағында тікелей шетелдік өндірушінің және (немесе) үкіметаралық келісімде айқындалатын уәкілетті ұйымның атынан цифрлық майнерлерге электр энергиясын өткізетін электр энергиясын жеткізушілерді сатып

алуға өтінімдер қабылданбайды. Шартты тұтынушылар болып табылатын, оның ішінде тұлғалар тобына кіретін электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері берген сатып алуға арналған өтінімдердің көлемі, сондай-ақ осы субъектілер электр энергиясын сатып алуды жүзеге асыратын тиісті энергия өндіруші ұйымдарды сатуға арналған өтінімдер алдын ала берілген болып табылады және операциялық тәуліктің алдындағы тәуліктің 09:00 сағатына дейін (Астана уақыты бойынша) нақтыланады.

30. Осы Қағидаларға 1 және 2-қосымшаларға сәйкес нысандар бойынша жасалған шарттар бойынша электр энергиясының жоспарлы көлемдерін сатып алу кезінде электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісі операциялық тәулік алдында осы Қағидаларға 7-қосымшаға сәйкес нысан бойынша сатып алуға арналған шарттардың әрқайсысы бойынша операциялық тәулікке жекелеген өтінімдерді сағат 08:00-ге дейін (Астана уақыты бойынша) береді.

31. Егер электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісінің құрамына кіретін электр станцияларының есебінен операциялық тәуліктерде жабуға жоспарланатын электр энергиясын өзіндік тұтынуы болса, онда электр энергиясын тұтынудың осы көлемі үшін электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісі операциялық тәулікке электр энергиясын тұтынудың осы көлемі үшін операциялық тәуліктің алдындағы тәуліктің сағат 08:00-ге дейін (Астана уақыты бойынша) береді теңгерімдеуші нарық жүйесінде осы Қағидаларға 7-қосымшаға сәйкес нысан бойынша сатып алуға жеке өтінім беріледі.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген сатып алуға арналған өтінім бойынша , ол жүйелік оператор бекіткен электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесіне енгізілгеннен кейін, электр энергиясын сатып алу-сату операциялары жүзеге асырылмайды (алдын ала төлем де енгізілмейді).

32. Электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерін сатып алуға өтінімдер жүйелік оператор жүргізетін электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесінің іске асырылуының техникалық сараптамасын ескере отырып, электр энергиясын өндіру-тұтынудың бекітілген тәуліктік кестесіне енгізіледі.

33. Электр энергиясының көтерме сауда нарығында сатып алынған электр энергиясының көлемі электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілері жасасқан электр энергиясын сатып алу-сатудың барлық шарттары бойынша осы Қағидалардың 97 және 99-тармақтарымен көзделген түзетулерді ескере отырып, жүйелік оператор бекіткен электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесіне енгізілген электр энергиясын сатып алудың жоспарлы көлемі болып табылады.

34. Электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесін қалыптастыруды, оның ішінде оның техникалық сараптамасын жүргізуді және оны бекітуді жүйелік оператор осы Қағидалардың 4-тарауына сәйкес жүзеге асырады.

35. Электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері үшін теңгерімдеуші нарық жүйесінде осы Қағидалардың 29-тармағында көзделген тәртіпке

сәйкес екі және одан да көп операциялық тәулікке сатып алуға өтінімдер беруге жол беріледі.

Бұл ретте сатып алуға берілген өтінімдер кезекпен қаралады және жүйелік оператор қалыптастыратын және бекітетін электр энергиясын өндіру-тұтынудың тиісті тәуліктік кестелерінде ескеріледі.

36. Жүйелік оператордың ұлттық диспетчерлік орталығы, есепті айдан кейінгі айдың 20 (жиырмамыншы) күніне дейінгі мерзімде теңгерімдеуші нарық жүйесінде бекітілген нақты теңгерімнің электрондық көшірмесін жариялайды.

2-параграф. Сатып алынған электр энергиясының көлемін төлеу

37. Электр энергиясының бірыңғай сатып алушысынан сатып алынған электр энергиясының көлемдеріне ақы төлеуді электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісі бір-бірінен кейінгі 2 (екі) кезеңде:

1) электр энергиясын сатуға арналған электр энергиясын бірыңғай сатып алушының тиісті болжамды бағалары бойынша, сатып алуға арналған өтінімге сәйкес, электр энергиясын сатып алудың мәлімделген көлемі үшін тәуліктік алдын ала төлем (бұдан әрі, алдын ала төлем);

2) есепті кезеңдегі көтерме сауда нарығында эклектикалық энергияны өндіру-тұтынудың нақты теңгерімі бекітілгеннен кейін есептелген электр энергиясын сатуға арналған электр энергиясын бірыңғай сатып алушының нақты базалық бағалары негізінде осы кезең үшін электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан сатып алынған электр энергиясының көлемі үшін есепті кезеңнің (күнтізбелік айдың) қорытындылары бойынша нақты есеп айырысу бойынша ақы төлеу, осы Қағидаларға 8-қосымшаға сәйкес жүзеге асырады.

38. Алдын ала төлеу шарты электр энергиясының кепілдік беретін жеткізушілері болып табылатын электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілеріне қолданылмайды, олар есеп айырысу кезеңінің (күнтізбелік айдың) қорытындылары бойынша, факті бойынша электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан сатып алынған электр энергиясына ақы төлеуді жүзеге асырады.

39. Осы кезеңде электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан тыс сатып алынған электр энергиясының көлемі үшін есептік кезеңнің (күнтізбелік айдың) қорытындылары бойынша алдын ала төлеу және нақты есеп айырысу мәселелерін электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан тыс жасалған электр энергиясын сатып алу-сатудың тиісті екіжақты шарттары шеңберінде электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері реттейді.

3-параграф. Электр энергиясын сатып алудың мәлімделген көлемі үшін алдын ала төлем

40. Электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектісі (цифрлық майнинг бойынша қызметті жүзеге асыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілерін қоспағанда) сатып алуға тиісті өтінім берген кезде операциялық тәуліктің алдындағы тәуліктің сағат 08.00-ден (Астана уақыты бойынша) кешіктірмей алдын ала төлеуді жүзеге асырады.

Көтерме сауда нарығы субъектісі үшін, үшінші тұлғадан түскен алдын ала төлемді есепке алуды электр энергиясын бірыңғай сатып алушы электр энергиясын сатып алу-сату шартына сәйкес үш жақты қосымша келісім негізінде 8 (сегіз) жұмыс сағаты ішінде жүзеге асырады. Алдын ала төлемді есепке жатқызу, алдын ала төлем сомасын және пайдасына алдын ала төлем жүзеге асырылатын көтерме сауда нарығы субъектісін көрсете отырып, үшінші тұлғадан жазбаша хабарлама алған күннен бастап екі жұмыс күні ішінде жүзеге асырылады.

41. Электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектісі мынадай формулаға сәйкес айқындалатын көлемде алдын ала төлеуді жүзеге асырады:

$$S_{\text{алдыналатөлем}}^{\text{BC}} = \left(\sum_{i=1}^{24} (\text{Ц}_{\text{болжал.}i}^{\text{BC}(1)} * W_{\text{мәлім.}(1)i}) + \sum_{i=1}^{24} (\text{Ц}_{\text{болжал.}i}^{\text{BC}(2)} * W_{\text{мәлім.}(2)i}) \right) * \text{ҚҚСставкасы}$$

$S_{\text{алдыналатөлем}}^{\text{BC}}$

- қосылған құн салығын (бұдан әрі – ҚҚС) ескере отырып, теңгемен (жүзден біріне дейін дөңгелектенеді) алдын ала төлемнің мәні;

$\text{Ц}_{\text{болжал.}i}^{\text{BC}(1)}$, $\text{Ц}_{\text{болжал.}i}^{\text{BC}(2)}$

- электр энергиясын бірыңғай сатып алушы айқындайтын операциялық тәуліктің і-ші сағатына электр энергиясын сатуға арналған электр энергиясын бірыңғай сатып алушының болжамды бағасының мәні осы Қағидаларға 5-қосымшаға сәйкес теңгемен/кВт*сағ (жүзден біріне дейін дөңгелектенеді), ҚҚС-сыз;

$W_{\text{мәлім.}(1)i}$

- электр энергиясын өндіру-тұтынудың тиісті бекітілген тәуліктік кестесіне сәйкес операциялық тәуліктің алдындағы алдыңғы тәуліктің і-сағатына келетін электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісінің электр энергиясын сатып алудың ең төменгі рұқсат етілген сағаттық көлемі кВт*сағ (бүтінге дейін дөңгелектенеді);

$W_{\text{мәлім.}(2)i}$

- электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісі электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан операциялық тәуліктің і-ші сағатына сатып алуды жоспарлайтын электр энергиясының көлемі (осы сағатқа келетін электр энергиясын сатып алудың ең

төменгі рұқсат етілген сағаттық көлемінен жоғары), осы субъектіні сатып алуға тиісті өтінімге сәйкес кВт*сағ (бүтінге дейін дөңгелектенеді);

$$\sum_{i=1}^{24} i$$

- бойынша сома;

i - 1-ден 24-ке дейін өзгертін реттік нөмір;

24 - тәулігіне сағат саны.

Мәндер

$W_{\text{мәлім.}(1)i}$

негізгі тұтынушылар болып табылмайтын электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері үшін нөлге тең;

ҚҚС ставкасы - қосылған құн салығының ставкасы.

Осы тармаққа сәйкес есептелетін алдын ала төлем көлемі электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан электр энергиясын сатып алуды жүзеге асыру үшін ең аз қажетті болып табылады (бұдан әрі – ең аз қажетті алдын ала төлем): қажет болған жағдайда электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектісі үшін резервпен, одан кейінгі тәулікке және одан да ұзақ мерзімге алдын ала төлем жасауға жол беріледі.

Электр энергиясын бірыңғай сатып алушының есептік кезең сағаттарына (әрбір сағатқа) электр энергиясын сатуға арналған болжамдық бағасы теңгерімдеуші нарық жүйесінде ай сайын, есеп айырысу кезеңінің (күнтізбелік айдың) алдындағы айдың соңғы күніне дейін жарияланады.

Цифрлық майнинг бойынша қызметті жүзеге асыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектісі алдын ала төлемді операциялық тәуліктің алдындағы тәуліктің 08.00 сағатынан (Астана уақыты бойынша) кешіктірмей енгізеді. Алдын ала төлем көлемін осы субъект электр энергиясын сатып алудың жоспарланған көлеміне және ол үшін осы көлемдерді сатып алудың рұқсат етілген ең жоғары бағасына сүйене отырып дербес айқындайды. Алдын ала төлемнің бұл көлемі цифрлық майнерлер үшін электр энергиясының тиісті орталықтандырылған сауда-саттықтарында ескеріледі.

42. Теңгерімдеуші нарық жүйесінде (электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан) сатып алуға өтінім беру кезінде онда мәлімделген электр энергиясын сатып алу көлемін және ол бойынша енгізілген алдын ала төлемді автоматты түрде салыстыру жүргізіледі. Алдын ала төлем сомасы жеткіліксіз болған кезде сатып алуға өтінімді теңгерімдеуші нарық жүйесі қабылдамайды.

Егер енгізілген алдын ала төлем көлемі ең төменгі қажетті алдын ала төлемнен аз болса, сатып алуға өтінім, онда көрсетілген электр энергиясының сағаттық көлемінің жиынтық мәнін азайту жағына қарай өзгертілуге тиіс.

Осы тармақтың екінші бөлігінде көрсетілген өзгеріс осы сатып алуға өтінім берген электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектісі операциялық нарықтың алдындағы тәуліктің сағат 08:00-ден (Астана уақыты бойынша) кешіктірмей теңгерімдеуші нарық жүйесінде жүзеге асырылады.

Егер электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектісі операциялық энергияның алдындағы тәуліктің сағат 08:00-ге дейін (Астана уақыты бойынша) осы тармақтың үшінші бөлігінде көрсетілген әрекеттерді жүзеге асырмаса, теңгерімдеуші нарық жүйесі сатып алуға тиісті өтінімді қабылдамайды және осы өтінім теңгерімдеуші нарық жүйесінде берілмеген болып есептеледі.

43. Егер электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектісі операциялық тәулікке сатып алуға өтінімнен басқа, операциялық тәуліктің алдындағы тәулік ішінде, бір немесе бірден бірнеше операциялық тәулікке сатып алуға өтінім берсе, онда алдын ала төлем сатып алуға берілген барлық өтінімдер бойынша бірден жүзеге асырылады. Алдын ала төлем сомасы жеткіліксіз болған кезде сатып алуға өтінімді теңгерімдеуші нарық жүйесі қабылдамайды.

Бұл ретте сатып алуға әрбір осындай өтінім үшін, оны беру кезінде теңгерімдеуші нарық жүйесінде онда мәлімделген электр энергиясын сатып алу көлемін және ол бойынша енгізілген алдын ала төлемді автоматты түрде салыстыру және егер ол бойынша енгізілген алдын ала төлем ең төменгі қажетті алдын ала төлемнен аз болса, оны берген электр энергиясының көтерме сауда нарығының тиісті субъектісі осы өтінімді кейіннен тиісті түрде өзгертеді.

Егер электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектісі осы тармақтың төртінші бөлігінде көрсетілген іс-қимылды уақтылы жүзеге асырмаса, теңгерімдеуші нарық жүйесі сатып алуға тиісті өтінімді қабылдамайды және осы өтінім теңгерімдеуші нарық жүйесінде берілмеген болып есептеледі.

Осы тармаққа сәйкес берілген сатып алуға өтінімді олар берілген тәуліктің алдындағы тәуліктің сағат 08:00 (Астана уақыты бойынша) басталғанға дейін, қажет болған жағдайда оны берген электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісі теңгерімдеуші нарық жүйесінде өзектендіреді (жаңартады). Бұл ретте, осы өзектендіру ол бойынша енгізілген алдын ала төлем сомасы шегінде жүзеге асырылады.

44. Алдын ала төлем электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға, оның есеп айырысу банктік шотына жүзеге асырылады.

Шотты ашуға, жүргізуге және оған қызмет көрсетуге байланысты шығындар электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектісіне (банк шотының меншік иесіне) жүктеледі.

45. Электр энергиясын бірыңғай сатып алушы тәулік сайын, операциялық күннің алдындағы тәуліктің 09:15 сағатына дейін (Астана уақыты бойынша) цифрлық майнерлер үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығын өткізгенге дейін орталықтандырылған сауда нарығының операторына электр энергиясының

орталықтандырылған сауда-саттығын ұйымдастыру қағидаларына сәйкес цифрлық майнинг бойынша қызметті жүзеге асыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері енгізген алдын ала төлем көлемі туралы ақпарат жібереді.

4-параграф. Осы кезеңнің сағаттарына электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан сатып алынған электр энергиясының көлемі үшін есеп айырысу кезеңінің (күнтізбелік айдың) қорытындылары бойынша нақты есеп

46. Осы кезеңнің сағаттарына электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан сатып алынған электр энергиясының көлемі үшін есептік кезеңнің (күнтізбелік айдың) қорытындылары бойынша нақты есеп электр энергиясын сатуға арналған электр энергиясын бірыңғай сатып алушының нақты сағаттық бағасы негізінде жүзеге асырылады.

47. Электр энергиясының бірыңғай сатып алушысы электр энергиясын есепті кезеңнің (күнтізбелік айдың) нақты сағатына сатқан нақты баға қаралып отырған электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектісіне байланысты мынадай түрде айқындалады:

1) шартты тұтынушы және гибриді топтың әкімшісі үшін (сатып алуға өтінімнің ең төменгі рұқсат етілетін сағаттық көлемі бөлігінде): осы сағатқа жаңартылатын энергия көздерін қолдауға арналған тарифтің нақты мәніне теңестіріледі, ол қолдауға арналған тарифті айқындау қағидаларына сәйкес айқындалады;

2) шартты тұтынушы үшін (электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан сатып алуға мәлімдеменің ең төменгі рұқсат етілген сағаттық көлемінен жоғары электр энергиясын сатып алудың сағаттық көлемі бөлігінде): осы Қағидаларға 3-қосымшаға сәйкес айқындалатын осы сағаттағы базалық бағаның нақты мәніне теңестіріледі;

3) цифрлық майнинг бойынша қызметті жүзеге асыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісі үшін: осы субъектінің осы сағатындағы майнинг бағасының мәніне теңестіріледі;

4) атаулы қолдауды алушылар тізіміне енгізілген электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісі үшін - атаулы қолдауды алушылар тізіміне осы субъект үшін, осы сағатқа көрсетілген электр энергиясын сатып алу бағасына теңестіріледі;

5) электр энергиясының көтерме сауда нарығының барлық басқа субъектілері үшін: осы Қағидаларға 8-қосымшаға сәйкес айқындалатын осы сағатқа арналған базалық бағаның нақты мәніне теңестіріледі.

6) жасыл энергияны тұтынушысы үшін тарифті айқындау қағидаларына сәйкес, айқындалатын жасыл тарифті қолдау нақты мәніне теңестіріледі.

48. Есепті кезең үшін (күнтізбелік ай) электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісінің электр энергиясын бірыңғай сатып алушының атына осы кезеңнің сағаттарында одан сатып алынған электр энергиясы үшін нақты төлем көлемі мынадай формула бойынша айқындалады:

$$S_{\text{сатыпалу.нақт}}^{\text{БС}} = \left(\sum_{i=1}^{N_{\text{мес}}} (\Pi_{\text{нақт.}i}^{\text{БС(1)}} * W_{\text{сат.алын.}i}) \right) + \sum_{i=1}^{N_{\text{мес}}} (\Pi_{\text{нақт.}i}^{\text{БС(2)}} * W_{\text{сат.алын(2)}i}) * \text{ҚҚСставкасы}$$

$S_{\text{сатыпалу.нақт}}^{\text{БС}}$

- есепті кезеңде (күнтізбелік айда) электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісінің электр энергиясын бірыңғай сатып алушының атына осы кезеңнің сағаттарына сатып алынған электр энергиясы үшін нақты төлем көлемі теңгемен (жүзден біріне дейін дөңгелектенеді), ҚҚС-пен;

$\Pi_{\text{нақт.}i}^{\text{БС(1)}}$, $\Pi_{\text{нақт.}i}^{\text{БС(2)}}$

- осы Қағидалардың 47-тармағына сәйкес айқындалатын есептік кезеңнің (күнтізбелік айдың) *i*-сағатына электр энергиясын сатуға арналған электр энергиясын бірыңғай сатып алушының нақты бағасы теңгемен/кВт*сағ (жүздікке дейін дөңгелектенеді), ҚҚС-сыз;

$W_{\text{сат.алын.}i}$

- осы сағатқа сәйкес есепті кезеңнің (күнтізбелік айдың) осы сағаты жататын электр энергиясын өндіру-тұтынудың тиісті бекітілген тәуліктік кестесіне (түзетулерді ескере отырып) сәйкес электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісінің электр энергиясын сатып алудың рұқсат етілген ең аз сағаттық көлемі кВт*сағ (бүтінге дейін дөңгелектенеді);

$W_{\text{сат.алын(2)}i}$

- электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектісі электр энергиясын өндірудің-тұтынудың тиісті бекітілген тәуліктік кестесіне (түзетулерді ескере отырып) сәйкес осы субъектінің электр энергиясын сатып алудың осы сағатқа сәйкес келетін ең төменгі рұқсат етілген сағаттық көлемінен асатын есептік кезеңнің (күнтізбелік айдың) *i*-сағатына электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан сатып алған электр энергиясының көлемі оған есептік кезеңнің (күнтізбелік айдың) осы сағаты, кВт*сағ (бүтінге дейін дөңгелектенеді)жатады;

$\sum_{i=1}^{N_{\text{мес}}}$

- *i* бойынша сома;

i - 1-ден бастап

$N_{\text{мес}}$

дейінгі өзгеретін реттік нөмір;

$N_{\text{мес}}$

- тиісті есептік кезеңдегі (күнтізбелік айдағы) сағат санын көрсететін өлшемсіз коэффициент;

ҚҚС ставкасы - қосылған құн салығының ставкасы.

Электр энергиясын сатып алудың ең төменгі рұқсат етілген сағаттық көлемінің мәндері электр энергиясының шартты тұтынушылары және гибридті топтардың әкімшілері болып табылмайтын электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері үшін нөлге теңестіріледі.

Электр энергиясын бірыңғай сатып алушының есептік кезең (күнтізбелік ай) сағаттарына электр энергиясын сатуға арналған нақты бағалары теңгерімдеуші нарық субъектілері арасындағы қалыптастырылған өзара есептесулер тізілімі теңгерімдеуші нарық есеп айырысу орталығының ресми интернет-ресурсында жарияланғаннан кейін екі жұмыс күні ішінде теңгерімдеуші нарық жүйесінде Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 20 ақпандағы № 112 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10532 болып тіркелген) электр энергиясының теңгерімдеуші Нарығының жұмыс істеу қағидаларына сәйкес тиісті есептік кезең (күнтізбелік ай) үшін жарияланады.

49. Егер есепті кезеңде (күнтізбелік айда) электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісінің электр энергиясын бірыңғай сатып алушының атына осы кезеңнің сағаттарында одан сатып алынған электр энергиясы үшін ақы төлеудің нақты көлемі (

$S_{\text{сатыпалу.факт}}^{\text{БС}}$

), есепті кезең (күнтізбелік ай) үшін көтерме сауда нарығы субъектісінің электр төлемінің тиісті алдын ала төлемінің мәнінен артық болады, онда осы мәндер айырмасы

$S_{\text{сатыпалу.факт}}^{\text{БС}}$

және ақшалай қаражат түріндегі алдын ала төлемдерді осы субъект электр энергиясын бірыңғай сатып алушының есеп айырысу банк шотына есеп айырысу кезеңінен (күнтізбелік айдан) кейінгі айдың соңына дейін енгізеді.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген айырмаға ақы төленбеген жағдайда, есепті айдан кейінгі айдың соңына дейін осы айырманың сомасы қолда бар алдын ала төлем есебінен өтеледі.

Егер есепті кезеңде (күнтізбелік айда) электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісінің осы кезеңде одан сатып алынған электр энергиясы үшін электр энергиясын бірыңғай сатып алушының атына төлейтін нақты көлемі (

$S_{\text{сатыпалу.нақт}}^{\text{БС}}$

), есепті кезең (күнтізбелік ай) үшін көтерме сауда нарығы субъектісінің электр төлемінің тиісті алдын ала төлемінің мәнінен кем болады, онда осы мәндер айырмасы

СБС
сатыпалу.нақт

алдын ала төлемдер электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектісі осы есептік кезең үшін (күнтізбелік ай) артық төлем ретінде қабылданады, ол электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісінің қалауы бойынша оған қайтарылады не келесі тәулікке оның алдын ала төлемінің құрамдас бөлігі ретінде пайдаланылады.

5-параграф. Электр энергиясын бірыңғай сатып алушының электр энергиясын басқа елдердің электр энергиясын жеткізушілерінен (өндірушілерінен) және (немесе) уәкілетті ұйымнан (импорттан) сатып алу тәртібі

50. Бірыңғай сатып алушының электр энергиясының жоспарлы көлемін басқа елдердің электр энергиясын жеткізушілерінен (өндірушілерінен) және (немесе) уәкілетті ұйымнан (импорттан) тауар алмасуды қамтамасыз ету мақсатында Үкіметаралық (мемлекетаралық, ведомствоаралық) келісімдерді (хаттамаларды) орындау үшін сатып алуы осы Қағидалардың 89-тармағының 4) тармақшасына сәйкес тәуліктік кестеге енгізу жолымен басым түрде жүзеге асырылады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген басқа елдердің электр энергиясын жеткізушілері (өндірушілері) және (немесе) уәкілетті ұйым (импорт), сондай-ақ осы жеткізушілерден (өндірушілерден) және (немесе) уәкілетті ұйымнан сатып алу көлемі, бағасы және шарттары тиісті үкіметаралық (мемлекетаралық, ведомствоаралық) келісімдерде (хаттамаларда) айқындалады.

Электр энергиясын бірыңғай сатып алушы электр энергиясын басқа елдердің электр энергиясын жеткізушілерінен (өндірушілерінен) және (немесе) уәкілетті ұйымнан (импорттан) осы Қағидалардың 92-тармағына сәйкес айқындалатын көлемде және өнім берушілердің (өндірушілердің) және (немесе) уәкілетті ұйымның осы бағалары бойынша алдыңғы айдың алдындағы айдағы бағамен салыстыруда басым ең төмен баға бойынша сатып алуды жүзеге асырады.

Осы тармақтың үшінші бөлігінде көрсетілген басқа елдердің электр энергиясын жеткізушілерін (өндірушілерін) және (немесе) уәкілетті ұйымды (импортты), сондай-ақ жеткізудің (импорттың) шарттарын үкіметаралық (мемлекетаралық, ведомствоаралық) келісімдерде (хаттамаларда)) және (немесе) уәкілетті орган айқындайды.

3-тарау. Электр энергиясының көтерме сауда нарығында электр энергиясын сату тәртібі

1-параграф. Электр энергиясын сату көлемінің мәлімдемесі

51. Электр энергиясының көтерме сауда нарығында электр энергиясын операциялық тәулікке сату үшін электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері операциялық тәуліктің алдындағы тәуліктің сағат 08:00-ге дейін (Астана

уақыты бойынша) осы Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша жүйелік оператор бекітетін электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесіне енгізу үшін операциялық тәулікке теңгерімдеуші нарық жүйесінде сатуға өтінім береді, бұл ретте:

1) жаңартылатын энергия көздерін (қалдықтарды энергетикалық кәдеге жарату) пайдаланатын және электр энергиясын бірыңғай сатып алушымен немесе есеп айырысу-қаржы орталығымен жасалған ұзақ мерзімді сатып алу шарты бар энергия өндіруші ұйым – электр энергиясын сату, жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау туралы заңнамаға сәйкес электр энергиясын операциялық тәулікке сату көлемін электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға (энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығынан тыс) оның мәні бойынша операциялық тәуліктерде электр энергиясын жоспарлы түрде желіге жіберудің толық сағаттық көлеміне тең көрсететін сатуға бір өтінім береді (өз тұтынуын шегергенде);

2) қалалар мен аудандарды орталықтандырылған жылумен жабдықтауды жүзеге асыратын тұлғалардың тиісті тобы шеңберінде электр энергиясы тұтынылатын жылу электр орталықтарын қоспағанда, құрамына жылу электр орталықтары кіретін энергия өндіруші ұйым электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға оның мәні бойынша операциялық тәуліктерде электр энергиясын желіге жоспарлы түрде жіберудің толық сағаттық көлеміне тең (өз тұтынуын шегергенде) операциялық тәулікке электр энергиясын сату көлемін көрсететін (энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығынан тыс) сатуға бір өтінім береді;

3) Электр қуаты нарығында Заңның 15-4 және 15-8-баптарына сәйкес электр қуатының әзірлігін қолдау жөніндегі қызметті сатып алу туралы бір немесе бірнеше ұзақ мерзімді шарттар жасасқан энергия өндіруші ұйым электр энергиясын жоспарлы босатудың сағаттық көлемінің сомасына тең электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға генерациялайтын қондырғылар желісіне энергия, қуаты (қызмет көрсету көлемі) осы шарттардың мәні болып табылатын (энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығынан тыс сату көлемі) және энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығында операциялық тәулікке сатуға жоспарланатын электр энергиясының сағаттық көлеміне тең операциялық тәулікке электр энергиясын сату көлемін көрсететін сатуға бір өтінім береді;

4) Заңның 15-4 және 15-8-баптарына сәйкес электр қуатының әзірлігін қолдау жөніндегі қызметті сатып алу туралы электр қуаты нарығында ұзақ мерзімді шарттар жасаспаған және тұлғалар тобына кірмейтін қалалар мен аудандарды орталықтандырылған жылумен жабдықтауды жүзеге асыратын жылу электр орталықтары кірмейтін энергия өндіруші ұйым, электр энергиясын, энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда саттықтарында электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға операциялық тәулікке сатуға жоспарланатын,

онда электр қуатының дайындығын қолдау жөніндегі қызметтің көлемі көрсетілетінсатуға бір өтінім береді ;

5) тұлғалар тобына кіретін және өз құрамында қалалар мен аудандарды орталықтандырылған жылумен жабдықтауды жүзеге асыратын жылу электр орталықтары жоқ энергия өндіруші ұйым электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға электр энергиясын сатуға ниет білдірген кезде энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығында электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға операциялық тәулікке сатуға жоспарланатын электр энергиясының көлемін көрсететін сатуға жеке өтінім береді және операциялық тәулікке сол тұлғалар тобына кіретін электр энергиясының көтерме сауда нарығының басқа субъектісіне сатуға жоспарланатын электр энергиясының көлемін көрсететін сатуға жеке өтінім (бірнеше субъектіге сатқан кезде сатуға өтінім олардың әрқайсысы бойынша жеке беріледі) береді.

6) жаңартылатын энергия көздерін (қалдықтарды энергетикалық кәдеге жарату) пайдаланатын және электр энергиясын бірыңғай сатып алушымен жасалған ұзақ мерзімді сатып алу шарты жоқ энергия өндіруші ұйым – электр энергиясын сату, жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау туралы заңнамаға сәйкес, электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан тыс, электр энергиясының көтерме сауда нарығының басқа субъектісіне операциялық тәулікке сатуға жоспарланатын электр энергиясының көлемін көрсететін сатуға жеке өтінім береді (бірнеше субъектілерге сату кезінде сатуға өтінім олардың әрқайсысы бойынша жеке беріледі);

7) Заңның 19-1-бабы 5-тармағының 2) тармақшасына сәйкес жаңартылатын энергия көздерін (қалдықтарды энергетикалық кәдеге жарату) пайдаланатын және электр энергиясын бірыңғай сатып алушымен жасалған электр энергиясын сатып алу-сатудың ұзақ мерзімді шарты жоқ энергия өндіруші ұйым электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға электр энергиясын сату ниетімен энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығында электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға операциялық тәулікке сатуға жоспарланатын электр энергиясының көлемін көрсететін сатуға жеке өтінім береді – (осы тармақшада көрсетілген әрекеттерді жүзеге асыру үшін жаңартылатын энергия көздерін пайдаланатын тиісті энергия өндіруші ұйым (қалдықтарды энергетикалық кәдеге жарату) электр энергиясын өткізетін энергия өндіруші ұйымдардың тиісті тобына өзінің қосылуын қамтамасыз етеді).

Электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілері берген сатып алуға өтінімдердің көлемі алдын ала болып табылады: олар осы субъектілер қатысуды жоспарлап отырған энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығының нәтижелерін, электр энергиясын сатып алудың

ең төменгі рұқсат етілген сағаттық көлемін айқындауды, сондай-ақ электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесінің іске асырылуына техникалық сараптаманы ескере отырып, өзектендіріледі (нақтыланады), жүйелік оператор жүргізген.

Сатуға өтінімдерге электрондық цифрлық қолтаңба қойылады. Осы Қағидалардың 123-тармағының 2) тармақшасында көзделген жағдайларды қоспағанда, электрондық цифрлық қолтаңбамен қол қойылмаған сатуға арналған өтінімдер электр энергиясының теңгерімдеуші нарығы жүйесінде қабылданбайды және электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесіне енгізілмейді.

8) гибридті топтың әкімшісі электр энергиясын бірыңғай электр энергиясын сатып алушыға сату ниеті болған кезде энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығында электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға операциялық тәулікке сатуға жоспарланатын электр энергиясының көлемін көрсететін, сатуға жеке өтінім береді және сол гибридті топқа кіретін, гибридті топтың тұтынушысына операциялық тәулікке сатуға жоспарланатын электр энергиясының көлемін көрсететін сатуға жеке өтінім (бірнеше субъектіге сатқан жағдайдағы өтінім олардың әрқайсысы бойынша жеке беріледі) береді;

52. Егер электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісінің құрамына кіретін электр станцияларын генерациялауды операциялық тәуліктерде өзінің электр энергиясын тұтынуын толық немесе ішінара жабу үшін операциялық тәуліктерде толық немесе ішінара пайдалану жоспарланса, онда операциялық тәуліктердің алдындағы тәуліктің сағат 08:00-ге дейін (Астана уақыты бойынша) , электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектісі меншікті генерацияның (электр энергиясының өз тұтынуына сәйкес келетін) осы көлемдері үшін осы Қағидаларға 7-қосымшаға сәйкес нысан бойынша операциялық тәулікке теңгерімдеуші, нарық жүйесінде сатуға жеке өтінім береді.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген сатуға арналған өтінім бойынша ол жүйелік оператор бекіткен электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесіне енгізілгеннен кейін электр энергиясын сатып, алу-сату операциялары жүзеге асырылмайды.

53. Энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттықтарында операциялық тәулікке электр энергиясының бірыңғай сатып алушысына сатуға жоспарланған, сатуға арналған тиісті өтінімдерде мәлімделген электр энергиясының көлемі электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттықтарында электр энергиясының бірыңғай сатып алушысына операциялық тәулікке сатуға қойылған (ұсынылған) электр энергиясының көлемі болып табылады.

54. Электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерін сатуға арналған өтінімдер жүйелік оператор жүргізген электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесінің іске асырылуының техникалық сараптамасын ескере отырып, электр энергиясын өндіру-тұтынудың бекітілген тәуліктік кестесіне енгізіледі.

55. Электр энергиясының көтерме сауда нарығында сатылған электр энергиясының көлемі электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілері жасасқан электр энергиясын сатып алу-сатудың барлық шарттары бойынша осы Қағидалардың 97 және 99-тармақтарында көзделген түзетулерді ескере отырып, жүйелік оператор бекіткен электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесіне енгізілген электр энергиясын сатудың жоспарлы көлемі болып табылады

56. Электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесіне қалыптастыруды, оның ішінде оның техникалық сараптамасын жүргізуді және оны бекітуді осы Қағидаларға сәйкес жүйелік оператор жүзеге асырады.

2-параграф. Электр энергиясының сатылған көлемін төлеу

57. Электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілері электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға операциялық тәуліктерге сатқан электр энергиясына ақы төлеуді электр энергиясын бірыңғай сатып алушы жүйелік оператор электр энергиясын өндіру-тұтынудың тиісті тәуліктік кестесін бекіткеннен кейін тәулік сайын, бірақ операциялық тәуліктің (Астана уақыты бойынша) сағат 12:00-ден кешіктірмей, электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға электр энергиясын сатуға электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің алдағы тәуліктер үшін айқындаған сағаттық бағалары негізінде жүзеге асырылады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің күші есеп айырысу-қаржы орталығымен және (немесе) электр энергиясын бірыңғай сатып алушымен электр энергиясын сатып, алу-сатудың ұзақ мерзімді шартын жасасқан жаңартылатын энергия көздерін (қалдықтарды энергетикалық кәдеге жарату) пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдарға қолданылмайды.

58. Осы Қағидалардың 57-тармағында көрсетілген төлемнің жарты бөлігі мынадай құрауыштардың қосындысына тең :

1) электр энергиясын кепілді жеткізушілер болып табылатын тұтынушыларды, электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерін энергиямен жабдықтау мақсатында ғана электр энергиясын сатып алудың тәуліктік көлемінің құнын;

2) тұтынушыларды энергиямен жабдықтау мақсатында сатып алынған электр энергиясының кепілдік беретін жеткізушілерінің көлемдерін және осы субъектілер үшін электр энергиясын сатып алуға электр энергиясын бірыңғай сатып алушының тәуліктік шығыстарын қоспағанда, электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің алдын ала төлеу көлемдерінің айырмашылығына байланысты бірыңғай сатып алушының кірістері мен шығыстарының тәуліктік көлемдерінің айырмасының модулін (егер көрсетілген айырма оң болса, бұл құраушы нөлге тең (нөлден жоғары), электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері, операциялық тәулікке

электр энергиясын сатуды жүзеге асыратын электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға тәулік сайын алынбайды, бұл ретте барлық осы субъектілерде алынбау үлесі бірдей.

Осы тармақта көрсетілген төлемді электр энергиясын бірыңғай сатып алушы есептік кезеңнің (күнтізбелік айдың) қорытындылары бойынша есептік кезеңнен (күнтізбелік айдан) кейінгі айдың 45 (қырық бес) күнтізбелік күні ішінде жүйелік оператор бекіткен электр энергиясының тәуліктік өндіріс-тұтыну кестелерін, есептік кезеңге (күнтізбелік айға) жататын түзетулерін ескере отырып есептік кезеңнің (күнтізбелік айдың) барлық тәуліктері үшін жиынтық түрде жүзеге асырады.

Электр энергиясын бірыңғай сатып алушыда импорттық электр энергиясын сатып алуға арналған шарттар болған кезде осы тармақтың ережелері электр энергиясын бірыңғай сатып алушының осы шарттарында көзделген төлем шарттарын ескере отырып, электр энергиясының көтерме сауда нарығының тиісті субъектілеріне қолданылады.

59. Электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілері электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан тыс операциялық тәулікке сатқан электр энергиясына ақы төлеу мәселелерін, электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілері электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан тыс жасалған электр энергиясын сатып салу-сатудың тиісті екіжақты шарттары шеңберінде реттейді.

60. Электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісінің электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға операциялық тәуліктің нақты сағатына сатуға арналған бағасы мынадай түрде айқындалады:

1) жаңартылатын энергия көздерін пайдаланатын энергия өндіруші ұйым немесе қалдықтарды энергетикалық кәдеге жаратуды пайдаланатын, электр энергиясын бірыңғай сатып алушымен жасалған электр энергиясын сатып алу – сату ұзақ мерзімді шарты бар энергия өндіруші ұйым болып табылатын электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісі үшін жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау туралы заңнамаға сәйкес осы Шарттың бағасына теңестіріледі;

2) жылу электр орталықтарын қоспағанда, құрамына жылу электр орталықтары кіретін энергия өндіруші ұйым болып табылатын электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектісі үшін электр энергиясы қалалар мен аудандарды орталықтандырылған жылумен жабдықтауды жүзеге асыратын тиісті тұлғалар тобының шеңберінде тұтынылады – осы ұйымның электр энергиясына арналған шекті тарифке теңестіріледі;

3) энергия өндіруші ұйым болып табылатын электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектісі үшін оның электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға операциялық тәуліктерге арналған электр энергиясын сату көлемдері бөлігінде қуаты Заңның 15-4 және 15-8-баптарына сәйкес жасалған электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтерді сатып алу туралы бір немесе бірнеше ұзақ

мерзімді шарттардың мәні болып табылатын генерациялайтын қондырғылар есебінен құру жоспарланатын (электр энергиясын өндіру үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығынан тыс) осы Қағидалардың 114-тармағына сәйкес айқындалатын тиісті сағаттық мөлшерлемелерге көбейтілген осы ұйымның электр энергиясының шекті тарифіне теңестіріледі;

4) энергия өндіруші ұйым болып табылатын электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісі үшін оның электр энергиясын операциялық тәулікке сату көлемі бөлігінде энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда - саттықтарындағы электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға) - осы субъектіге сәйкес келетін осы сағаттағы мәміле бағасына теңестіріледі.

61. Электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісінің операциялық тәулікке электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға сатқан электр энергиясы үшін электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісінің атына электр энергиясын бірыңғай сатып алушының ақы төлеу көлемі мынадай формула бойынша айқындалады

$$S_{\text{сат.}}^{\text{ЕЗ}} = \left(\sum_{i=1}^{24} \left(\text{Ц}_{\text{сат.}i}^{\text{ЕЗ}} * W_{\text{сат.}i} \right) \right) * \text{ҚҚС ставкасы}$$

$$S_{\text{сат.}}^{\text{ЕЗ}}$$

- электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісінің атына электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісінің операциялық тәулікке электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға сатқан электр энергиясы үшін электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға теңгемен (жүзден біріне дейін дөңгелектенеді), ҚҚС-пен;

$$\text{Ц}_{\text{сат.}i}^{\text{ЕЗ}}$$

- осы Қағидалардың 60-тармағына сәйкес айқындалатын операциялық тәуліктің і-ші сағатына электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға сатуға арналған электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісінің теңгемен/кВт*сағ (жүздікке дейін дөңгелектенеді) ҚҚС-сыз бағасы;

$$W_{\text{сат.}i}$$

- жүйелік оператор бекіткен электр энергиясын өндіру-тұтынудың (түзетулерді ескере отырып) тиісті тәуліктік кестесіне сәйкес айқындалатын электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісі тәуліктің электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға операциялық тәуліктің і-сағатына сатқан электр энергиясы көлемінің мәні кВт*сағ (бүтінге дейін дөңгелектенеді);

$\sum_{i=1}^{24}$

- i бойынша сома;

i -1-ден 24-ке дейін өзгертін реттік нөмір;

24-тәулігіне сағат саны;

ҚҚС ставкасы - қосылған құн салығының ставкасы.

62. Электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісінің атына электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісінің операциялық тәулікке электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға сатқан электр энергиясы үшін электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға ақы төлеуі электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісінің электр энергиясының тиісті көлемін бірыңғай сатып алушының осы субъектінің есеп айырысу банк шотына ақша қаражатының аударымы арқылы жүзеге асырылады.

63. Банктік шотты ашуға, жүргізуге және оған қызмет көрсетуге байланысты шығындар электр энергиясының көтерме сауда нарығының тиісті субъектісіне жүктеледі.

3-параграф. Электр энергиясын бірыңғай сатып алушының электр энергиясын басқа елдердің (экспорт) тұтынушыларына және (немесе) уәкілетті ұйымға сату тәртібі.

64. Бірыңғай сатып алушының электр энергиясының көлемін басқа елдердің және (немесе) уәкілетті ұйымның тұтынушыларына тауар алмасуды қамтамасыз ету мақсатында үкіметаралық (мемлекетаралық, ведомствоаралық) келісімдерді (хаттамаларды) орындау үшін сатуы осы Қағидалардың 4-тарауының 1-параграфына сәйкес электр энергиясын тұтынудың тәуліктік кестесіне басымдықпен енгізу жолымен жүзеге асырылады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген басқа елдердің тұтынушылары және (немесе) уәкілетті ұйым сату көлемі, бағасы және шарттары тиісті үкіметаралық (мемлекетаралық, ведомствоаралық) келісімдерде (хаттамаларда) айқындалады.

65. Электр энергиясын бірыңғай сатып алушы электр энергиясын басқа елдердің және (немесе) уәкілетті ұйымның (үкіметаралық (мемлекетаралық, ведомствоаралық) келісімдердің (хаттамалардың) орындалуына жатпайтын, оның ішінде тауар алмасу және елдің жекелеген өңірлерінің суармалы жерлерін суармалы сумен қамтамасыз ету үшін экспорттық жеткізілімдер мақсатында) тұтынушыларына осы Осы Қағидалардың 84-тармағына сәйкес айқындалатын көлемде сатуды жүзеге асырады.

Басқа елдердің электр энергиясын тұтынушыларын және (немесе) уәкілетті ұйымды), экспорттық электр энергиясын сатудың бағалары мен шарттарын үкіметаралық (мемлекетаралық, ведомствоаралық) келісімдерде (хаттамаларда) және (немесе) уәкілетті орган айқындайды.

Басқа елдердің электр энергиясын тұтынушылары және (немесе) уәкілетті ұйым электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға электр энергиясын бірыңғай сатып алушының экспорттық электр энергиясын сатуды жүзеге асыруы үшін электр энергиясын операциялық сатып алушының алдындағы тәуліктің сағат 08:30-дан (Астана уақыты бойынша) кешіктірмей электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан сатып алуға операциялық тәуліктің әрбір сағаты бойынша көлемдер туралы ақпаратты жібереді.

Электр энергиясын бірыңғай сатып алушы операциялық тәуліктің алдындағы тәуліктің сағат 10:30-ға дейін (Астана уақыты бойынша) жүйелік операторға операциялық тәуліктің әрбір сағаты бойынша экспорттық электр энергиясының жоспарланатын көлемі туралы өтінім жібереді.

Жүйелік оператор басқа елдердің тұтынушыларының немесе уәкілетті ұйымның атынан теңгерімдеуші нарық жүйесінде экспорттық электр энергиясын жоспарланып отырған сатып алуға өтінімді растайды.

Бұл ретте осы параграфта көрсетілген уәкілетті ұйым үкіметаралық келісімде айқындалады.

4-тарау. Электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесін қалыптастыру және бекіту

1-параграф. Электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесін қалыптастыру және бекіту жөніндегі жалпы ережелер

66. Электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесі электр энергиясын тұтынудың біріккен және теңгерімді тәуліктік кестесінен және электр энергиясын өндірудің тәуліктік кестесінен тұрады.

67. Электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесін қалыптастыруды және бекітуді теңгерімдеуші нарық жүйесіндегі жүйелік оператор теңгерімдеуші нарық жүйесінде берілген сатып алуға өтінімдер мен сатуға өтінімдер, цифрлық майнерлер үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығының, энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығының нәтижелері және шартты тұтынушылар мен гибридті топтардың әкімшілері үшін электр энергиясын сатып алудың ең төменгі рұқсат етілген сағаттық көлемін айқындау негізінде жүзеге асырады.

68. Электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесі операциялық тәулікке тәулік сайын, операциялық тәуліктің алдындағы тәуліктің сағат 16:00-ге дейін (Астана уақыты бойынша) қалыптастырылады және бекітіледі.

69. Электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесін қалыптастыру кезінде жүйелік оператор сатып алуға өтінімдер мен сатуға өтінімдердің іске асырылуына техникалық сараптамалар жүргізеді.

70. Электр энергиясын генерациялаудың және тұтынудың меншікті көлемдері үшін берілетін сатып алуға өтінімдер және оларға сәйкес келетін сатуға өтінімдер, сондай-ақ электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан тыс жасалған электр энергиясын сатып алу-сатудың екі жақты шарттары шеңберінде берілетін сатуға өтінімдер оларды электр энергиясының теңгерімдеуші нарығы жүйесінде беру (түзету) процесінде оларда көрсетілген сатып алу көлемдері мен көлемдерін автоматты түрде салыстырып тексеруден өтеді.

Егер осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген көлемдер бір-біріне тең болмаса, онда көлемі үлкен өтінімді жоғарыда көрсетілген екеуінің кеміне тең мәні бар теңгерімдеуші нарық жүйесі қабылдайды (теңгерімдеуші нарық жүйесінде берілген деп есептеледі).

71. Жүйелік оператор операциялық тәуліктің алдындағы тәулік басталғанға дейін электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілерін операциялық тәулікте күтілетін электр беру желілерін жоспарлы жөндеу туралы хабардар етеді, оларды операциялық тәулікке электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесін қалыптастыру және бекіту кезінде жүйелік оператор ескеретін болады.

72. Бекітілген тәуліктік кестесін түзету осы Қағидалардың 97-тармағында көзделген жағдайларда және тәртіппен жүргізіледі.

73. Электр энергиясын бірыңғай сатып алушы теңгерімдеуші нарық жүйесінде электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесін қалыптастыру кезінде жүйелік оператор ескеретін басым туындау туралы өзекті ақпараттың болуын қамтамасыз етеді.

74. Электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесін қалыптастырудың барлық кезеңдерінде жүйелік оператор мынадай шарттарды (бұдан әрі – қалыпты жағдайлар) бір мезгілде орындау мәніне сатуға арналған өтінімдер мен сатып алуға арналған өтінімдердің іске асырылуына техникалық сараптама жүргізеді:

1) электр энергиясын тұтынудың тәуліктік кестесі мен электр энергиясын өндірудің тәуліктік кестесі арасындағы теңгерімді (теңдікті) сақтау;

2) ҚР БЭЖ электр беру желілері бойынша ағындарды рұқсат етілген шектерде сақтау, ҚР БЭЖ орнықтылығын сақтау, ҚР БЭЖ-дегі және іргелес энергия жүйелеріндегі операциялық тәуліктердегі схемалық-режимдік жағдайды, ҚР БЭЖ тораптарында туындаудың жоспарлы көлемін ескере отырып, ҚР БЭЖ орнықтылығын сақтау (сатуға арналған өтінімдерге сәйкес).

75. Егер электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесіне жүргізілген техникалық сараптама нәтижелері бойынша операциялық тәуліктің бір немесе бірнеше сағатында қалыпты жағдайлар орындалмаса, операциялық тәуліктің осы сағаттары үшін жүйелік оператор берілген сатып алуға және сатуға арналған өтінімдерге қалыпты жағдайлар орындалмайтын өзгерістерді (сағаттық) көлемде енгізеді (енгізілген өзгерістердің себебін көрсете отырып, қалыпты шарттарды орындау үшін қажетті).

ҚР БЭЖ-нің бір аймағына (бір торабына) жататын сатып алуға арналған өтінімдердің теңгерімдеуші нарық жүйесінде өзгерген кезде электр энергиясын сатуға (сатып алуға) арналған өтінімдер үкіметаралық (мемлекетаралық, ведомствоаралық) орындау үшін басқа елдердің тұтынушыларынан, цифрлық майнерлерден, басқа елдердің тұтынушыларынан басымдық тәртібіндегі өзгерістердің себебін көрсете отырып, бірдей сәйкестікте өзгереді келісімдер (хаттамалар).

Енгізілген өзгерістер жеткіліксіз болған жағдайда өзгерістер қалған өтінімдерге өзгерістердің себебін көрсете отырып, бірдей сәйкестікте енгізіледі.

76. Электр энергиясын тұтынудың тәуліктік кестесі электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің операциялық тәуліктерінде электр энергиясын тұтынудың бірлескен тәуліктік кестесі, сондай-ақ қажет болған кезде электр энергиясын бірыңғай сатып алушының үкіметаралық (мемлекетаралық, ведомствоаралық) келісімдерді (хаттамаларды) орындау үшін басқа елдердің тұтынушыларына электр энергиясын сатуға (экспортқа) өтінімі болып табылады.

77. Электр энергиясын тұтынудың тәуліктік кестесі электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілері берген сатып алуға өтінімдер шеңберінде мәлімделген электр энергиясын сатып алудың (тұтынудың) жоспарлы көлемдерінің, сондай-ақ электр энергиясын басқа елдердің тұтынушыларына сату қажет болған жағдайда электр энергиясын бірыңғай сатып алушының (экспорт) үкіметаралық (мемлекетаралық, ведомствоаралық) келісімдерді орындау үшін өтінімінің негізінде қалыптастырылады (осы Қағидаларға сәйкес теңгерімдеуші нарық жүйесінде).

Бұл ретте тұтынудың тәуліктік кестесін қалыптастыру кезінде бірыңғай сатып алушының электр энергиясын басқа елдердің тұтынушыларына сату мақсатында сатып алуға өтінімі (экспорт) елдің жекелеген өңірлерінің суармалы жерлерін суармалы сумен қамтамасыз ету мақсаттары үшін тауар алмасу мәселесі бойынша үкіметаралық (мемлекетаралық, ведомствоаралық) келісімдерді (хаттамаларды) орындау үшін тұтынудың тәуліктік кестесіне басым түрде енгізіледі.

78. Электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерін (электр энергиясын бірыңғай сатып алушыны, цифрлық майнингті жүзеге асыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерін және электр энергиясын цифрлық майнерлерге тікелей шетелдік өндірушінің атынан өткізетін электр энергиясын жеткізушілерді қоспағанда) сатып алуға өтінімдер теңгерімдеуші нарық жүйесінде сағат 08:00-ге дейін (Астана уақыты бойынша) қабылданады) операциялық тәуліктің алдындағы тәулік. Цифрлық майнингті жүзеге асыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің және Қазақстан Республикасының аумағында цифрлық майнерлерге электр энергиясын тікелей шетелдік өндірушінің атынан өткізетін электр энергиясын жеткізушілердің өтінімдері операциялық нарықтың алдындағы тәуліктің 11:00-ге дейін (Астана уақыты бойынша) теңгерімдеуші нарық жүйесінде қабылданады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген мерзімнен кейін берілген (не мүлде берілмеген) сатып алуға арналған өтінімдерді жүйелік оператор берілмеген өтінімдер мәртебесін ала отырып, ағымдағы тәуліктерде қарауға қабылдамайды және электр энергиясының көтерме сауда нарығының тиісті субъектілері үшін электр энергиясын тұтынудың жоспарлы көлемі (өзінің генерациясы есебінен, егер бар болса) электр энергиясын сатып алудың жоспарлы көлемі операциялық тәулікте нөлге теңестіріледі.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген мерзімнен кейін теңгерімдеуші нарық жүйесінде операциялық тәулікке берілген сатып алуға өтінімдер оларды берген электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілері тарапынан түзетуге жатпайды.

79. Электр энергиясын тұтынудың тәуліктік кестесін жүйелік оператор мынадай ретпен қалыптастырады:

1) операциялық тәуліктің әрбір сағаты үшін цифрлық майнинг бойынша қызметті жүзеге асырмайтын, сондай-ақ цифрлық майнерлерге электр энергиясын жеткізуді жүзеге асырмайтын электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілері берген сатып алуға өтінімдерде көрсетілген электр энергиясын сатып алудың (тұтынудың) осы сағатқа сәйкес жоспарлы көлемдерінің сомасы есептеледі;

2) осы тармақтың 1) тармақшасына сәйкес айқындалған сағаттық сомаларға цифрлық майнинг жөніндегі қызметті жүзеге асыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері үшін цифрлық майнерлер үшін электр энергиясының тиісті орталықтандырылған сауда-саттығының нәтижелері бойынша айқындалған электр энергиясын сатып алудың тиісті жоспарлы сағаттық көлемі (орталықтандырылған сауда нарығы операторының тиісті ақпаратына сәйкес) қосылады ;

3) осы тармақтың 2) тармақшасына сәйкес айқындалған сағаттық сомаларға электр энергиясын сатып алудың тиісті жоспарлы сағаттық көлемі, цифрлық майнингті жүзеге асыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілері, сондай-ақ Қазақстан Республикасының аумағында цифрлық майнерлерге электр энергиясын тікелей шетелдік өндірушінің атынан өткізетін электр энергиясын жеткізушілер қосылады.

80. Цифрлық майнерлер үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығы үшін көлемді (бұдан әрі - квоталар) жүйелік оператор айқындайды.

81. Операциялық тәулікке квота көлемі операциялық тәуліктің әрбір сағатына электр энергиясының теңгерімдеуші нарығы жүйесінде Батыс аймақ және Солтүстік және Оңтүстік аймақтар бойынша жеке мынадай ретпен автоматты түрде есептеледі:

1) операциялық тәуліктің әрбір сағаты үшін электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілері берген бірыңғай сатып алушыға сатуға арналған өтінімдерде көрсетілген электр энергиясын сатудың (өндірудің) осы сағатқа сәйкес жоспарлы көлемдерінің сомасы есептеледі;

2) операциялық тәуліктің әрбір сағаты үшін электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілері берген бірыңғай сатып алушыдан сатып алуға өтінімдерде көрсетілген электр энергиясын сатып алудың (тұтынудың) осы сағатқа сәйкес жоспарлы көлемдерінің сомасы есептеледі;

3) осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларына сәйкес айқындалған сағаттық сомалардың айырмасы есептеледі. Осы тармақтың 3) тармақшасына сәйкес есептелген айырманың оң мәндері операциялық тәулікке жоспарлы сағаттық квоталарға айналады.

82. Есептелген квотаның мәндері цифрлық майнерлер үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығын жүргізу үшін операциялық күннің алдындағы тәуліктің сағат 09:15-ке дейін (Астана уақыты бойынша) орталықтандырылған сауда-саттық операторының электрондық сауда жүйесіне беріледі.

83. Цифрлық кеншілер үшін электр энергиясымен орталықтандырылған сауда-саттық қорытындыларын, сондай-ақ операциялық тәуліктің әрбір сағаты бойынша сатылмаған квота көлемі туралы ақпаратты электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесіне енгізу үшін орталықтандырылған сауда-саттық аяқталғаннан кейін 15 минут ішінде орталықтандырылған сауда-саттық нарығының операторы теңгерімдеуші нарық жүйесіне жібереді.

Ақпаратты теңгерімдеуші нарық жүйесіне автоматты режимде беру мүмкіндігі болмаған кезде орталықтандырылған сауда нарығының операторы жоғарыда көрсетілген ақпаратты цифрлық түрде жүйелік оператордың электрондық поштасына жібереді.

Цифрлық майнинг бойынша қызметті жүзеге асыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің өтінімдері бойынша алдын ала төлем орталықтандырылған сауда нарығы операторының электрондық сауда жүйесінде электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығын ұйымдастыру қағидаларына сәйкес тексеріледі және электр энергиясының теңгерімдеуші нарығы жүйесінде тексерілуге жатпайды.

84. Операциялық тәуліктің әрбір сағаты бойынша сатылмаған квота көлемі туралы алынған ақпаратты жүйелік оператор операциялық тәуліктің алдындағы тәуліктің сағат 10:20-ға дейін (Астана уақыты бойынша) экспорттық электр энергиясын тиісті сатуды жүзеге асыру үшін электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға жібереді.

85. Электр энергиясын өндірудің тәуліктік кестесі электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің операциялық тәуліктерінде электр энергиясын өндірудің бірлескен тәуліктік кестесі болып табылады.

86. Электр энергиясын өндірудің тәуліктік кестесі осы Қағидалардың 89-тармағына сәйкес теңгерімдеуші нарық жүйесіндегі электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілері берген сатуға өтінімдер шеңберінде мәлімделген электр энергиясын сатудың (өндірудің) жоспарлы көлемдерінің негізінде қалыптастырылады.

87. Электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерін сатуға өтінімдер операциялық нарықтың алдындағы тәуліктің 08.00-ге дейін (Астана уақыты бойынша) теңгерімдеуші нарық жүйесінде қабылданады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген мерзімнен кейін берілген (не мүлде берілмеген) сатуға арналған өтінімдерді жүйелік оператор берілмеген өтінімдер мәртебесін ала отырып, электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесін қалыптастыру кезінде және электр энергиясының көтерме сауда нарығының тиісті субъектілері үшін электр энергиясын меншікті туындаудың жоспарлы көлемдерін (электр энергиясын өндіруді жабу үшін) қарауға қабылдамайды және электр энергиясын сатудың жоспарлы көлемі операциялық тәуліктерде нөлге теңестіріледі.

88. Жүйелік оператор осы Қағидалардың 89-95-тармақтарына сәйкес электр энергиясын өндірудің тәуліктік кестесін қалыптастырады.

89. Электр энергиясының теңгерімдеуші нарығы жүйесінде электр энергиясын сатудың (өндірудің) мынадай көлемдерінің (электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан басым генерациялау туралы тиісті ақпаратты ескере отырып) сомасын (операциялық тәуліктің әрбір сағаты бойынша жеке-жеке) білдіретін басым генерациялаудың тәуліктік кестесі қалыптастырылады:

1) осы субъектілер сатуға тиісті өтінімдерде мәлімдеген электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің өз туындауының жоспарлы сағаттық көлемі (электр энергиясын өз тұтынуына сәйкес);

2) тұлғалар тобына немесе гибридті топқа кіретін және өз құрамында қалалар мен аудандарды орталықтандырылған жылумен жабдықтауды жүзеге асыратын жылу электр орталықтары жоқ энергия өндіруші ұйымдарды сатуға арналған өтінімдерде мәлімделген электр энергиясын сатудың жоспарлы сағаттық көлемі (осы тармақша электр энергиясын көтерме сауда нарығының басқа субъектілерінің атына сату көлемі көрсетілетін сатуға арналған өтінімдерге қатысты сол адамдар тобына немесе гибридті топқа кіретін энергия);

3) жаңартылатын энергия көздерін пайдаланатын (қалдықтарды энергетикалық кәдеге жарату) энергия өндіруші ұйымдарды сатуға арналған өтінімдерде мәлімделген және электр энергиясын бірыңғай сатып алушымен жасалған ұзақ мерзімді сатып алу шарты жоқ электр энергиясын сатудың жоспарлы сағаттық көлемі – жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау туралы заңнамаға сәйкес электр энергиясын сату (осы тармақша электр энергиясын сатып алу-сатудың екіжақты шарттары (электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан тыс) жасалған электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің атына электр энергиясын сату көлемі көрсетілетін сатуға арналған өтінімдерге қатысты);

4) үкіметаралық (мемлекетаралық, ведомствоаралық) келісімдерді (хаттамаларды) орындау үшін басқа елдердің электр энергиясын жеткізушілерінен (өндірушілерінен)

сатып алынған электр энергиясын бірыңғай сатып алушының электр энергиясын сатушының жоспарлы сағаттық көлемі;

5) жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау туралы заңнамаға сәйкес электр энергиясын бірыңғай сатып алушымен жасалған жоспарлы электр энергиясын сатып алу – сатудың ұзақ мерзімді шарты бар, жаңартылатын энергия көздерін пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдардың (қалдықтарды энергетикалық кәдеге жарату) сатуға арналған өтінімдерінде мәлімделген электр энергиясын сатудың жоспарлы сағаттық көлемі;

6) жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау туралы заңнамаға сәйкес есеп айырысу-қаржы орталығымен жасалған электр энергиясын сатып алу – сатудың ұзақ мерзімді шарты бар, жаңартылатын энергия көздерін пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдардың (қалдықтарды энергетикалық кәдеге жарату) сатуға арналған өтінімдерінде мәлімделген электр энергиясын сатудың жоспарлы сағаттық көлемі;

7) қалалар мен аудандарды орталықтандырылған жылумен жабдықтауды жүзеге асыратын тұлғалардың тиісті тобы шеңберінде электр энергиясы тұтынылатын жылу электр орталықтарын қоспағанда, құрамына жылу электр орталықтары кіретін энергия өндіруші ұйымдарды сатуға арналған өтінімдерде мәлімделген электр энергиясын сатудың жоспарлы сағаттық көлемі;

8) Заңның 15-4 және 15-8-баптарына сәйкес электр қуаты нарығында электр қуатының әзірлігін қолдау жөніндегі қызметті сатып алу туралы бір немесе бірнеше ұзақ мерзімді шарттар жасасқан энергия өндіруші ұйымдарды сатуға арналған өтінімдерде мәлімделген электр энергиясын сатудың жоспарлы сағаттық көлемі (осы тармақша электр энергиясын сату көлемі көрсетілетін сатуға арналған өтінімдерге қатысты, қуаты осы шарттардың мәні болып табылатын генерациялайтын қондырғылар есебінен құруға жоспарланып отыр);

9) Заңның 15-2, 15-3, 15-4, 15-8, 15-9-баптарына сәйкес және Генерациялайтын қондырғылардың электр қуатын аттестаттауды жүргізу қағидаларымен Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 3 желтоқсандағы № 686 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 12489 болып тіркелген) операциялық тәулікте генерациялайтын қондырғылардың электр қуатын аттестаттаудан өтетін энергия өндіруші ұйымдарды сатуға арналған өтінімдерде мәлімделген энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттықтарында операциялық тәулікке электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға сатуға жоспарланатын электр энергиясының жоспарлы сағаттық көлемі (электр энергиясы көлемінің деректеріне сағаттық ставкалар қолданылмайды).

90. Электр энергиясының теңгерімдеуші нарығы жүйесінде автоматты режимде электр энергиясын тұтынудың тәуліктік кестесінің және басым генерациялаудың тәуліктік кестесінің сағаттық мәндерінің айырмасы есептеледі.

Осы тармақтың бірінші бөлігіне сәйкес есептелген айырманың оң мәндері операциялық тәуліктер үшін энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда - саттықтарының жоспарлы сағаттық көлеміне айналады (теріс мәндер нөлге теңестіріледі), олар туралы ақпарат (бұдан әрі – сауда-саттыққа арналған ақпарат) жүйелік оператор операциялық тәуліктің алдындағы тәуліктің 11:10-на дейін (Астана уақыты бойынша), энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығын жүргізу үшін орталықтандырылған сауда нарығының операторына береді.

Жүйелік оператор операциялық тәуліктің алдындағы сағат 09:15-ке дейін (Астана уақыты бойынша) басымдықты туындау көлемін шегергенде энергия өндіруші ұйымдарды сатуға арналған өтінімдерді орталықтандырылған сауда нарығының операторына жібереді.

Жүйелік оператор операциялық тәуліктің алдындағы сағат 11:10-ға дейін (Астана уақыты бойынша) ҚР БЭЖ-нің және оның бөліктерінің сенімді жұмысын қамтамасыз ету шарттары бойынша электр желілерін сатып алуға және сатуға арналған өтінімдер мен қолда бар техникалық шектеулердің негізінде орталықтандырылған сауда нарығының операторына электр энергиясын сатудың ең аз және ең жоғары рұқсат етілген көлемдерінің операциялық тәуліктерде қол жетімді сағаттық мәндер туралы ақпаратты (әрқайсысы бойынша) жібереді. Энергия тораптары бойынша бұл шектеулер энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығын өткізу кезінде есепке алынуға тиіс.

91. Энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығының нәтижелерін орталықтандырылған сауда-саттық аяқталғаннан кейін 15 минут ішінде электр энергиясының теңгерімдеуші нарығы жүйесіне орталықтандырылған сауда-саттық нарығының операторы береді.

92. Энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығының нәтижелері туралы ақпарат алғаннан кейін жүйелік оператор тәуліктік кестесіне техникалық сараптама жүргізеді және электр энергиясын тұтынудың тәуліктік кестесінің сағаттық айырмасы және электр энергиясының басым туындаудың тәуліктік кестесінің сағаттық көлемінің сомасы және электр энергиясының белгіленген сағаттық көлемінің сағаттық айырмасы ретінде есептелген, Қазақстаннан тыс жерлерден электр энергиясы импортының қажетті көлемін айқындайды энергия өндіруші ұйымдар үшін орталықтандырылған сауда-саттық қорытындысы бойынша.

Импорт көлемін есептеу кезінде жүйелік оператор операциялық тәуліктерде электр беру желілерінің өткізу қабілеттілігін ескере отырып, оларды жабудың сағаттық техникалық мүмкіндігін де ескереді.

Операциялық тәуліктерде электр энергиясы импортының қажетті сағаттық жоспарлы көлемі туралы ақпарат жүйелік оператор операциялық тәуліктің алдындағы тәуліктің сағат 12:30-ға дейін (Астана уақыты бойынша) импорттық электр энергиясын

тиісті сатып алуды жүзеге асыру үшін электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға жібереді.

Электр энергиясының осы көлемін сатып алуға өтінім теңгерімдеуші нарық жүйесінде автоматты түрде жасалады және электрондық цифрлық қолтаңбамен қол қойылмайды.

93. Шетелдік өнім беруші растаған (операциялық тәулікке электр энергиясын бірыңғай сатып алушы сатып алған) электр энергиясы импортының сағаттық көлемін жүйелік оператор энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығының қорытындылары бойынша айқындалған электр энергиясының басым генерациясының тәуліктік кестесінің және электр энергиясының сағаттық көлемінің сағаттық көлемінің сомасына қосады және электр энергиясын өндірудің тәуліктік кестесі қалыптастырылады.

2-параграф. Электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесін қалыптастыру және оны бекіту

94. Электр энергиясын тұтынудың тәуліктік кестесін және электр энергиясын өндірудің тәуліктік кестесін қалыптастыру аяқталғаннан кейін электр энергиясының теңгерімдеуші нарығы жүйесінде электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесінің (импорт көлемдерінің жеткіліктілігі) теңгерімділігін автоматты тексеру жүргізіледі.

Егер операциялық тәулікке сатып алынған электр энергиясы импортының сағаттық көлемі операциялық тәуліктің бір немесе бірнеше сағатында жүйелік оператор есептеген электр энергиясы импортының сағаттық көлемінің мәндерінен аз болса, операциялық тәуліктің осы сағаттары үшін теңгерімдеуші нарық жүйесі тиісті сағат бойынша бірдей сәйкестікте сатып алуға барлық тиісті өтінімдерге автоматты түрде тиісті өзгерістер (кему жағына қарай) енгізеді.

95. Осы Қағидалардың 94-тармағында көрсетілген өзгерістер енгізілгеннен кейін электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесін қалыптастыру аяқталады және жүйелік оператор оны бекітеді.

96. Жүйелік операторға сатып алуға және сатуға өтінім берген электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері, сондай-ақ электр энергиясын бірыңғай сатып алушы күн сайын сағат 16:00-ге дейін (Астана уақыты бойынша) сатып алудың жоспарлы көлемін көрсете отырып, жүйелік оператордың электр энергиясын өндіру-тұтынудың тиісті тәуліктік кестесін бекіткені туралы теңгерімдеуші нарық жүйесінде хабардар етіледі - оған енгізілген электр энергиясын сату:

1) осы тарауға сәйкес электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесін қалыптастыру кезінде енгізілген барлық өзгерістерді ескере отырып, сатып алуға өтінімдерде көрсетілген электр энергиясын сатып алудың (тұтынудың) жоспарлы көлемдерін (осындай өзгерістер болған кезде олардың себептері көрсетіледі);

2) осы тарауға сәйкес электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесін қалыптастыру кезінде енгізілген барлық өзгерістерді ескере отырып (осындай өзгерістер болған кезде олардың себептері көрсетіледі), сондай-ақ нәтижелерді ескере отырып, сатуға арналған өтінімдерде көрсетілген электр энергиясын сатудың (өндірудің) жоспарлы көлемдерін (өз тұтынуын шегергенде) энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығы.

3-параграф. Операциялық тәуліктер ішінде электр энергиясын өндіру-тұтынудың бекітілген тәуліктік кестесін түзету

97. Электр энергиясын бірыңғай сатып алушымен жасалған ұзақ мерзімді сатып алу шарты бар жаңартылатын энергия көздері арасында – электр энергиясын сату, жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау туралы заңнамаға сәйкес электр энергиясын өндіру-тұтынудың көрсетілген тәуліктік кестесінде электр энергиясын өндіру-тұтыну теңгерімін сақтау шарты негізінде жүйелік оператор бекіткен электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесін нақты өндіріс-электр энергиясын тұтынудың тиісті сағаты басталғанға дейін 2 (екі) сағаттан кешіктірмей ұлғайтуға (жоғары) немесе азайтуға (төмен) түзетуге жол беріледі..

98. Электр энергиясының көтерме сауда нарығының қалған субъектілері үшін тәуліктік кестесі түзетілмейді.

99. Электр энергиясын бірыңғай сатып алушымен жасалған ұзақ мерзімді сатып алу шарты бар жаңартылатын энергия көздерінің тәуліктік кестесін түзету үшін – жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау туралы заңнамаға сәйкес электр энергиясын сату операциялық сағат басталғанға дейін 2 сағаттан кешіктірмей қарама-қарсы бағыттағы түзетілетін көлемдер жеткіліксіз болған кезде ішінара түзету мүмкіндігі туралы ақпаратты көрсете отырып, теңгерімдеуші нарық жүйесінде электр энергиясын сатудың жоспарлы көлемін ұлғайтуға немесе азайтуға түзетуге өтінім береді.

Жүйелік оператор операциялық сағат басталғанға дейін 1 (бір) сағаттан кешіктірмей берілген түзетулердің іске асырылуына техникалық сараптама жүргізеді. Жүйелік оператор түзетудің іске асырылуын растаған кезде, бұл түзету электр энергиясын бірыңғай сатып алушымен жасалған жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау туралы заңнамаға сәйкес электр энергиясын сатып алу – сатудың ұзақ мерзімді шарты бар барлық жаңартылатын энергия көздері үшін қолжетімді болады (жарияланады).

Операциялық сағат басталғанға дейін бір сағат бұрын теңгерімдеуші нарық жүйесінде электр энергиясын өндіру-тұтыну теңгерімінің болуына ұлғайтуға және азайтуға түзетуге келіп түскен және жүйелік оператор растаған өтінімдерді салыстыру автоматты түрде жүргізіледі. Түзетуге жататын өтінімдерді іріктеу кезінде басымдық тәртібімен ескеріледі:

- 1) жаңартылатын энергия көздерінің физикалық орналасуы;
- 2) өтінім беру уақыты;
- 3) түзету көлемі.

Егер түзетуге өтінімді жүйелік оператор растамаса не электр энергиясын өндіру-тұтыну теңгерімі болмаса, түзету қабылданбады деп есептеледі және іске асыруға жатпайды.

Жүйелік оператор түзетуге өтінімді растамаған не электр энергиясын өндіру-тұтыну теңгерімі болмаған кезде түзету қабылданбады деп есептеледі және іске асыруға жатпайды, бұл ретте жүйелік оператор түзетудің ауытқу себебін көрсетеді.

Жүйелік оператор бұл қабылданбаған түзету жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау туралы заңнамаға сәйкес электр энергиясын бірыңғай сатып алушымен жасалған электр энергиясын сатып алу-сатудың ұзақ мерзімді шарты бар барлық жаңартылатын энергия көздері үшін қолжетімді болады (жарияланады).

5-тарау. Цифрлық майнерлер үшін электр энергиясымен орталықтандырылған сауда-саттықты және энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясымен орталықтандырылған сауда-саттықты өткізу тәртібі

100. Электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығын Цифрлық майнерлер мен энергия өндіруші ұйымдар үшін Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 24 ақпандағы № 137 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10550 болып тіркелген) бекітілген Электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығын ұйымдастыру қағидаларына сәйкес орталықтандырылған сауда нарығының операторы жүргізеді.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығы орталықтандырылған сауда нарығы операторының электрондық сауда жүйесінің ғаламтор-қорында Интернет желісін пайдалана отырып, жасырын, қашықтықтан жүргізіледі.

101. Орталықтандырылған сауда нарығының операторы сауда сессиясының параметрлері, соңғы келіп түскен өтінімдер (сатып алушының (сатушының) атауы, берілген күні мен уақыты, бағасы, көлемі) туралы ақпаратты электрондық сауда жүйесіне және орталықтандырылған сауда-саттық нәтижелерін (сатып алушының (сатушының) атауы, бағасы, көлемі және мәміленің құны) қамтитын орталықтандырылған сауда-саттық қорытындыларына ашық қолжетімділікті қамтамасыз етеді.

102. Цифрлық майнерлер үшін электр энергиясының тиісті орталықтандырылған сауда-саттықтарының нәтижелері бойынша цифрлық майнинг жөніндегі қызметті жүзеге асыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері үшін айқындалған электр энергиясын сатып алудың жоспарлы сағаттық көлемін орталықтандырылған сауда-саттық операторы орталықтандырылған сауда-саттық

аяқталғаннан кейін 15 (он бес) минут ішінде жүйелік операторға жібереді. Сондай-ақ, орталықтандырылған сауда нарығының операторы жүйелік операторға орталықтандырылған сауда-саттық аяқталғаннан кейін 15 (он бес) минут ішінде операциялық тәуліктің әрбір сағаты бойынша сатылмаған квота көлемі туралы ақпарат жібереді.

103. Энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясының тиісті орталықтандырылған сауда-саттықтарының нәтижелері бойынша электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері үшін айқындалған электр энергиясын сатудың жоспарлы сағаттық көлемін орталықтандырылған сауда-саттық операторы орталықтандырылған сауда-саттық аяқталғаннан кейін 15 (он бес) минут ішінде жүйелік операторға жібереді.

6-тарау. Ұлттық электр желісі бойынша электр энергиясын беру жөніндегі жүйелік оператордың көрсетілген жүйелік қызметтерінің және ұлттық электр желісін пайдалану жөніндегі көрсетілетін қызметтердің көлемін айқындау тәртібі. Электр энергиясын беру жөніндегі қызметтер көлемін айқындау тәртібі

104. Өңірлік электр желісі бойынша электр энергиясын беру жөніндегі қызметтер өңірлік электр желісіне қосылған электр энергиясын тұтынушыларға, энергиямен жабдықтаушы ұйымдарға осы Қағидаларда көзделген жағдайларда табиғи монополия салаларында басшылықты жүзеге асыратын мемлекеттік орган белгілейтін нарық көрсеткіші бойынша және бірыңғай сатып алушыға көрсетіледі.

105. Ұлттық электр желісі бойынша электр энергиясын беру жөніндегі қызмет жүйелік оператормен жасалған шарт негізінде төленеді:

1) Заңға сәйкес электр энергиясының экспортын жүзеге асыру кезінде электр энергиясын бірыңғай сатып алушы;

2) Заңға сәйкес электр энергиясын бірыңғай сатып алушыны қоспағанда, электр энергиясының импортын жүзеге асыратын Көтерме сауда нарығының субъектілері;

3) шартты тұтынушылар, гибридті топтың тұтынушылары олардың құрамына кіретін объектілер үшін электр энергиясын сатып алған кезде, олардың құрамына кіретін туындау объектілерінен де, электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан да (оның ішінде жаңартылатын энергия көздерінен электр энергиясының үлесін бөлу кезінде Заңның 19-1-бабы 5-тармағының 7) тармақшасына сәйкес) және теңгерімдеуші нарықтың есеп айырысу орталығы;

4) электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілері жаңартылатын энергия көздерін пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдардан екіжақты шарттар бойынша электр энергиясын сатып алуды жүзеге асырған кезде;

5) ұлттық электр желісі арқылы электр энергиясын мемлекетаралық беруді жүзеге асыру кезінде басқа мемлекеттердің уәкілетті ұйымдары.

106. Электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері электр энергиясын беру жөніндегі энергия беруші ұйымдардың қызметтеріне, ұлттық электр желісін пайдалану жөніндегі қызметтерге және электр энергиясын есепті кезеңде (күнтізбелік айда) нақты тұтынылған электр энергиясының көлемі негізінде электр энергиясын коммерциялық есепке алудың тиісті аспаптарының көрсеткіштеріне сәйкес ұлттық электр желісі бойынша электр энергиясын беру жөніндегі қызметтерге көрсетілген тарифтер бойынша ақы төлейді тиісті шарттарда.

Электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісі электр энергиясын беру жөніндегі энергия беруші ұйымдардың қызметтеріне, ұлттық электр желісін пайдалану жөніндегі көрсетілетін қызметтерге және ұлттық электр желісі бойынша электр энергиясын беру жөніндегі көрсетілетін қызметтерге ақы төлеу жөніндегі міндеттемелерді бұзған кезде энергия беруші ұйым алдын ала жазбаша ескертумен қызмет көрсету тоқтатылғанға дейін кемінде 72 сағат бұрын электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісіне көрсетілетін қызметтерді шектейді немесе толық тоқтатады.

107. Тұлғалар тобына не гибриді топқа кірмейтін электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісі үшін есептік кезеңдегі (күнтізбелік айдағы) ұлттық электр желісін пайдалану жөніндегі қызметтің нақты көлемі мынадай формула бойынша айқындалады:

$$W_{\text{пайд}} = W_{\text{тұтын(нақт)}} - \sum_{i=1}^n \left(W_{\text{ЭӨҰ(нақт).i}}^{\text{ЖЭК}} * \frac{W_{\text{тұтын(жосп).ЭӨҰ.i}}^{\text{ЖЭК}}}{W_{\text{тұтын.сом(жосп)ЭӨҰ.i}}^{\text{ЖЭК}}} \right);$$

$W_{\text{пайд}}$

- тұлғалар тобына не гибриді топқа кірмейтін электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісінің ұлттық электр желісін пайдалану жөніндегі қызметтің нақты көлемі есептік кезеңде (күнтізбелік айда) кВт*сағ (бүтінге дейін дөңгелектенеді);

$W_{\text{тұтын(нақт)}}$

- есептік кезеңде (күнтізбелік айда) тұлғалар тобына не гибриді топқа кірмейтін электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісінің электр энергиясын тұтынудың нақты көлемі кВт*сағ (бүтінге дейін дөңгелектенеді);

$W_{\text{ЭӨҰ(нақт).i}}^{\text{ЖЭК}}$

- осы субъектіде есеп айырысу кезеңі (күнтізбелік ай) үшін электр энергиясын сатып алу-сату шарты жасалған жаңартылатын энергия көздерін (қайталама энергия

ресурстарын) пайдаланатын і-ші энергия өндіруші ұйымның электрэнергиясын өндірудің нақты көлемі (өз тұтынуын шегергенде) кВт*сағ(бүтінге дейін дөңгелектенеді);

$$W_{\text{тұтын(жосп).ЭӨҰ.і}}^{\text{ЖЭК}}$$

- осы субъектінің есеп айырысу кезеңінің (күнтізбелік айдың) сағаттарына бір тұлғалар тобына кіретін і-ші энергия өндіруші ұйымнан электр энергиясын сатып алу көлемі кВт *сағ (бүтін санға дейін дөңгелектенеді);

$$W_{\text{тұтын.сом(жосп).ЭӨҰ.і}}^{\text{ЖЭК}}$$

- есеп айырысу кезеңінің (күнтізбелік айдың) сағаттарына осы субъектімен Тұлғалар тобына кіретін і-ші энергия өндіруші ұйымның электр энергиясын сатудың жиынтық көлемі кВт сағ-та (бүтінге дейін дөңгелектенеді);

$\sum_{i=1}^n$, – і бойынша қосынды;

і - 1-ден а, b, с дейін, тиісінше өзгертін реттік нөмірі;

n - осы субъектімен электр энергиясын сатып алу-сату шарты жасалған тұлғалардың бір тобына кіретін энергия өндіруші ұйымдардың саны.

Егер

$$W_{\text{тұтын}}$$

мәні теріс (нөлден аз) болса, онда ол есепті кезеңде нөлге теңестіріледі.

108. Электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері электр энергиясын өз тұтынуы және (немесе) соңғы тұтынушыларға электр энергиясын жеткізуді қамтамасыз ету мақсатында энергия беруші ұйыммен (ұйымдармен) электр энергиясын беру жөніндегі қызметтерді көрсетуге шарттар жасасады (қажет болған жағдайда).

109. Кернеуі 500 кВ және одан жоғары энергия беруші ұйымның ұлттық электр желісіне қосылған желілері бойынша электр энергиясының өңіраралық транзиті жүзеге асырылатын ҚР БЭЖ энергия торабында орналасқан электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері тиісті энергия беруші ұйыммен электр энергиясын беру жөніндегі қызметтерді көрсетуге шарттар жасасады.

110. Энергия беруші ұйымның қосалқы станцияларын оған тиесілі электр беру желілері "кіру – шығу" схемасы бойынша ұлттық электр желісіне қосқан кезде энергия беруші ұйым электр энергиясын осы электр беру желілері мен қосалқы станциялардың жабдықтары бойынша ақы алынбай өткізуді жүзеге асырады.

111. Егер тиісті есептік кезеңнің (күнтізбелік айдың) қорытындылары бойынша энергия беруші ұйымның желілерінде электр энергиясын туындыру мен тұтыну

арасында оң айырмашылық туындаса, онда осы айырмаға сәйкес келетін электр энергиясын беру жөніндегі қызметтің көлемін электр энергиясын бірыңғай сатып алушы төлеуге тиіс. Электр энергиясын бірыңғай сатып алушының бұл шығындары оның электр энергиясын сатуға арналған бағаларында ескеріледі.

Электр энергиясын өндіру мен тұтыну арасындағы оң айырмашылық туралы осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген ақпаратты энергия беруші ұйым электр энергиясын бірыңғай сатып алушының атына энергия беруші ұйым мен жүйелік оператор (өңірлік диспетчерлік оператор) арасындағы коммерциялық есепке алу аспаптарының көрсеткіштерін салыстырып тексерудің қол қойылған және мөрмен расталған актісі нысанында есептік кезеңнен (күнтізбелік айдан) кейінгі айдың 10-күнінен кешіктірмей жібереді.

112. Егер тиісті есептік кезеңнің (күнтізбелік айдың) қорытындылары бойынша ұлттық электр желісіне қосылған және ҚР БЭЖ энергия торабына электр энергиясының өңіраралық транзитін жүзеге асыратын кернеуі 500 кВ және одан жоғары энергия беруші ұйымның желілерінде келісілген есепке алу нүктелерінде осы энергия беруші ұйымның электр энергиясын коммерциялық есепке алу аспаптарының көрсеткіштері мен электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерін тұтыну арасында оң айырмашылық туындаса, энергия осы энергия беруші ұйымның желілеріне қосылған және олармен бірге адамдардың бір тобына немесе бір гибриді топқа кіретін энергия өндіруші ұйымдардан электр энергиясын сатып алатын, осы оң айырмашылыққа сәйкес келетін өңіраралық транзиттің көлемі осы энергия беруші ұйымның желілері бойынша электр энергиясын беру жөніндегі қызметтің көлеміне тең және ҚР БЭЖ тиісті энергия торабының электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері пропорционалды түрде төлеуге жатады осы Қағиданың 109-тармағына сәйкес тиісті шарттарда көрсетілген тарифтер бойынша тұтыну көлеміне сәйкес жүзеге асырылады.

Ұлттық электр желісіне қосылған кернеуі 500 кВ және одан жоғары энергия беруші ұйымның электр желілері бойынша электр энергиясының өңіраралық транзитінің көлемі энергия беруші ұйымның нақты балансы, ұлттық электр желісімен шекарада есепке алу аспаптарын салыстыру актісі негізінде айқындалады.

Ұлттық электр желісіне қосылған кернеуі 500 кВ және одан жоғары электр желілері бойынша электр энергиясының өңіраралық транзитін жүзеге асыратын энергия беруші ұйым ай сайын есеп айырысу кезеңінен (күнтізбелік айдан) кейінгі ай аяқталғанға дейін өзінің интернет-ресурсында осы тармақтың бірінші абзацына сәйкес электр энергиясын беру жөніндегі көрсетілген қызметтер туралы ақпаратты тиісті көлемдерді көрсете отырып, электр энергиясының көтерме сауда нарығының әрбір субъектісі бойынша бөліп көрсетіп орналастырады.

7-тарау. Сағаттық мөлшерлемелерді айқындау тәртібі

113. Сағат мөлшерлемелері энергия өндіруші ұйымның электр энергиясына шекті тарифіне оларды осы тәуліктердегі осы тарифтің мәніне көбейту арқылы тәулік ішінде қолданылатын өлшемсіз коэффициенттер болып табылады.

114. Құрамына қуаты Заңның 15-4 және 15-8-баптарына сәйкес жасалған электр қуатының әзірлігін қолдау жөніндегі қызметті сатып алу туралы ұзақ мерзімді шарттардың нысанасы болып табылатын генерациялайтын қондырғылар кіретін энергия өндіруші ұйым болып табылатын электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектісі үшін тәуліктің нақты сағаты үшін сағаттық мөлшерлеме мынадай формула бойынша айқындалады (электр энергиясын сату көлемі үшін, оларды құруды осы генерациялаушы қондырғылар есебінен жүзеге асыру жоспарланып отыр):

$$C_{\text{сағ}} = \frac{W_{\text{min (рм)}}}{W_{\text{сағ(рм)}}} + 3,0 * \left(1 - \frac{W_{\text{min (рм)}}}{W_{\text{сағ(рм)}}} \right)$$

$C_{\text{сағ}}$

- тәуліктің белгілі бір сағаты үшін сағаттық мөлшерлеме;

$W_{\text{сағ(рм)}}$

- Заңның 15-4, 15-6 және 15-8-баптарына сәйкес жасалған электр қуатының әзірлігін қолдау жөніндегі қызметті сатып алу туралы ұзақ мерзімді шарттардың нысанасы болып табылатын электр энергиясының дайындығын қолдау жөніндегі қызметті сатып алу туралы электр қуаты нарығында бір немесе бірнеше ұзақ мерзімді шарттар жасасқан энергия өндіруші ұйым болып табылатын электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектісі Заңның 15-4 және 15-8-баптарына сәйкес кВт*сағ (бүтінге дейін дөңгелектенеді) электр энергиясының дайындығын қолдау жөніндегі қызметті сатып алу туралы тәуліктің осы сағатында бірыңғай электр энергиясын сатып алушыға сатқан электр энергиясын генерациялайтын қондырғылар желісіне жіберу көлемі;

$W_{\text{min(рм)}}$

- осы тәулікке электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектісі, электр қуаты нарығында электр қуатының дайындығын қолдау жөніндегі қызметті сатып алу туралы бір немесе бірнеше ұзақ мерзімді шарттар жасасқан энергия өндіруші ұйым болып табылатын, заңның 15-4, 15-6 және 15-8-баптарына сәйкес кВт*сағ (бүтінге дейін дөңгелектенеді) Заңның 15-4, 15-6 және 15-8-баптарына сәйкес жасалған электр қуатының дайындығын қолдау жөніндегі қызметті сатып алу туралы ұзақ мерзімді шарттардың нысанасы болып табылатын

электр энергиясын генерациялайтын қондырғылар желісіне жіберудің ең аз сағаттық көлемі.

Осы тармақта көрсетілген сағаттық мөлшерлеме Заңның 15-4 және 15-8-баптарына сәйкес жасалған электр қуатының әзірлігін қолдау жөніндегі қызметті сатып алу туралы ұзақ мерзімді шарттардың нысанасы болып табылатын генерациялайтын қондырғылардың электр энергиясы бөлігінде ғана қолданылады (нөлге тең емес).

Сағаттық мөлшерлеме (

$C_{\text{сағ}}$

) кезінде нөлге тең

$W_{\text{ч(рм)}} = 0 \text{ МВт}$

(нөлге тең).

2025 жылғы 1 шілдеге дейін осы тармаққа сәйкес айқындалатын сағаттық мөлшерлеменің мәні 1 (бірлікке) теңестіріледі.

115. Энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығына қатысатын көтерме сауда нарығының субъектісі үшін тәуліктің нақты сағаты үшін сағаттық мөлшерлеме () былайша айқындалады:

$C_{\text{сағ}}$

= 1,0-тәулік сағаты үшін, сағат 00: 01- ден 04: 00-ге дейін;

$C_{\text{сағ}}$

= 1,15-тәулік сағаты үшін, сағат 04: 01- ден 08: 00-ге дейін;

$C_{\text{сағ}}$

= 1,30-тәулік сағаты үшін, сағат 08: 01- ден 15: 00-ге дейін;

$C_{\text{сағ}}$

= 1,45-тәулік сағаты үшін, сағат 15: 01- ден 18: 00-ге дейін;

$C_{\text{сағ}}$

= 1,6-тәулік сағаты үшін, сағат 18: 01- ден 21: 00-ге дейін;

$C_{\text{сағ}}$

= 1,45-тәулік сағаты үшін, сағат 21: 01- ден 23: 00-ге дейін;

$C_{\text{сағ}}$

= 1,3-тәулік сағаты үшін, сағат 23: 01- ден 00: 00-ге дейін.

2025 жылғы 1 шілдеге дейін осы тармаққа сәйкес айқындалатын сағаттық мөлшерлеменің мәні 1 (бірлікке) теңестіріледі.

8-тарау. Электр энергиясын бірыңғай сатып алушының көтерме сауда нарығының тұтынушылары үшін тарифтерді саралау арқылы атаулы қолдауды жүзеге асыруы

116. Атаулы қолдау алушылардың тізімін табиғи монополия саласындағы уәкілетті орган қалыптастырады және мыналарды:

1) электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісінің атауын;

2) табиғи монополия саласындағы уәкілетті органмен келісілген электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісінің қолданыстағы шекті бағасының құрылымында ескерілген электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан электр энергиясын сатып алу бағасын қамтиды.

Атаулы қолдауды алушылардың тізіміне осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес айқындалатын электр энергиясын сатып алуға есептік бағасы табиғи монополия саласындағы уәкілетті орган келіскен, оның қолданыстағы шекті бағасының құрылымында ескерілген электр энергиясының сатып алу бағасынан жоғары электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектісі енгізіледі;

3) осы тармақтың 2) тармақшасына сәйкес 12 (он екі) айға тең, өзектендіру мүмкіндігімен қолданудың (іс-қимылдың) басталу және аяқталу күндерін көрсете отырып, бағаны қолдану (іс-қимыл) кезеңін қамтиды.

Энергия беруші ұйымдармен энергиямен жабдықтау мақсатында электр энергиясын сатып алуды жүзеге асыру себебі бойынша бөлшек электрмен жабдықтау қызметтерінің көлемі өзгерген кезде табиғи монополиялар саласындағы уәкілетті орган көлеміне талдау жүргізеді және электр энергиясын сатып алуға арналған баға орташа өлшенген баға деңгейінде айқындалады.

117. Атаулы қолдау алушылардың тізімін табиғи монополия саласындағы уәкілетті орган 6 (алты) айда бір рет өзектендіреді және оны табиғи монополия саласындағы уәкілетті орган өзгерістер қолданылатын есептік кезең (күнтізбелік ай) басталғанға дейін бес жұмыс күнінен кешіктірмей электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға жібереді.

118. Атаулы қолдау алушылардың тізімі электр энергиясын бірыңғай сатып алушының интернет-ресурсында жарияланады.

9-тарау. Теңгерімдеуші нарық жүйесі

119. Теңгерімдеуші нарық жүйесіне қол жеткізу үшін электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісі теңгерімдеуші нарықтың есеп айырысу орталығымен теңгерімдеуші электр энергиясын және теріс теңгерімсіздіктерді сатып алу-сату шартын, сондай-ақ қосылу шартын жасасады.

Теңгерімдеуші нарықтың есеп айырысу орталығы көтерме сауда нарығы субъектілерімен теңгерімдеуші электр энергиясын сатып алу-сату шарты және теріс

теңгерімсіздіктер, сондай-ақ қосылу шарты жасалған кезден бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде теңгерімдеуші нарық жүйесіне қол жеткізуді ұсынады.

Теңгерімдеуші нарық жүйесінің жұмысын қолдауды жүйелік оператор жүзеге асырады.

Теңгерімдеуші нарық жүйесінде жоспарлы-профилактикалық жұмыстар негізінен демалыс күндері түнгі уақытта жүргізіледі. Бұл ретте жүйелік оператор алдын ала (жоспарлы-профилактикалық жұмыстар басталғанға дейін 8 сағаттан кешіктірмей) электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілерін осы жұмыстар туралы хабардар етеді.

Теңгерімдеуші нарық жүйесінде жоспарлы-профилактикалық жұмыстарды жүргізу кезінде көтеруге (төмендетуге) теңгерімдеуге қатысуға өтінімдер берілмейді, түзетілмейді, күші жойылмайды және белсендірілмейді, осы уақытта сатып алуға және сатуға жоспарлы өтінімдерді беру және өзектендіру де қол жетімді емес.

120. Электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілері теңгерімдеуші нарық жүйесінде беретін сатуға арналған өтінімдерге және сатып алуға арналған өтінімдерге осы субъектілер оларға сәйкес электрондық цифрлық қолтаңбамен қол қояды.

121. Теңгерімдеуші нарық жүйесінде ай сайын, есеп айырысу кезеңінен (күнтізбелік айдан) кейінгі айдың соңғы күнінен кешіктірмей, осы Қағидаларға 8-қосымшаға сәйкес айқындалатын алдағы есеп айырысу кезеңінің сағаттарына (әрбір сағатқа) электр энергиясын сатуға арналған электр энергиясын бірыңғай сатып алушының болжамды бағасы жарияланады.

122. Есептік кезеңнен (күнтізбелік айдан) кейінгі айдың соңғы күнінен кешіктірмей теңгерімдеуші нарық жүйесінде осы есептік кезеңнің (күнтізбелік айдың) сағаттарына электр энергиясын сатуға арналған электр энергиясын бірыңғай сатып алушының нақты бағасы жарияланады.

123. Электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілері үшін теңгерімдеуші нарық жүйесі, теңгерімдеуші нарық жүйесінде қолжетімсіз болған кезде:

1) электр энергиясын сатып алу көлемдерін сатып алуға өтінімдерде алдын ала төлеуді қамтамасыз етуге арналған электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісінің енгізілген ақшалай қаражатының жеткіліктілігін тексеру жүзеге асырылмайды;

2) электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерін сатып алуға арналған өтінімдер мен сатуға арналған өтінімдер электрондық цифрлық қолтаңбамен қол қоюды талап етпейді;

3) жүйелік оператор сатып алуға өтінімдер мен сатуға арналған өтінімдердің (операциялық тәулікке) көлемін жүйелік оператор бекіткен ағымдағы тәулікке электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесіне енгізілген сатып алуға арналған тиісті өтінімдер мен сатуға арналған өтінімдердің көлемдеріне теңестіреді;

4) электр энергиясының теңгерімдеуші нарығындағы қаржылық өзара есеп айырысулар электр энергиясының теңгерімдеуші нарығының жұмыс істеу Қағидаларына сәйкес жүзеге асырылады.

124. Электр энергиясын бірыңғай сатып алушы теңгерімдеуші нарық жүйесіндегі жүйелік операторға электрондық цифрлық қолтаңбамен қол қойылған мынадай ақпаратты:

1) электр энергиясын жоспарланып отырған сатып алу үшін алдын ала төлемді қамтамасыз етуге арналған электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісінің ақша қаражатының қалдығы туралы ақпаратты (бұл ақпаратқа деректерді қолмен жүктеген кезде ғана электрондық цифрлық қолтаңба қойылады, электр энергиясын бірыңғай сатып алушының төлем жүйесімен интеграция болған кезде электрондық цифрлық қолтаңбаға қол қою талап етілмейді);

2) электр қуаты нарығында және электр энергиясы нарығында жасалған шарттар туралы ақпаратты;

3) аукциондық бағалар мен тіркелген тарифтер бойынша ақпаратты қоса алғанда, жаңартылатын энергия көздерін пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдармен жасалған шарттар туралы ақпаратты;

4) белгіленген қуаттан асып кетудің ықтимал диапазонын қоса алғанда, жаңартылатын энергия көздерін пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдардың белгіленген қуаты;

5) жаңартылатын энергия көздерінің үлесін есептеу жүргізілетін шартты тұтынушылардың тізбесі;

6) Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің м.а. 2016 жылғы 27 шілдедегі № 345 (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 14155 болып тіркелген) бұйрығымен бекітілген Жаңартылатын энергия көздерін пайдалану жөніндегі объектілерді орналастыру жоспарын қалыптастыру қағидаларына сәйкес уәкілетті орган қалыптастыратын, жаңартылатын энергия көздерінің үлесін есептеу жүргізілетін білікті тұтынушылардың тізбесі

7) энергия өндіруші ұйымдардың шекті тарифтері туралы ақпаратты;

8) қуат нарығында және электр энергиясы нарығында бірыңғай сатып алушының ұзақ мерзімді келісімшарттарының көлемі мен қолданылу мерзімі жөніндегі деректер;

9) электр энергиясын бірыңғай сатып алушының операциялық шығындары туралы ақпаратты;

10) табиғи монополия саласындағы уәкілетті органнан алынатын электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан электр энергиясын сатып алуға сараланған сағаттық бағалардың мәні көрсетілген атаулы қолдау алушылардың тізімін;

11) Қазақстан Республикасынан тыс жерде сатып алынған электр энергиясының бағасы туралы ақпаратты;

12) электр энергиясын теңгерімдеуді, техникалық диспетчерлеуді ұйымдастыру жөніндегі көрсетілетін қызметтерге ақы төлеуге бірыңғай сатып алушының шығындары туралы ақпаратты;

13) Заңның 5-бабының 70-49) тармақшасына сәйкес көзделген тәртіппен жаңартылатын энергия көздерінің үлесін есептеу жүргізілетін гибридті топтардың тізбесі;

14) жаңартылатын электр энергиясының көздерін пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдарға қолданылатын түзету коэффициенттері туралы, сондай-ақ осы коэффициенттер қолданылатын жаңартылатын энергия көздерін пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдардың тізбесін қамтитын ақпаратты береді;

15) электр энергиясын бірыңғай сатып алушымен жасалған шарттарға сәйкес қалыптастырылатын жасыл энергия тұтынушыларының тізімін.

Электр энергиясын бірыңғай сатып алушы жоғарыда көрсетілген ақпараттың өзектілігі, дұрыстығы және толықтығы үшін жауапты болады.

125. Цифрлық майнерлер үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығын және/немесе энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығын өткізу мүмкіндігінің жоқтығы туралы жүйелік оператордың атына жіберілген орталықтандырылған сауда нарығы операторының ресми хатымен расталған орталықтандырылған сауда нарығы операторының электрондық сауда жүйесінде хабардар ету кезінде:

1) цифрлық майнерлер үшін электр энергиясымен орталықтандырылған сауда-саттық және/немесе энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясымен орталықтандырылған сауда-саттық ағымдағы операциялық тәулікте алдағы операциялық тәулікке жүргізілмейді;

2) жүйелік оператор электр энергиясының теңгерімдеуші нарығы жүйесінде цифрлық майнерлерге сатуға арналған қолжетімді квоталар туралы ақпаратты жариялайды;

3) цифрлық майнерлер электр энергиясын электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан осы тармақтың 2) тармақшасында көрсетілген цифрлық кеншілер үшін квоталар шегінде цифрлық майнерлер үшін электр энергиясының соңғы орталықтандырылған сауда-саттықтарының көлемінде және бағалары бойынша сатып алады. Цифрлық майнерлер электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан электр энергиясын сатып алудың жиынтық көлемі квотаның қолжетімді сағаттық көлемінен асып кеткен кезде электр энергиясын сатып алуға тиісті өтінімдер пропорционалды түрде асып кету көлеміне азаяды;

4) электр энергиясын бірыңғай сатып алушы электр энергиясын басым туындауының тәуліктік кестесіне кірмейтін энергия өндіруші ұйымдардан олардың шекті тарифтері бойынша операциялық тәулікке теңгерімдеуші нарық жүйесінде берілген энергия өндіруші ұйымдардың деректерінің электр энергиясын сатуға

арналған өтінімдерінде көрсетілген көлемдерде сатып алады. Басым генерацияның тәуліктік кестесіне кірмейтін энергия өндіруші ұйымдардың электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға электр энергиясын сатудың жиынтық көлемі басым генерациямен жабылмаған сұраныс көлемінен бір немесе бірнеше сағат асып кеткен жағдайда, басым генерацияның тәуліктік кестесіне кірмейтін энергия өндіруші ұйымдардың электр энергиясын бірыңғай сатып алушының атына сатуға өтінімдерінің көлемі, пропорционалды түрде асып кету көлеміне азаяды;

5) электр энергиясын тұтынудың тәуліктік кестесінің сағаттық көлемдерінен осы тармақтың 3) және 4) тармақшаларына сәйкес айқындалған басым туындауының тәуліктік кестесіне кірмейтін энергия өндіруші ұйымдардан электр энергиясын бірыңғай сатып алушының басым туындыруының тәуліктік кестесінің сағаттық көлемдерінің сомасы және электр энергиясын тұтынудың тәуліктік кестесінің сағаттық көлемдерінен асып кеткен кезде Жүйелік оператор өтінімдердің сағаттық көлемін азайтады энергия өндіруші ұйымдарда электр энергиясын сатуға, осы өтінімдердің іске асырылуының техникалық сараптамасын ескере отырып энергия өндіруші ұйымдардың деректерін бірыңғай сатып алушыға сатуға арналған өтінімдердің сағаттық көлеміне барабар асып кету көлемінде басымдықты генерациялаудың тәуліктік кестесіне кірмейтін;

6) электр энергиясын тұтынудың тәуліктік кестесінің сағаттық көлемі электр энергиясын өндірудің тәуліктік кестесінің сағаттық көлемінен асып кеткен кезде Жүйелік оператор осы өтінімдердің іске асырылуының техникалық сараптамасын ескере отырып, бірыңғай сатып алушыдан электр энергиясын сатып алуға өтінімдердің сағаттық көлемін барабар төмендетеді.

126. Бірыңғай сатып алушы есеп айырысу кезеңінің (күнтізбелік айдың) қорытындылары бойынша өзінің ғаламтор қорында жариялайды:

1) тәуліктің нақты сағаттарына базалық бағаның нақты мәндері;

2) электр энергиясын сатып алу кезінде электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан туындаған жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдауға арналған нақты шығындар, электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан есептік кезеңнің (күнтізбелік айдың) қорытындылары бойынша туындаған қосымша шығындар жөніндегі ақпаратты қамтиды.

10-тарау. Электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің тізбесін қалыптастыру және оны өзектендіру тәртібі

127. Жүйелік оператор қалыптастыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің тізбесіне енгізу үшін тиісті заңды тұлға:

1) Заңның 13-бабының 7-2-тармағына сәйкес жүйелік оператормен ұлттық электр желісін пайдалану бойынша қызметтер көрсетуге арналған шарт;

2) Заңның 13-бабының 7-1-тармағына сәйкес жүйелік оператормен ұлттық электр желісі бойынша электр энергиясын беру жөніндегі қызметтер көрсетуге арналған шарт;

3) энергия беруші ұйымдармен электр энергиясын беру жөніндегі қызметтер көрсетуге арналған шарт (қажет болған жағдайда);

4) жүйелік оператормен электр энергиясын өндіру-тұтынуды теңгерімдеуді ұйымдастыру жөнінде қызметтер көрсетуге арналған шарт;

5) жүйелік оператормен электр энергиясын өндіру-тұтынуды техникалық диспетчерлеу бойынша қызметтер көрсетуге арналған шарт (генерациялайтын қондырғылар болған кезде, сондай-ақ импортты жүзеге асыру кезінде).

Бұл ретте, ұлттық электр желісін пайдалану жөнінде қызмет көрсетуге, ұлттық электр желісі бойынша электр энергиясын беру жөнінде қызметтер көрсетуге, электр энергиясын өндіру-тұтынуды теңгерімдеуді ұйымдастыру жөнінде қызметтер көрсетуге және электр энергиясын өндіру-тұтынуды техникалық диспетчерлеу жөнінде қызметтер көрсетуге арналған шарттар мыналармен жасалады:

орташа тәуліктік (базалық) қуаты 1 МВт кем емес көлемде электр энергиясын тұтыну шартымен электр энергиясын тұтынушы;

энергиямен жабдықтаушы ұйыммен (Заңның 7-1-бабының талаптарына сәйкес берілген энергиямен жабдықтау мақсатында электр энергиясын сатып алу жөніндегі қызметті жүзеге асыруға лицензиясы болған кезде) электр энергиясын энергиямен жабдықтау жөніндегі талаптарды орындаған кезде орташа тәуліктік (базалық) қуаты 1 МВт-тан кем емес көлемде.

128. Жүйелік оператор тізбені оның ресми интернет-ресурсында жариялайды.

129. Электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің тізбесін өзектендіруді жүйелік оператор оның өзгеру фактісі бойынша жүзеге асырады.

Жүйелік оператор электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің тізбесіне өзгерістер енгізілгеннен кейін 1 (бір) жұмыс күні ішінде электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға және электр энергиясының теңгерімдеуші нарығының есеп айырысу орталығына электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің тізбесінен көтерме сауда нарығының енгізілген және шығарылған субъектілері туралы ақпаратты электрондық пошта арқылы жібереді.

130. Электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің тізбесіне енгізілмеген және энергиямен жабдықтаушы ұйымдармен энергиямен жабдықтауға (келісімшарттық емес тұтынуға) шарттары жоқ заңды тұлғаның электр энергиясын және теңгерімдеуші электр энергиясын тұтыну фактісі анықталған кезде, желілеріне осы заңды тұлға қосылған энергия беруші ұйым немесе энергия өндіруші ұйым мынадай іс-шараларды жүзеге асырады:

1) электр энергиясын келісімшарттық емес тұтынуды болдырмау (тоқтату) қажеттілігі туралы осы заңды тұлғаның атына жазбаша хабарлама (бұдан әрі –

хабарлама), сондай-ақ уәкілетті органның және жергілікті атқарушы органның атына хабарламаның көшірмесін жібереді;

2) хабарлама жіберілгеннен кейін 72 сағат өткен соң электр энергиясын келісімшарттық емес тұтынуды болдырмау жөнінде шаралар қабылданбаған жағдайда осы заңды тұлғаны өз желілерінен ажыратады.

Электр энергиясының көтерме
сауда нарығын ұйымдастыру
және оның жұмыс істеуі
қағидаларына
1-қосымша
Үлгілік нысан

Бірыңғай сатып алушының электр энергиясының көтерме сауда нарығында энергия беруші, энергиямен жабдықтаушы ұйымдарға, электр энергиясын тұтынушыларға және цифрлық майнерлерге электр энергиясын сату шарты

_____	20__ жылғы № _____
(шарт жасасу орны)	

Бұдан әрі "Сатушы" деп аталатын,

_____,
(электр энергиясын бірыңғай сатып алушының толық атауын көрсету)

бизнес сәйкестендіру нөмірі немесе

: _____,

атынан

(өкілеттіктердің пайда болу негізін көрсету) негізінде әрекет ететін

_____,
(лауазымы мен тегін, атын, әкесінің атын (бар болса) көрсету)

бір жағынан және бұдан әрі "Сатып алушы" деп аталатын

_____,
(ұйымның толық атауын немесе дара кәсіпкердің тегін, атын, әкесінің атын көрсету)
бизнес сәйкестендіру нөмірі немесе жеке сәйкестендіру нөмірі:

атынан

негізінде әрекет ететін

_____,
(өкілеттіктердің пайда болу негізін көрсету)

_____,
(лауазымын және тегін, атын, әкесінің атын (бар болса) көрсету),

екінші жағынан, бірлесіп "Тараптар", ал жеке алғанда, "Тарап" деп аталатындар:

1) "Электр энергетикасы туралы" Қазақстан Республикасының Заңын (бұдан әрі – Заң);

2) Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 20 ақпандағы № 106 бұйрығымен бекітілген Электр энергиясының көтерме сауда нарығын ұйымдастыру және оның жұмыс істеу қағидаларын (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10531 болып тіркелген) (бұдан әрі – Көтерме сауда нарығының қағидалары) негізге ала отырып, цифрлық майнерлертөмендегілер туралы осы бірыңғай сатып алушының электр энергиясының көтерме сауда нарығында энергия беруші, энергиямен жабдықтаушы ұйымдарға, электр энергиясын тұтынушыларға және цифрлық майнерлерге электр энергиясын сату шартын (бұдан әрі – Шарт) жасасты.

1. Терминдер мен анықтамалар

1. Осы Шартта мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) есептік кезең – Шартта тиісті айдың бірінші күні сағат 00:00-ден бастап, соңғы күні сағат 24:00-ге дейінгі бір күнтізбелік айға тең уақыт кезеңі ретінде айқындалған, нәтижелері бойынша электр энергиясының көлемдерін сатып алу-сату есептеулері жүргізілетін кезең;

2) жүйелік оператор – орталықтандырылған оралымды-диспетчерлік басқаруды, басқа мемлекеттердің энергия жүйелерімен қатарлас жұмыс істеуді қамтамасыз етуді, Қазақстан Республикасының бірыңғай электр энергетикалық жүйесінде теңгерімді ұстап тұруды, жүйелік қызметтер көрсетуді және электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінен қосалқы көрсетілетін қызметтерді сатып алуды, сондай-ақ ұлттық электр желісіне техникалық қызмет көрсету мен оны пайдалану әзірлігінде ұстап тұруды жүзеге асыратын және оның дамуын қамтамасыз ететін ұлттық компания;

3) операциялық тәуліктер – электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесі іске асырылатын, ортаеуропалық уақытпен сағат 00.00-де басталатын және сағат 24.00-де аяқталатын күнтізбелік тәуліктер;

4) теңгерімдеуші нарық жүйесі – электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің сатып алуға өтінімдер мен сатуға өтінімдер беруге, электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесін қалыптастыруға, цифрлық майнерлер үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттық көлемін айқындауға, энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттық көлемін айқындауға, жүйелік оператормен келісілген бекітілген тәуліктік кестеге түзетулер енгізуге арналған аппараттық-бағдарламалық кешен, электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің электр энергиясын өндіру-тұтынуының нақты мәндерін қалыптастыру, электр энергиясының сағаттық теңгерімсіздіктерін есептеу, электр энергиясының көтерме сауда нарығында электр энергиясын сатып алу-сатудың сағаттық бағаларын, сондай-ақ теңгерімдеуші электр энергиясын сатып алудың (сатудың) және теріс теңгерімсіздіктерді сатып алудың (сатудың) сағаттық бағаларын есептеу;

5) цифрлық майнер – цифрлық майнинг жөніндегі қызметті жүзеге асыратын дара кәсіпкер немесе Қазақстан Республикасының заңды тұлғасы;

6) электр энергиясының көтерме сауда нарығы – электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілері арасындағы электр энергиясын сатып алу- сату шарттары негізінде жұмыс істейтін, электр энергиясының жоспарлы көлемдерін сатып алу-сатуға байланысты қатынастар жүйесі;

7) электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері – энергия өндіруші, энергия беруші, энергиямен жабдықтаушы ұйымдар, жаңартылатын энергия көздерін пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдар, қайталама энергетикалық ресурстарды пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдар, қалдықтарды энергетикалық кәдеге жаратуды пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдар, электр энергиясын тұтынушылар, жүйелік оператор қалыптастыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің тізбесіне енгізілген цифрлық майнерлер және гибридті топтардың әкімшілері, сондай-ақ жүйелік оператор, орталықтандырылған сауда нарығының операторы және электр энергиясын бірыңғай сатып алушы;

8) электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесі – электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің операциялық тәулігіне электр энергиясын өндіру мен тұтынудың жоспарлы сағаттық шамасын көрсететін, жүйелік оператор қалыптастыратын және бекітетін құжат.

Осы Шартта пайдаланылған өзге де ұғымдар Қазақстан Республикасының электр энергетикасы саласындағы заңнамасына сәйкес қолданылады.

2. Шарттың мәні

2. Осы Шартқа сәйкес Сатып алушы Сатушыдан техникалық сараптамасын ескере отырып, жүйелік оператор бекіткен электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесіне енгізілген электр энергиясының жоспарлы көлемін Көтерме нарық қағидаларына сәйкес айқындалатын бағалардасатып алады.

3. Тараптардың құқықтары мен міндеттері

3. Сатушы:

1) Көтерме сауда нарығының қағидаларына сәйкес Сатып алушыға электр энергиясының жоспарлы көлемін сатуды жүзеге асыруға;

2) ай сайын, есепті кезеңнен кейінгі айдың 20-күніне дейін Тараптар қол қойған қорларды тарапқа босатуға арналған жүкқұжат негізінде шот-фактура жазып беруге міндетті. Тарапқа арналған қорларды босатуға арналған жүкқұжат Көтерме сауда нарығы қағидаларына сәйкес есептелген, тиісті есептік кезең үшін электр энергиясын өндіру-тұтынудың бекітілген тәуліктік кестелері мен бағалар негізінде сағатқабөле отырып, теңгерімдеуші нарық жүйесінде көрсетілген, Тарапқа арналған қорларды босатуға арналған осы жүкқұжаттың толық жазылуына сәйкес есептік кезеңдегі жиынтық көлем мен есептік бағасын көрсете отырып ресімделеді.

3) Сатып алушы тарапқа арналған қорларды босатуға арналған жүкқұжатқа және осы Тарапқа арналған қорларды босатуға арналған жүкқұжаттың толық жазылуына қол қоймаған кезде Сатушы шот-фактураларды, Көтерме сауда нарығының қағидаларына сәйкес тиісті есептік кезең үшін электр энергиясын өндіру-тұтынудың бекітілген тәуліктік кестесін қоюы үшін негіз бола деп есептеуге;

4) жарты жылда кемінде бір рет өзара есеп айырысуларды салыстырып тексеруге;

5) Сатып алушыға өзінің атауының, заңды мекенжайының, нақты орналасқан жерінің және осы Шарттың талаптарын орындау үшін қажетті өзге де деректемелердің өзгергені туралы дереу хабардар етуге;

6) электр энергетикасы саласындағы заңнамада және осы Шартта көзделген өзге де міндеттемелерді жүзеге асыруға міндетті.

4. Сатып алушы:

1) Көтерме сауда нарығықағидаларына сәйкес Сатушыдан электр энергиясының жоспарлы көлемін сатып алуға;

2) Көтерме сауда нарығы қағидаларына сәйкес жүйелік оператор бекітетін электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесіне енгізу үшін сатып алуға өтінімді ақшалай қаражатпен қамтамасыз етуге;

3) күн сайын, сағат 08.00-ге дейін (Астана қаласының уақыты бойынша) электр энергиясының теңгерімдеуші нарығы жүйесіне сатып алуға өтінім енгізуге және Көтерме сауда нарығы қағидаларына сәйкес оған электрондық цифрлық қолтаңбамен қол қоюғаміндетті.

Бұл ретте цифрлық майнерлер сатып алуға өтінімдерді Көтерме сауда нарығының қағидаларына сәйкес орталықтандырылған сауда нарығы операторының электрондық сауда жүйесінде береді;

4) жыл сайын, Сатушыға 1 қазанға дейін айлар бойынша бөле отырып, алдағы жылға арналған электр энергиясын тұтынудың болжамды көлемі туралы ақпаратты жіберуге;

5) тарапқа қорларды босатуға арналған жүкқұжатқа және осы тарапқа қорларды босатуға арналған жүкқұжаттың толық жазылуына қол қойылмаған кезде осы құжаттарды алған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде Сатушыға өзінің қарсылығын баяндай отырып, жазбаша өтініш беруге;

6) Сатушыға есептік кезеңнен кейінгі айдың соңғы күнінен кешіктірмей, осы Шарттың 7-тармағына сәйкес жоспарлы электр энергиясын сатып алу көлемі үшін ақы төлеуге;

7) жарты жылда кемінде бір рет өзара есеп айырысуларды салыстырып тексеруге;

8) сатушыға өзінің атауының, заңды мекенжайының, нақты орналасқан жерінің және осы Шарттың талаптарын орындау үшін қажетті өзге де деректемелердің өзгергені туралы дереу хабардар етуге ;

9) электр энергетикасы саласындағы заңнамада және осы Шартта көзделген өзге де міндеттемелерді жүзеге асыруға міндетті.

5. Сатушы:

1) Сатып алушыдан осы Шарттың талаптарын орындауды талап етуге;

2) осы Шартты жасасуға, орындауға және бұзуға байланысты даулы мәселелерді шешу үшін сот органдарына жүгінуге;

3) осы Шартқа және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Сатып алушының өзге де міндеттерін орындауды талап етуге құқылы.

6. Сатып алушы:

1) Сатушыдан осы Шарттың талаптарын орындауды талап етуге;

2) осы Шартты жасасуға, орындауға және бұзуға байланысты даулы мәселелерді шешу үшін сот органдарына жүгінуге;

3) Осы Шартқа және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Сатушының өзге де міндеттерін орындауды талап етуге құқылы.

4. Тараптардың өзара есеп айырысулары

7. Есептік кезең аяқталғаннан кейін Сатып алушы Көтерме сауда нарығы қағидаларына сәйкес сатып алынған электр энергиясына нақты төлем жасайды.

8. Сатып алушының Сатушының атына осы кезеңдегі сағаттарда сатып алынған электр энергиясы үшін есептік кезеңдегі нақты төлем көлемі Сатып алушының есептік кезеңдегі тиісті алдын ала төлемінің мәнінен асып кеткен жағдайда бұл айырманы Сатып алушы есеп айырысу кезеңінен кейінгі айдың соңына дейін ақша қаражаты түрінде Сатушының есеп айырысу банктік шотына енгізеді.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген айырмаға ақы төленбеген жағдайда есепті айдан кейінгі айдың соңына дейін осы айырманың сомасы қолда бар алдын ала төлем есебінен өтеледі.

Егер осы кезеңде Сатушының атына сатып алынған электр энергиясы үшін Сатып алушының есеп айырысу кезеңіндегі нақты төлем көлемі Сатып алушының есеп айырысу кезеңіндегі тиісті алдын ала төлемінің мәнінен аз болған жағдайда, онда бұл айырма сатып алушының қалауы бойынша оған қайтарылады немесе келесі тәуліктерге оның алдын ала төлемінің құрамдас бөлігі ретінде пайдаланылатын осы есептік кезең үшін Сатып алушының артық төлемі ретінде қабылданады.

Осы тармақтың шарттары тұтынушыларды электрмен жабдықтау мақсатында электр энергиясын сатып алатын электр энергиясының кепілді жеткізушісі болып табылатын Сатып алушыға қолданылмайды.

9. Сатып алушы нақты төлемді Сатушы ұсынған қорларды тарапқа босатуға арналған жүкқұжат, осы қорларды тарапқа босатуға арналған жүкқұжаттың толық жазылуы және тиісті есептік кезеңнің әрбір сағатына нақты базалық бағалар бойынша электр энергиясының көтерме сауда нарығында сатып алынған электр энергиясының көлеміне арналған тиісті шот-фактура негізінде жүргізеді.

10. Цифрлық майнинг бойынша қызметті жүзеге асыратын Сатып алушы үшін нақты төлем осы субъектінің осы сағатына арналған майнингтік баға бойынша жүргізіледі.

11. Атаулы қолдау алушылар тізіміне енгізілген Сатып алушы үшін тұтынушыларды энергиямен жабдықтау мақсатында ғана сатып алынған электр энергиясының көлемі үшін нақты төлем атаулы қолдау алушылар тізіміне енгізілген, осы субъект үшін осы сағатта көрсетілген электр энергиясын сатып алу бағасы бойынша жүргізіледі.

5. Тараптардың жауапкершілігі

12. Осы Шартта көзделген төлемдерді кешіктіргені үшін Сатып алушы Сатушының талабы бойынша оған мерзімі өткен әрбір күнтізбелік күн үшін мерзімі өткен соманың 0,1 % (нөл бүтін оннан бір бөлігі) мөлшерінде, бірақ осы Шарттың 7-тармағына сәйкес мерзімі өткен соманың 10 %-нан (он пайызынан) аспайтын мөлшерде тұрақсыздық айыбын төлейді.

13. Тұрақсыздық айыбының (айыппұлдың, өсімпұлдың) сомасын төлеу Тараптарды осы Шарт бойынша өз міндеттемелерін орындаудан босатпайды.

14. Осы Шарт бойынша міндеттемелерді орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін Тараптар Қазақстан Республикасының заңнамасына және осы Шарттың талаптарына сәйкес жауапты болады.

15. Осы Шарттың талаптары Тараптардың өзара келісімі бойынша ғана өзгертілуі мүмкін және жазбаша нысанда ресімделеді.

6. Дауларды шешу

16. Осы Шартқа жататын Тараптар арасында даулар туындаған жағдайда Тараптар дауды келіссөздер жолымен реттеугекүш салады.

17. Осы Шарттан туындайтын даулар Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес шешілуге тиіс.

18. Даулы жағдайларда Тараптар арасындағы өзара есеп айырысу үшін жүйелік оператор ұсынатын Қазақстан Республикасының электр энергиясының көтерме сауда нарығында электр энергиясын өндіру-тұтынудың нақты теңгерімі түпкілікті құжат болып табылады.

19. Егер бір Тараптың екінші Тарапқа осы Шарт бойынша міндеттемелерді орындау бойынша негізделген талаптары болса, онда мұндай Тарап шағымның мәнін жазбаша түрде баяндайды, оған екінші Тарап шағымды алған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күніне дейінгі мерзімде дәлелді жауап беруге не шағымды жіберген Тараппен ескертулерді жою мерзімін келісуге тиіс.

20. Тараптардың әрқайсысы осы Шартты жасасуға, жарамдылығына, орындауға, өзгертуге, тоқтата тұруға және бұзуға байланысты дауды шешу, сондай-ақ осы Шартқа байланысты өзге де дауларды шешу үшін сотқа жүгінуге құқылы.

21. Осы Шартты жасасуға, жарамдылығына, орындауға, өзгертуге және бұзуға байланысты барлық даулар, сондай-ақ осы Шарт бойынша өзге де мәселелер Сатушының орналасқан жері бойынша сотта қаралуға тиіс.

7. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл (сыбайлас жемқорлыққа қарсы ескерту)

22. Тараптар осы Шарт бойынша өз міндеттемелерін орындау барысында сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл ісіндегі ынтымақтастық бойынша жауапкершілікті Тараптар өздеріне алады.

23. Осы Шарт бойынша өз міндеттемелерін орындау кезінде Тараптар, оның ішінде олардың үлестес тұлғалары, жқмыскерлері немесе делдалдары:

1) осы Шарттың мәні бойынша жеке пайда алу мақсатында тұлғалардың іс-әрекеттеріне немесе шешімдеріне ықпал ету үшін кез келген тұлғаларға тікелей немесе жанама түрде қандай да бір ақша қаражатын немесе құндылықтарды төлемеуге, төлеуге ұсынбауға және төлеуге рұқсат бермеуге;

2) сыбайлас жемқорлыққа жағдай жасайтын құқық бұзушылықтарды, сол сияқты құқыққа қарсы игіліктер мен артықшылықтарды алуға байланысты сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасамауға;

3) Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасына сәйкес олардың өкілеттіктері мен міндеттерінен туындайтын шараларды қабылдауға және сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар анықталған барлық жағдайлар туралы мәліметтерді дереу хабарлауға міндетті.

24. Тарапта қандай да бір сыбайлас жемқорлыққа қарсы шарттардың бұзылуы орын алды немесе орын алуы мүмкін деген күдік туындаған жағдайда тиісті Тарап екінші Тарапты жазбаша нысанда хабардар етуге міндеттенеді.

8. Форс-мажорлық мән-жайлар

25. Егер форс-мажорлық мән-жайлардың нәтижесі болып табылса, Тараптар осы Шарттың талаптарын орындамағаны және (немесе) тиісінше орындамағаны үшін жауапты болмайды.

26. Осы Шарттың орындалуына кедергі келтіретін, Тараптардың бақылауына бағынбайтын, олардың қате есептелуіне немесе немқұрайлылығына байланысты емес және күтпеген сипаттағы оқиға Форс-мажорлық мән-жай деп танылады.

27. Форс-мажорлық мән-жайлардың әсеріне ұшыраған Тарап форс-мажорлық мән-жайлардың сипатын, туындау себептерін және олардың болжамды ұзақтығын көрсете отырып, олар туындаған кезден бастап күнтізбелік бұл туралы екінші Тарапқа 10 (он) күн ішінде негіздеуші құжаттарды ұсына отырып хабарлауға міндетті.

9. Шарттың қолданылу мерзімі

28. Осы Шарт 20__ жылдан бастап күшіне енеді және 20 _____ жылғы 31 желтоқсанға дейін қолданыста болады, , ал өзара есеп айырысу бөлігінде Тараптар Шарт бойынша міндеттемелерін толық орындағанға дейін қолданыста болады.

29. Егер Тараптардың ешқайсысы осы Шарттың қолданылу мерзімі аяқталғанға дейін күнтізбелік отыз күн бұрын осы Шарттың тоқтатылғаны туралы мәлімдемесе, осы Шарттың қолданылу мерзімі 1 (бір) күнтізбелік жылға ұзартылады.

10. Шартты өзгерту және тоқтату шарттары

30. Осы Шартта көзделген жағдайларды қоспағанда, осы Шарт Тараптармен келісу бойынша осы Шартқа қосымша келісім жасасу жолымен өзгертіледі.

31. Сатушы мен Сатып алушы арасында жасалған осы Шарт мынадай:

1) Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес Сатып алушы таратылған және Сатып алушының Сатушы алдында берешегі болмаған;

2) мынадай барлық шарттар орындалған: Сатып алушы электр энергиясының көтерме сауда нарығына қатысуды тоқтатқан және Сатып алушыны жүйелік оператор қалыптастыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің тізбесінен тиісті түрде алып тастаған және Сатып алушының Сатушы алдында берешегі болмаған жағдайларда тоқтатылады.

11. Қорытынды ережелер

32. Осы Шарт қазақ және орыс тілдерінде бірдей заңды күші бар, қағаз жеткізгіште екі данада не электрондық түрде жасалады.

33. Осы Шарт Астана қаласында жасалды және Сатушы жасалған шарттар тізілімінде тіркеді.

12. Тараптардың деректемелері мен қолдары

	Сатушы	Сатып алушы
	_____	_____
	_____ (толық атауы)	_____ (толық атауы немесе тегі, аты, әкесінің аты)
	Заңды мекенжайы: _____	Заңды мекенжайы: _____
	Нақты мекенжайы: _____	Нақты мекенжайы: _____
	Телефон/факс: _____	Телефон/факс: _____
	Бизнес сәйкестендіру нөмірі: _____	Бизнес сәйкестендіру нөмірі немесе жеке сәйкестендіру нөмірі: _____
	Банктік сәйкестендіру коды: _____	Банктік сәйкестендіру коды: _____
	Жеке сәйкестендіру коды: _____	Жеке сәйкестендіру коды: _____
	_____	_____

	_____	_____
	(банктің атауы)	(банктің атауы)
	_____	_____
	(лауазымы)	(лауазымы)
	_____	_____
	(Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса))	(Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса))
	м.о. (бар болса)	м.о. (бар болса)

Электр энергиясының көтерме
сауда нарығын ұйымдастыру
және оның жұмыс істеуі
қағидаларына
2-қосымша
Үлгілік нысан

Бірыңғай сатып алушының жасыл энергияны тұтынушыларға жаңартылатын энергия көздерін пайдалану объектілері өндіретін электр энергиясын сату шарты

№ _____

_____ 20__ жылғы "___" _____ (шарт жасасу орны)

Бұдан әрі "Сатып алушы" деп

аталатын, _____,

(электр энергиясын бірыңғай сатып алушының толық атауын көрсету)

бизнес сәйкестендіру нөмірі: _____,

атынан _____

(лауазымы мен тегін, атын, әкесінің атын (бар болса) көрсету

негізінде әрекет ететін _____,

(өкілеттіктердің пайда болу негізін көрсету)

бір жағынан

және _____,

(ұйымның толық атауын көрсету)

бизнес сәйкестендіру нөмірі: _____,

атынан _____

(лауазымы мен тегін, атын, әкесінің атын (бар болса) көрсету

негізінде әрекет ететін _____,

(өкілеттіктердің пайда болу негізін көрсету)

бұдан әрі "Сатушы" деп аталатын, екінші жағынан, бірлесіп

"Тараптар", ал жеке түрде "Тарап" деп аталатын:

1) "Электр энергетикасы туралы" Қазақстан Республикасының Заңын (бұдан әрі—
Заң);

2) Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 20 ақпандағы № 106 бұйрығымен бекітілген Электр энергиясының көтерме сауда нарығын ұйымдастыру және оның жұмыс істеу қағидалары (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10531 болып тіркелген) (бұдан әрі – Көтерме сауда нарығының қағидалары);

3) Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 20 ақпандағы № 118 бұйрығымен бекітілген Жаңартылатын энергия көздерін қолдауға арналған тарифті айқындау қағидаларын (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10622 болып тіркелген) (бұдан әрі – Қолдауға арналған тарифтерді айқындау қағидалары) негізге ала отырып, төмендегілер туралы осы Бірыңғай сатып алушының жасыл энергияны тұтынушыларға жаңартылатын энергия көздерін пайдалану объектілері өндіретін электр энергиясын сату шартын (бұдан әрі – шарт) жасасты.

1. Терминдер мен анықтамалар

1. Осы Шартта мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) есептік кезең – Шартта тиісті айдың бірінші күні сағат 00:00-ден бастап соңғы күні сағат 24:00-ге дейінгі бір күнтізбелік айға тең уақыт кезеңі ретінде айқындалған, нәтижелері бойынша электр энергиясының көлемдерін сатып алу-сату есептеулері жүргізілетін кезең;

2) жүйелік оператор – орталықтандырылған жедел-диспетчерлік басқаруды жүзеге асыратын, басқа мемлекеттердің энергетикалық жүйелерімен қатарлас жұмыс істеуін қамтамасыз ететін, Қазақстан Республикасының біртұтас электр энергетикалық жүйесінде теңгерімді қамтамасыз ететін, жүйелік қызметтерді көрсететін және Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен қосалқы қызметтерді сатып алатын ұлттық компания. электр энергиясының көтерме сауда нарығын, сондай-ақ ұлттық электр желісін пайдалану әзірлігін техникалық қамтамасыз ету және қолдау және оның дамуын қамтамасыз ететін ұлттық компания;

3) тәуліктік кестесін операциялық тәуліктер – электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесі іске асырылатын, ортаеуропалық уақытпен сағат 00.00-де басталатын және сағат 24.00-де аяқталатын күнтізбелік тәуліктер;

4) теңгерімдеуші нарық жүйесі – электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің сатып алуға өтінімдер мен сатуға өтінімдер беруге, электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесін қалыптастыруға, цифрлық майнерлер үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттық көлемін айқындауға, энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттық көлемін айқындауға, жүйелік оператормен келісілген бекітілген тәуліктік кестеге түзетулер енгізуге арналған аппараттық-бағдарламалық кешен, электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің электр энергиясын өндіру-тұтынуының нақты мәндерін қалыптастыру, электр энергиясының сағаттық теңгерімсіздіктерін есептеу,

электр энергиясының көтерме сауда нарығында электр энергиясын сатып алу-сатудың сағаттық бағаларын, сондай-ақ теңгерімдеуші электр энергиясын сатып алудың (сатудың) және теріс теңгерімсіздіктерді сатып алудың (сатудың) сағаттық бағаларын есептеу;

5) жасыл тариф – уәкілетті орган бекітетін жаңартылатын энергия көздерін қолдауға арналған тарифті айқындау қағидаларына сәйкес электр энергиясын бірыңғай сатып алушы белгілейтін, жаңартылатын энергия көздерін пайдалану жөніндегі объектілер өндіретін электр энергиясын бірыңғай сатып алушының сатуына арналған тариф;

6) электр энергиясының көтерме сауда нарығы – электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің арасындағы электр энергиясын сатып алу – сату шарттары негізінде жұмыс істейтін электр энергиясының жоспарлы көлемдерін сатып алу-сатумен байланысты қатынастар жүйесі;

7) электр энергиясының көтерме сауда нарығы – электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілері арасындағы электр энергиясын сатып алу – сату шарттары негізінде жұмыс істейтін электр энергиясының жоспарлы көлемдерін сатып алу-сатумен байланысты қатынастар жүйесі;

8) электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері – энергия өндіруші, энергия беруші, энергиямен жабдықтаушы ұйымдар, жаңартылатын энергия көздерін пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдар, қайталама энергетикалық ресурстарды пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдар, қалдықтарды энергетикалық кәдеге жаратуды пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдар, электр энергиясын тұтынушылар, цифрлық майнерлер және жүйелік оператор қалыптастыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің тізбесіне енгізілген гибридті топтардың әкімшілері, сондай-ақ жүйелік оператор, орталықтандырылған сауда нарығының операторы және электр энергиясын бірыңғай сатып алушы;

9) электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесі – электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің операциялық тәулігіне электр энергиясын өндіру мен тұтынудың жоспарлы сағаттық шамаларын көрсететін жүйелік оператор қалыптастыратын және бекітетін құжат.

Осы Шартта пайдаланылған өзге де ұғымдар мен анықтамалар Қазақстан Республикасының электр энергетикасы саласындағы заңнамасына сәйкес қолданылады.

2. Шарттың мәні

2. Осы Шартқа сәйкес Сатушы жүйелік оператор бекіткен электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесіне енгізілген электр энергиясының көтерме нарығында сатушы мәлімдеген электр энергиясын сатушыдан мәміле бағасы бойынша оның электр энергиясын желіге жоспарлы түрде босату көлемінде (өз тұтынуын шегергенде) өткізеді, ал Сатып алушы Сатушы мәлімдеген электр энергиясын сатып алады.

3-тарау. Тараптардың құқықтары мен міндеттері

3. Сатушы:

1) көтерме сауда нарығының қағидаларына сәйкес электр энергиясының жоспарлы көлемін сатып алушыға сатуды жүзеге асыруға;

1) ай сайын, есептік кезеңнен кейінгі айдың 20-күніне дейін тараптар қол қойған қорларды Тарапқа босатуға арналған жүкқұжат негізінде шот-фактура жазып отыруға міндетті. Тарапқа арналған қорларды босатуға арналған жүкқұжат осы Тарапқа арналған қорларды босатуға арналған жүкқұжаттың толық жазылуына сәйкес есептік кезең үшін жиынтық көлемді және есептік тарифті көрсете отырып, тиісті есептік кезең үшін электр энергиясын өндіру-тұтынудың бекітілген тәуліктік кестелері және қолдауға арналған тарифті айқындау қағидаларына сәйкес есептелген тарифтер негізінде сағат бойынша бөле отырып ресімделеді;

2) тарапқа арналған қорларды босатуға арналған жүкқұжатқа қол қойылмаған және осы Тарапқа арналған қорларды босатуға арналған жүкқұжаттың толық жазылуы кезінде сатушының шот-фактураларды, тиісті есептік кезең үшін электр энергиясын өндіру-тұтынудың бекітілген тәуліктік кестелерін және қолдауға арналған тарифті айқындау қағидаларына сәйкес есептелген тарифтерді қою үшін негіз болып есептелсін ;

3) жартыжылдықта кемінде бір рет өзара есеп айырысуларды салыстырып тексеруді жүргізуге;

4) Сатып алушыға өзінің атауының, заңды мекенжайының, нақты орналасқан жерінің және осы Шарттың талаптарын орындау үшін қажетті өзге де деректемелердің өзгергені туралы дереу хабардар етуге ;

1) электр энергетикасы саласындағы заңнамада және осы Шартта көзделген өзге де міндеттемелерді жүзеге асыруға міндетті.

4. Сатып алушы:

1) көтерме сауда нарығының қағидаларына сәйкес Сатушыдан электр энергиясының жоспарлы көлемін сатып алуды жүзеге асыруға;

2) көтерме сауда нарығының қағидаларына сәйкес жүйелік оператор бекітетін электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесіне енгізу үшін сатып алуға өтінімді ақшалай қаражатпен қамтамасыз етуге;

3) күн сайын сағат 08.00-ге дейін (Астана қаласының уақыты бойынша) электр энергиясының теңгерімдеуші нарығы жүйесіне сатып алуға өтінім енгізуге және көтерме сауда нарығының қағидаларына сәйкес оған электрондық цифрлық қолтаңбамен қол қоюға;

4) жыл сайын 1 қазанға дейін сатушыға жаңартылатын энергия көздерін пайдалану жөніндегі объектілер өндіретін электр энергиясын тұтынудың алдағы жылға арналған болжамды көлемі туралы ақпаратты айлар бойынша бөле отырып жіберуге;

5) тарапқа арналған қорларды босатуға арналған жүкқұжатқа қол қойылмаған және осы Тарапқа арналған қорларды босатуға арналған жүкқұжатқа толық жазылмаған жағдайда, осы құжаттарды алған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде сатушыға өзінің қарсылығын баяндай отырып, жазбаша өтініш ұсынуға;

6) осы Шарттың 7-тармағына сәйкес жоспарлы электр энергиясын сатып алу көлемі үшін сатушыға есептік кезеңнен кейінгі айдың соңғы күнінен кешіктірмей ақы төлеуге;

7) жартыжылдықта кемінде бір рет өзара есеп айырысуларды салыстырып тексеруді жүргізуге;

8) сатушыға өзінің атауының, заңды мекенжайының, нақты орналасқан жерінің және осы Шарттың талаптарын орындау үшін қажетті өзге де деректемелердің өзгергені туралы дереу хабардар етуге;

9) Электр энергетикасы саласындағы заңнамада және осы Шартта көзделген өзге де міндеттемелерді жүзеге асыруғаміндетті.

5. Сатушы:

1) Сатып алушыдан осы Шарттың талаптарын орындауды талап етуге;

2) осы Шартты жасасуға, орындауға және бұзуға байланысты даулы мәселелерді шешу үшін сот органдарына жүгінуге;

3) Осы Шартқа және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес сатып алушының өзге де міндеттерін орындауды талап етуге құқылы.

6. Сатып алушы:

1) Сатушыдан осы Шарттың талаптарын орындауды талап етуге құқылы;

2) осы Шартты жасасуға, орындауға және бұзуға байланысты даулы мәселелерді шешу үшін сот органдарына жүгінуге;

3) Осы Шартқа және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес сатушының өзге де міндеттерін орындауды талап етуге құқылы.

4-тарау. Тараптардың өзара есептеулері

7. Есептік кезең аяқталғаннан кейін Сатып алушы Көтерме сауда нарығы қағидаларына сәйкес сатып алынған электр энергиясының жоспарлы көлемі үшін нақты төлем жасайды.

8. Осы кезеңнің сағаттарында сатып алынған электр энергиясы үшін сатушының атына сатып алушының есептік кезеңдегі нақты төлем көлемі сатып алушының есептік кезеңдегі тиісті алдын ала төлемінің мәнінен асып кеткен жағдайда, онда бұл айырманы Сатып алушы есеп айырысу кезеңінен кейінгі айдың соңына дейін сатушының есеп айырысу банк шотына ақша қаражаты түрінде енгізеді.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген айырмаға ақы төленбеген жағдайда, есепті айдан кейінгі айдың соңына дейін осы айырманың сомасы қолда бар алдын ала төлем есебінен өтеледі.

Егер осы кезеңде сатып алынған электр энергиясы үшін сатушының атына сатып алушының есеп айырысу кезеңіндегі нақты төлем көлемі сатып алушының есеп айырысу кезеңіндегі тиісті алдын ала төлемінің мәнінен аз болған жағдайда, онда бұл айырмашылық сатып алушының қалауы бойынша оған қайтарылатын немесе келесі күні оның алдын-ала төлемінің құрамдас бөлігі ретінде пайдаланылатын осы есептік кезең үшін сатып алушының артық төлемі ретінде қабылданады.

9. Нақты төлемді Сатып алушы сатушы ұсынған қорларды бір жаққа босатуға арналған жүкқұжат, осы қорларды бір жаққа босатуға арналған жүкқұжаттың толық жазылуы және тиісті есептік кезеңнің әрбір сағатына нақты жасыл тарифтер бойынша электр энергиясының көтерме сауда нарығында сатып алынған электр энергиясының көлемі үшін тиісті шот-фактура негізінде жүргізеді.

5. Тараптардың жауапкершілігі

10. Осы Шартта көзделген төлемдерді кешіктіргені үшін Сатып алушы сатушының талабы бойынша оған мерзімі өткен әрбір күнтізбелік күн үшін мерзімі өткен соманың 0,1 % (нөл бүтін оннан бір бөлігі) мөлшерінде, бірақ осы Шарттың 7-тармағына сәйкес мерзімі өткен соманың 10 % (он пайызынан) аспайтын мөлшерде тұрақсыздық айыбын төлейді.

11. Тұрақсыздық айыбының (айыппұлдың, өсімпұлдың) сомасын төлеу Тараптарды осы Шарт бойынша өз міндеттемелерін орындаудан босатпайды.

12. Осы Шарт бойынша міндеттемелерді орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін Тараптар Қазақстан Республикасының заңнамасына және осы Шарттың талаптарына сәйкес жауапты болады.

13. Осы Шарттың талаптары тараптардың өзара келісімі бойынша ғана өзгертілуі және жазбаша нысанда ресімделуі мүмкін.

6-тарау. Дауларды шешу

14. Осы Шартқа жататын Тараптар арасында даулар туындаған жағдайда Тараптар дауды келіссөздер жолымен реттеугекүш салады.

15. Осы Шарттан туындайтын даулар Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес шешілуге тиіс.

16. Даулы жағдайларда Тараптар арасындағы өзара есеп айырысуға арналған түпкілікті құжат жүйелік оператор ұсынатын Қазақстан Республикасының электр энергиясының көтерме сауда нарығында электр энергиясын өндіру-тұтынудың нақты теңгерімі болып табылады.

17. Егер Тараптардың бірінің екінші Тарапқа осы Шарт бойынша міндеттемелерді орындау жөнінде негізделген талаптары болса, онда мұндай Тарап шағымның мәнін жазбаша түрде баяндайды, оған екінші Тарап шағымды алған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күніне дейінгі мерзімде дәлелді жауап беруге не ескертулерді жою мерзімін шағымды жіберген Тараппен келісуге тиіс.

18. Тараптардың әрқайсысы осы Шартты жасасуға, шындыққа, орындауға, өзгертуге, тоқтата тұруға және бұзуға байланысты дауды шешу, сондай-ақ осы Шартқа байланысты өзге де дауларды шешу үшін сотқа жүгінуге құқылы.

19. Осы шарттың жасалуына, жарамдылығына, орындалуына, өзгертілуіне және бұзылуына байланысты барлық даулар, сондай-ақ осы Шарт бойынша өзге де мәселелер сатушының орналасқан жері бойынша сотта қаралуға тиіс.

7. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл (сыбайлас жемқорлыққа қарсы ескерту)

20. Тараптар осы Шарт бойынша Тараптардың өз міндеттемелерін орындауы барысында сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл ісіндегі ынтымақтастық бойынша жауапкершілікті өзіне алады.

21. Осы Шарт бойынша өз міндеттемелерін орындау кезінде Тараптар, оның ішінде олардың үлестес тұлғалары, қызметкерлері немесе делдалдары:

1) осы Шарттың мәні бойынша жеке пайда алу мақсатында осы адамдардың іс-әрекеттеріне немесе шешімдеріне ықпал ету үшін кез келген тұлғаларға тікелей немесе жанама түрде қандай да бір ақша қаражатын немесе құндылықтарды төлемеуге, төлеуге ұсынбауға және төлеуге рұқсат бермеуге;

2) сыбайлас жемқорлыққа жағдай жасайтын құқық бұзушылықтар, сол сияқты игіліктер мен артықшылықтарды құқыққа қарсы алуға байланысты сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасамауға;

3) Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасына сәйкес олардың өкілеттіктері мен міндеттерінен туындайтын шараларды қабылдауға және сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар анықталған барлық жағдайлар туралы мәліметтерді дереу хабарлауға міндетті.

22. Тарапта қандай да бір Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шарттардың бұзылуы орын алды немесе орын алуы мүмкін деген күдік туындаған жағдайда тиісті Тарап екінші Тарапты жазбаша нысанда хабардар етуге міндеттенеді.

8. Форс-мажорлық мән-жайлар

23. Егер форс-мажорлық мән-жайлардың нәтижесі болып табылса, Тараптар осы Шарттың талаптарын орындамағаны және (немесе) тиісінше орындамағаны үшін жауапты болмайды.

24. Осы Шарттың орындалуына кедергі келтіретін, Тараптардың бақылауына бағынбайтын, олардың қате есептелуіне немесе немқұрайлылығына байланысты емес және күтпеген сипаттағы оқиға Форс-мажорлық мән-жай деп танылады.

25. Форс-мажорлық мән-жайлардың әсеріне ұшыраған Тарап форс-мажорлық мән-жайлардың сипатын, туындау себептерін және олардың болжамды ұзақтығын көрсете отырып, олар туындаған кезден бастап күнтізбелік бұл туралы екінші Тарапқа 10 (он) күн ішінде негіздеуші құжаттарды ұсына отырып хабарлауға міндетті.

9 тарау. Шарттың қолданылу мерзімі

26. Осы Шарт 20 __ жылғы _____ бастап күшіне енеді және _____ 20__ ал өзара есеп айырысу бөлігінде Тараптар Шарт бойынша міндеттемелерді толық орындағанға дейін қолданылады.

27. Егер Тараптардың ешқайсысы осы Шарттың қолданылу мерзімі аяқталғанға дейін күнтізбелік отыз күн бұрын осы Шарттың тоқтатылғаны туралы мәлімдемесе, осы Шарттың қолданылу мерзімі 1 (бір) күнтізбелік жылға ұзартылады.

10. Шартты өзгерту және тоқтату шарттары

28. Осы Шартта көзделген жағдайларды қоспағанда, осы Шарт Тараптардың келісімі бойынша осы Шартқа қосымша келісім жасасу жолымен өзгертіледі.

29. Сатушы мен Сатып алушы арасында жасалған осы Шарт мынадай жағдайларда тоқтатылады:

1) Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес Сатып алушы таратылған және сатып алушының сатушы алдында берешегі болмаған;

2) мынадай барлық шарттар орындалған: Сатып алушының электр энергиясының көтерме сауда нарығына қатысуын тоқтату және сатып алушыны жүйелік оператор қалыптастыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің тізбесінен тиісті түрде алып тастау және сатып алушының Сатушы алдында берешегінің болмауы.

11. Қорытынды ережелер

30. Осы Шарт қазақ және орыс тілдерінде бірдей заңды күші бар қағаз жеткізгіште екі данада не электрондық түрде жасалады.

31. Осы Шарт Астана қаласында жасалды және Сатушы жасалған шарттар тізілімінде тіркелді.

12. Тараптардың деректемелері мен қолдары

	Сатушы	Сатып алушы
	_____ (толық атауы)	_____ (толық атауы немесе тегі, аты, әкесінің аты)
	Заңды мекенжайы: _____	Заңды мекенжайы: _____
	Нақты мекенжайы: _____	Нақты мекенжайы: _____
	Телефон/факс: _____ _____	Телефон/факс: _____ _____
	Бизнес сәйкестендіру нөмірі: _____ _____	Бизнес сәйкестендіру нөмірі немесе жеке сәйкестендіру нөмірі: _____ _____
	Банктік сәйкестендіру коды:	Банктік сәйкестендіру коды:

	_____	_____
	Жеке сәйкестендіру коды:	Жеке сәйкестендіру коды:
	_____	_____
	_____	_____
	(банктің атауы)	(банктің атауы)
	_____	_____
	(лауазымы)	(лауазымы)
	_____	_____
	(егі, аты, әкесінің аты (бар болса))	(тегі, аты, әкесінің аты (бар болса))
	м.о. (бар болса)	м.о. (бар болса)

Электр энергиясының көтерме
сауда нарығын ұйымдастыру
және оның жұмыс істеуі
қағидаларына
3-қосымша
Үлгілік нысан

Құрамына жылу электр орталықтары кіретін және/немесе электр қуаты нарығында ұзақ мерзімді шарттар жасасқан энергия өндіруші ұйымдардан Электр энергиясын бірыңғай сатып алушының электр энергиясын сатып алу шарты

_____	20__жылғы ____ _№
(шарт жасасу орны)	

_____,
(электр энергиясын бірыңғай сатып алушының толық атауын көрсету)

бизнес сәйкестендіру нөмірі: _____,

атынан _____

(лауазымы мен тегін, атын, әкесінің атын (бар болса) көрсету

негізінде әрекет ететін _____,

(өкілеттіктердің пайда болу негізін көрсету)

әрі қарай "Сатып алушы" деп аталатын, бір жағынан және _____

_____,
(ұйымның толық атауын көрсету)

бизнес сәйкестендіру нөмірі: _____,

атынан _____

(лауазымы мен тегін, атын, әкесінің атын (бар болса) көрсету

негізінде әрекет ететін _____

_____,
(өкілеттіктердің пайда болу негізін көрсету)

бұдан әрі "Сатушы" деп аталатын, екінші жағынан, бірлесіп "Тараптар", ал жеке алғанда "Тарап" деп аталатындар

1) "Электр энергетикасы туралы" Қазақстан Республикасының Заңын (бұдан әрі – Заң);

2) Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 20 ақпандағы № 106 бұйрығымен бекітілген Электр энергиясының көтерме сауда нарығын ұйымдастыру және оның жұмыс істеу қағидаларын (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10531 болып тіркелген) (бұдан әрі – Көтерме сауда нарығының қағидалары) негізге ала отырып, төмендегілер туралы осы осы Құрамына жылу электр орталықтары кіретін және/немесе электр қуаты нарығында ұзақ мерзімді шарттар жасасқан энергия өндіруші ұйымдардан Электр энергиясын бірыңғай сатып алушының электр энергиясын сатып алу шартын (бұдан әрі – шарт) жасасты:

1. Терминдер мен анықтамалар

1. Осы Шартта мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) 1) есептік кезең – Шартта тиісті айдың бірінші күні сағат 00:00-ден бастап соңғы күні сағат 24:00-ге дейінгі бір күнтізбелік айға тең уақыт кезеңі ретінде айқындалған, нәтижелері бойынша электр энергиясының көлемдерін сатып алу-сату есептеулері жүргізілетін кезең;

2) жүйелік оператор – орталықтандырылған жедел-диспетчерлік басқаруды жүзеге асыратын, басқа мемлекеттердің энергетикалық жүйелерімен қатарлас жұмыс істеуін қамтамасыз ететін, Қазақстан Республикасының біртұтас электр энергетикалық жүйесінде теңгерімді қамтамасыз ететін, жүйелік қызметтерді көрсететін және Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен қосалқы қызметтерді сатып алатын ұлттық компания. электр энергиясының көтерме сауда нарығын, сондай-ақ ұлттық электр желісін пайдалану әзірлігін техникалық қамтамасыз ету және қолдау және оның дамуын қамтамасыз ететін ұлттық компания;

3) Қазақстан Республикасының электр энергиясының көтерме сауда нарығында электр энергиясын өндіру-тұтынудың нақты теңгерімі (бұдан әрі – нақты теңгерім) – есепті кезеңде жеткізілген және тұтынылған электр энергиясының көлемін көрсететін, жүйелік оператор жасаған құжат;

4) тәуліктік кестесіне операциялық тәуліктер – электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесі іске асырылатын, ортаеуропалық уақытпен сағат 00.00-де басталатын және сағат 24.00-де аяқталатын күнтізбелік тәуліктер;

5) теңгерімдеуші нарық жүйесі – электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің сатып алуға өтінімдер мен сатуға өтінімдер беруге, электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесіне қалыптастыруға, цифрлық майнерлер үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттық көлемін айқындауға, энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттық

көлемін айқындауға, жүйелік оператормен келісілген бекітілген тәуліктік кестеге түзетулер енгізуге арналған аппараттық-бағдарламалық кешен, электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің электр энергиясын өндіру-тұтынуының нақты мәндерін қалыптастыру, электр энергиясының сағаттық теңгерімсіздіктерін есептеу, электр энергиясының көтерме сауда нарығында электр энергиясын сатып алу-сатудың сағаттық бағаларын, сондай-ақ теңгерімдеуші электр энергиясын сатып алудың (сатудың) және теріс теңгерімсіздіктерді сатып алудың (сатудың) сағаттық бағаларын есептеу;

6) 33-1) электр энергиясына арналған шекті тариф – уәкілетті орган әрбір жеті жыл сайын бекітетін, электр энергиясын өткізетін энергия өндіруші ұйымдардың тобына енгізілген энергия өндіруші ұйым өндіретін электр энергиясы құнының электр энергиясын өндіруге арналған шығындардан және уәкілетті орган белгілеген әдістеме бойынша айқындалатын пайда нормасынан тұратын ақшалай мәні;

7) электр энергиясының көтерме сауда нарығы – электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілері арасындағы электр энергиясын сатып алу- сату шарттары негізінде жұмыс істейтін, электр энергиясының жоспарлы көлемдерін сатып алу-сатуға байланысты қатынастар жүйесі;

8) электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері – энергия өндіруші, энергия беруші, энергиямен жабдықтаушы ұйымдар, жаңартылатын энергия көздерін пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдар, қайталама энергетикалық ресурстарды пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдар, қалдықтарды энергетикалық кәдеге жаратуды пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдар, электр энергиясын тұтынушылар, жүйелік оператор қалыптастыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің тізбесіне енгізілген цифрлық майнерлер және гибридті топтардың әкімшілері, сондай-ақ жүйелік оператор, орталықтандырылған сауда нарығының операторы және электр энергиясын бірыңғай сатып алушы;

9) электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесі – электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің операциялық тәулігіне электр энергиясын өндіру мен тұтынудың жоспарлы сағаттық шамасын көрсететін, жүйелік оператор қалыптастыратын және бекітетін құжат.

10) энергия өндіруші ұйым – энергия өндіруші ұйым – Қазақстан Республикасының жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау саласындағы заңнамасына сәйкес нетто-тұтынушылар болып табылатын осындай тұтынушыларды қоспағанда, электр және (немесе) жылу энергиясын өз қажеттіліктері және (немесе) өткізу үшін өндіруді жүзеге асыратын ұйым;

11) энергия өндіруші ұйымнан электр энергиясын босату бағасы – уәкілетті орган белгілеген тәртіппен айқындалатын тиісті сағаттық мөлшерлемелерге көбейтілген,

электр энергиясына арналған шекті тарифтен аспайтын электр энергиясын өткізетін энергия өндіруші ұйымдардың тиісті тобына енгізілген энергия өндіруші ұйымның электр энергиясын сату бағасы.

Осы Шартта пайдаланылған өзге де ұғымдар мен анықтамалар Қазақстан Республикасының электр энергетикасы саласындағы заңнамасына сәйкес қолданылады.

2. Шарттың мәні

2. Осы Шартқа сәйкес Сатушы жүйелік оператор бекіткен электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесіне енгізілген, Сатушы электр энергиясының көтерме сауда нарығында мәлімдеген, Көтерме сауда нарығы қағидаларына сәйкес айқындалатын бағаларда электр энергиясын желіге жоспарлы түрде босату көлемінде (өз тұтынуын шегергенде) Сатушы өткізеді, ал Сатып алушы сатып алады.

3. Электр энергиясының көлемін есепке алу

3. Электр энергиясын жоспарлы сату көлемін есепке алу Көтерме сауда нарығы қағидаларына сәйкес жүйелік оператор бекіткен электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесіне енгізілген, Сатушы сатуға берген өтінімдер негізінде жүргізіледі.

4. Даулы жағдайларда Тараптар арасындағы өзара есеп айырысудың түпкілікті құжаты болады. жүйелік оператор бекіткен электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесі.

4. Тараптардың құқықтары мен міндеттері

5. Сатушы міндетті:

1) Күн сайын операциялық соққылардың алдындағы тәуліктің сағат 08.00-ге дейін (Астана уақыты бойынша) көтерме сауда нарығының қағидаларына сәйкес жүйелі түрде бекітілетін электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесіне енгізу үшін операциялық тәулікке теңгерімдеуші нарық жүйесіне сатуға өтінім беруге;

2) Заңның 9-4-бабының 2) тармақшасында көрсетілген жағдайларды қоспағанда, өндірілетін электр энергиясының барлық мәлімделген көлемін тек сатып алушыға сатуды жүзеге асыруға құқылы.

3) уәкілетті орган белгілеген тәртіппен айқындалатын сағаттық ставкаларды ескере отырып, электр энергиясына тиісті шекті тарифтен аспайтын бағалар бойынша электр энергиясын өткізуді жүзеге асыруға құқылы.

Заңның 15-4, 15-8 және 15-9-баптарына сәйкес электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметті сатып алу туралы электр қуаты нарығында ұзақ мерзімді шарттар жасасқан және құрамына жылу электр орталықтары кірмейтін энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясына шекті тариф электр қуаты нарығындағы ұзақ мерзімді шарттар бойынша шарттық көлемнен аспайтын мәлімделген көлемге қолданылады.

4) ай сайын есептік кезеңнен кейінгі айдың 20-күніне дейін тараптар қол қойған қорларды тарапқа босатуға арналған жүкқұжат негізінде шот-фактура жазып беруге міндетті. Тарапқа арналған қорларды босатуға арналған жүкқұжат тиісті есептік кезең

үшін электр энергиясын өндіру-тұтынудың бекітілген тәуліктік кестелері және Көтерме сауда нарығы қағидаларына сәйкес есептелген бағалар негізінде сағат бойынша бөле отырып, осы Тарапқа қорларды босатуға арналған жүкқұжаттың толық жазылуына сәйкес есептік кезеңдегі жиынтық көлемі мен есептік бағасын көрсете отырып ресімделеді;

5) жартыжылдықта кемінде 1 рет өзара есеп айырысуларды салыстырып тексеруге ;

6) жыл сайын бірінші қазанға қарай айлар бойынша бөле отырып, алдағы жылға электр энергиясын өндірудің, желіде босатудың болжамды көлемі туралы ақпарат жіберуге;

7) осы Шарт өз бастамасы бойынша бұзылған кезде Сатып алушыны бұзылатын болжамды күнге дейін бір ай бұрын жазбаша хабардар етуге;

8) Сатып алушыға өзінің атауының, заңды мекенжайының, нақты орналасқан жерінің және осы Шарттың талаптарын орындау үшін қажетті өзге де деректемелердің өзгергені туралы дереу хабардар етуге;

9) объектіні коммерциялық пайдалану басталғанға дейін өз объектісінде электр энергиясын коммерциялық есепке алудың автоматтандырылған жүйесінің (бұдан әрі – ЭКЕАЖ) жұмыс істеуін қамтамасыз етуге міндетті. ЭКЕАЖ-де жүйелік оператордың өңірлік диспетчерлік орталықтарына деректерді қашықтықтан беру мүмкіндігі болуы тиіс;

10) Қазақстан Республикасының электр энергетикасы саласындағы заңнамасына сәйкес электр энергиясын өндірудің тәуліктік кестелерінің сақталуын қамтамасыз етуге ;

11) Сатып алушыны сатушының бірігуі, банкроттығы немесе таратылуы туралы дереу хабардар етуге;

12) электр энергетикасы саласындағы заңнамада және осы Шартта көзделген өзге де міндеттемелерді жүзеге асыруға міндетті.

6. Сатып алушы:

1) Заңның 19-1-бабының 4-тармағына сәйкес тәртіппен жүйелік оператордың техникалық сараптамасын ескере отырып, электр энергиясын тұтынудың тәуліктік кестесін жабу үшін электр энергиясын сатып алуға міндетті. Осы тармақшада көрсетілген электр энергиясын сатып алу Көтерме сауда нарығы қағидаларына сәйкес жүзеге асырылады;

2) тарапқа қорларды босатуға арналған жүкқұжатқа және Тарапқа қорларды босатуға арналған жүкқұжаттың толық жазылуына қол қойылмаған кезде осы құжаттарды алған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде Сатушыға өзінің қарсылығын баяндай отырып, жазбаша өтініш беруге;

3) Сатушыға осы Шарттың 9 және 10-тармақтарында көрсетілген тәртіппен және мерзімдерде алдағы тәуліктерге жүйелік оператор бекіткен электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесіне енгізілген электр энергиясының көлемін төлеуге;

4) жартыжылдықта кемінде 1 рет өзара есеп айырысуларды салыстырып тексеруге;

5) Сатушыға өзінің атауының, заңды мекенжайының, нақты орналасқан жерінің және осы Шарттың талаптарын орындау үшін қажетті өзге де деректемелердің өзгергені туралы дереу хабардар етуге;

6) Сатушыны Сатып алушының бірігуі, банкроттығы немесе таратылуы туралы дереу хабардар етуге;

7) Электр энергетикасы саласындағы заңнамада және осы Шартта көзделген өзге де міндеттемелерді жүзеге асыруға міндетті.

7. Сатушы:

1) Сатып алушыдан осы Шарттың талаптарын орындалуын талап етуге;

2) жүйелік оператор бекіткен электр энергиясын тұтынудың тәуліктік кестесін жабу үшін Сатып алушыдан сатылған электр энергиясы үшін ақы төлеуді талап етуге;

3) осы Шартқа және Қазақстан Республикасының электр энергетикасы саласындағы заңнамасына сәйкес Сатып алушының өзге де міндеттерін орындауды талап етуге;

4) осы Шартты жасасуға, орындауға және бұзуға байланысты даулы мәселелерді шешу үшін сот органдарына жүгінуге құқылы.

8. Сатып алушы:

1) Сатушыдан осы Шарттың талаптарын орындауды талап етуге;

2) егер Тараптар арасындағы жеткізілген электр энергиясының көлемі туралы келіспеушіліктерді реттеу қорытындылары бойынша Сатып алушының Сатушыға артық соманы төлеу фактісі анықталса, Сатушыға болашақ төлемдерде тиесілі сомалардан артық төлем сомасын ұстап қалуға;

3) осы Шартқа және Қазақстан Республикасының электр энергетикасы саласындағы заңнамасына сәйкес Сатушының өзге де міндеттерін орындауды талап етуге;

4) осы Шартты жасасуға, орындауға және бұзуға байланысты даулы мәселелерді шешу үшін сот органдарына жүгінуге құқылы.

5. Электр энергиясын төлеу

9. Сатып алушы жүйелік оператор электр энергиясын өндіру-тұтынудың тиісті тәуліктік кестесін бекіткеннен кейін, бірақ Көтерме нарық қағидаларына сәйкес айқындалатын, Сатушының алдағы тәулік үшін электр энергиясын Сатып алушыға сатуға арналған тәуліктік сағаттық бағалары негізінде операциялық тәуліктің сағат 12:00-ден (Астана уақыты бойынша) кешіктірмей, тәулік сайын (Қазақстан Республикасындағы демалыс және мереке күндерінен басқа) Сатушы Сатып алушыға операциялық тәулікте сатқан электр энергиясы үшін ақы төлейді.

10. Сатылған электр энергиясы үшін түпкілікті есеп айырысуды Сатып алушы Сатушы ұсынған қорларды тарапқа босатуға арналған жүкқұжат, осы қорларды тарапқа босатуға арналған жүкқұжаттың толық жазылуы және сатып алынған электр энергиясының көлемі үшін тиісті шот-фактура негізінде жүргізеді.

11. Осы Шарттың 10-тармағында көрсетілген төлем Сатып алушы есеп айырысу кезеңінің (күнтізбелік айдың) қорытындылары бойынша, есеп айырысу кезеңінен (күнтізбелік айдан) кейінгі айдың 45 (қырық бес) күнтізбелік күні ішінде, есеп айырысу кезеңіне (күнтізбелік айға) қатысты электр энергиясын өндіру мен тұтынудың тәуліктік кестелеріне жүйелік оператор бекіткен түзетулерді ескере отырып, есеп айырысу кезеңінің (күнтізбелік айдың) барлық тәулігіне жиынтық түрде жүргізіледі.

12. Сатып алушы қойылған шот-фактураның дұрыстығына дау айтқан кезде ол оны алған күннен бастап, күнтізбелік 5 (бес) күн ішінде Сатушыны хабардар етеді және Сатушыға қарсылықтары баяндалған жазбаша өтініш береді. Сатып алушы осы Шарттың 11-тармағына сәйкес шот-фактураның даулы емес бөлігін төлеуге міндетті.

13. Алдыңғы есептік кезеңдер үшін берешек болған кезде төлем бірінші кезекте осы Шарттың 11-тармағына сәйкес берешекті қоспағанда, осы берешекті өтеуге жіберіледі.

Есеп айырысу кезең қорытындылары бойынша Сатушы өткізген электр энергиясы үшін Сатып алушының артық төлем сомасы келесі есеп айырысу кезеңінің аванстық төлемі ретінде қабылданады.

14. Сатып алушы төлемді осы Шартта көрсетілген деректемелер бойынша Сатушының ағымдағы шотына тиісті ақша көлемін есептеу арқылы жүргізеді.

15. Шот-фактураны Сатушы Сатып алушыға тиісті есептік кезең аяқталған күннен бастап күнтізбелік 20 (жиырма) күннен кешіктірілмейтін мерзімде береді.

6. Тараптардың жауапкершілігі

16. Осы Шарт бойынша міндеттемелерді орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін Тараптар Қазақстан Республикасының заңнамасына және осы Шарттың талаптарына сәйкес жауапты болады.

17. Шот-фактура бойынша төлем мерзімі басталған кезде төлем алмаған Сатушы төлем мерзімі аяқталған күннен кейінгі күннен бастап төленбеген сомалар бойынша Сатып алушыларға тұрақсыздық айыбын есептеуге құқылы. Мерзімі өткен сомалар бойынша Сатушы мерзімі өткен әрбір күн үшін мерзімі өткен соманың 0,1 % (нөл бүтін оннан бір) мөлшерінде, бірақ мерзімі өткен соманың 10 % (оннан) аспайтын мөлшерде тұрақсыздық айыбын төлеуді талап етуге құқылы.

18. Тұрақсыздық айыбының (айыппұлдың, өсімпұлдың) сомасын төлеу Тараптарды осы Шарт бойынша өз міндеттемелерін орындаудан босатпайды.

19. Осы Шарттың талаптары тараптармен өзара келісу бойынша ғана өзгертілуі мүмкін және жазбаша нысанда ресімделеді..

20. Сатып алушы электр энергиясын диспетчерлеуге, беруге және таратуға байланысты үшінші тұлғалардың әрекеттері үшін жауап бермейді.

7. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл (сыбайлас жемқорлыққа қарсы ескерту)

21. Тараптар осы Шарт бойынша өз міндеттемелерін орындау барысында сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл ісіндегі ынтымақтастық бойынша жауапкершілікті Тараптар өздеріне алады.

22. Осы Шарт бойынша өз міндеттемелерін орындау кезінде Тараптар, оның ішінде олардың үлестес тұлғалары, жқмыскерлері немесе делдалдары:

1) осы Шарттың мәні бойынша жеке пайда алу мақсатында тұлғалардың іс-әрекеттеріне немесе шешімдеріне ықпал ету үшін кез келген тұлғаларға тікелей немесе жанама түрде қандай да бір ақша қаражатын немесе құндылықтарды төлемеуге, төлеуге ұсынбауға және төлеуге рұқсат бермеуге;

2) сыбайлас жемқорлыққа жағдай жасайтын құқық бұзушылықтарды, сол сияқты құқыққа қарсы игіліктер мен артықшылықтарды алуға байланысты сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасамауға;

3) Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасына сәйкес олардың өкілеттіктері мен міндеттерінен туындайтын шараларды қабылдауға және сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар анықталған барлық жағдайлар туралы мәліметтерді дереу хабарлауға міндетті.

23. Тарапта қандай да бір сыбайлас жемқорлыққа қарсы шарттардың бұзылуы орын алды немесе орын алуы мүмкін деген күдік туындаған жағдайда тиісті Тарап екінші Тарапты жазбаша нысанда хабардар етуге міндеттенеді.

8. Форс-мажорлық мән-жайлар

24. Егер форс-мажорлық мән-жайлардың нәтижесі болып табылса, Тараптар осы Шарттың талаптарын орындамағаны және (немесе) тиісінше орындамағаны үшін жауапты болмайды.

25. Осы Шарттың орындалуына кедергі келтіретін, Тараптардың бақылауына бағынбайтын, олардың қате есептелуіне немесе немқұрайлылығына байланысты емес және күтпеген сипаттағы оқиға Форс-мажорлық мән-жай деп танылады.

26. Сатып алушыда қандай да бір себептерге байланысты жеткілікті ақшаның болмауы форс-мажорлық мән-жай болып табылмайды және Сатып алушыны мерзімі өткен төлемдер үшін жауапкершіліктен босатпайды.

27. Форс-мажорлық мән-жайлардың әсеріне ұшыраған Тарап форс-мажорлық мән-жайлардың сипатын, туындау себептерін және олардың болжамды ұзақтығын көрсете отырып, олар туындаған кезден бастап күнтізбелік бұл туралы екінші Тарапқа 10 (он) күн ішінде негіздеуші құжаттарды ұсына отырып хабарлауға міндетті.

9. Дауларды шешу

28. Осы Шартқа жататын Тараптар арасында даулар туындаған жағдайда Тараптар дауды келіссөздер жолымен реттеуге күш салады.

29. Осы Шарттан туындайтын даулар Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес шешілуге тиіс.

30. Егер бір Тараптың екінші Тарапқа осы Шарт бойынша міндеттемелерді орындау бойынша негізделген талаптары болса, онда мұндай Тарап шағымның мәнін жазбаша

түрде баяндайды, оған екінші Тарап шағымды алған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күніне дейінгі мерзімде дәлелді жауап беруге не шағымды жіберген Тараппен ескертулерді жою мерзімін келісуге тиіс.

31. Тараптардың әрқайсысы осы Шартты жасасуға, жарамдылығына, орындауға, өзгертуге, тоқтата тұруға және бұзуға байланысты дауды шешу, сондай-ақ осы Шартқа байланысты өзге де дауларды шешу үшін сотқа жүгінуге құқылы.

32. Осы Шартты жасасуға, жарамдылығына, орындауға, өзгертуге, тоқтата тұруға және бұзуға байланысты, сондай-ақ осы Шартпен өзгеше түрдебайланысты барлық даулар Сатып алушының орналасқан жері бойынша сотта қаралуға тиіс.

10. Шарттың қолданылу мерзімі

33. Осы Шарт 20__ жылдан бастап күшіне енеді және 20 _____ жылғы 31 желтоқсанға дейін қолданыста болады, ал өзара есеп айырысу бөлігінде Тараптар Шарт бойынша міндеттемелерін толық орындағанға дейінқолданыста болады.

34. Егер Тараптардың ешқайсысы осы Шарттың қолданылу мерзімі аяқталғанға дейін күнтізбелік отыз күн бұрын осы Шарттың тоқтатылғаны туралы мәлімдемесе, осы Шарттың қолданылу мерзімі 1 (бір) күнтізбелік жылға ұзартылады.

10. Шартты өзгерту және тоқтату шарттары

35. Осы Шартта көзделген жағдайларды қоспағанда, осы Шарт Тараптармен келісу бойынша осы Шартқа қосымша келісім жасасу жолымен өзгертіледі.

36. Сатушы мен Сатып алушы арасында жасалған осы Шарт мынадай:

1) Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес Сатып алушы таратылған және Сатып алушының Сатушы алдында берешегі болмаған;

2) мынадай барлық шарттар орындалған: Сатып алушы электр энергиясының көтерме сауда нарығына қатысуды тоқтатқан және Сатып алушыны жүйелік оператор қалыптастыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің тізбесінен тиісті түрде алып тастаған және Сатып алушының Сатушы алдында берешегі болмаған жағдайларда тоқтатылады.

12. Қорытынды ережелер

37. Осы Шартқа барлық өзгерістер мен толықтырулар жазбаша нысанда жасалған және оған Тараптардың уәкілетті өкілдері қол қойған жағдайда ғана жарамды болады.

38. Тараптар арасындағы барлық хат алмасу хаттарды қағаз жеткізгіште жіберу арқылы жазбаша түрде жүргізілуге тиіс.

39. Осы Шарт қазақ және орыс тілдерінде бірдей заңды күші бар, қағаз жеткізгіште екі данада не электрондық түрде жасалады.

40. Шарт Астана қаласында жасалды, екі Тарап қол қойды және Сатып алушы жасалған шарттар тізілімінде тіркеді.

13. Тараптардың деректемелері мен қолдары

	Сатушы	Сатып алушы

_____	_____	_____
(толық атауы)		(толық атауы немесе тегі, аты, әкесінің аты)
Заңды мекенжайы:	_____	Заңды мекенжайы:
_____		_____
Нақты мекенжайы:	_____	Нақты мекенжайы:
_____		_____
Телефон/факс:	_____	Телефон/факс:
_____		_____
Бизнес сәйкестендіру нөмірі:	_____	Бизнес сәйкестендіру нөмірі немесе жеке сәйкестендіру нөмірі:
_____		_____
Банктік сәйкестендіру коды:	_____	Банктік сәйкестендіру коды:
_____		_____
Жеке сәйкестендіру коды:	_____	Жеке сәйкестендіру коды:
_____		_____
_____	_____	_____
(банктің атауы)		(банктің атауы)
_____	_____	_____
(лауазымы)		(лауазымы)
_____	_____	_____
(тегі, аты, әкесінің аты (бар болса))		(тегі, аты, әкесінің аты (бар болса))
м.о. (бар болса)		м.о. (бар болса)

Электр энергиясының көтерме
сауда нарығын ұйымдастыру
және оның жұмыс істеуі
қағидаларына
4-қосымша
Үлгілік нысан

Электр энергиясының бірыңғай сатып алушының электр энергиясының көтерме сауда нарығында электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығы нәтижесі бойынша энергия тұтыну ұйымдарынан электр энергиясын сатып алу шарты

_____	20__ жылғы _____ № _____
(шарт жасасу орны)	

"Тараптар", ал жеке алғанда "Тарап" деп аталатын:

1) "Электр энергетикасы туралы" Қазақстан Республикасының Заңын (бұдан әрі – Заң);

2) Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 20 ақпандағы № 106 бұйрығымен бекітілген Электр энергиясының көтерме сауда нарығын ұйымдастыру және оның жұмыс істеу қағидаларын (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10531 болып тіркелген) (бұдан әрі – Көтерме сауда нарығының қағидалары) негізге ала отырып, мыналар туралы осы электр энергиясының бірыңғай сатып алушының электр энергиясының көтерме сауда нарығында электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығы нәтижесі бойынша энергия тұтыну ұйымдарынан электр энергиясын сатып алу шартын (бұдан әрі – Шарт) жасасты:

1. Терминдер мен анықтамалар

1. Осы Шартта мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) 1) есептік кезең – Шартта тиісті айдың бірінші күні сағат 00:00-ден бастап соңғы күні сағат 24:00-ге дейінгі бір күнтізбелік айға тең уақыт кезеңі ретінде айқындалған, нәтижелері бойынша электр энергиясының көлемдерін сатып алу-сату есептеулері жүргізілетін кезең;

2) жүйелік оператор – орталықтандырылған жедел-диспетчерлік басқаруды жүзеге асыратын, басқа мемлекеттердің энергетикалық жүйелерімен қатарлас жұмыс істеуін қамтамасыз ететін, Қазақстан Республикасының біртұтас электр энергетикалық жүйесінде теңгерімді қамтамасыз ететін, жүйелік қызметтерді көрсететін және Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен қосалқы қызметтерді сатып алатын ұлттық компания. электр энергиясының көтерме сауда нарығын, сондай-ақ ұлттық электр желісін пайдалану әзірлігін техникалық қамтамасыз ету және қолдау және оның дамуын қамтамасыз ететін ұлттық компания;

3) Қазақстан Республикасының электр энергиясының көтерме сауда нарығында электр энергиясын өндіру-тұтынудың нақты теңгерімі (бұдан әрі – нақты теңгерім) – есепті кезеңде жеткізілген және тұтынылған электр энергиясының көлемін көрсететін, жүйелік оператор жасаған құжат;

4) мәміле бағасы – электр энергиясының көтерме сауда нарығында электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығы нәтижесі айқындалған электр энергиясының бағасы;

5) операциялық тәулік – электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесін іске асыру жүзеге асырылатын, сағат 00.00-ден басталатын және орта Еуропа уақытымен сағат 24.00-де аяқталатын күнтізбелік тәулік;

6) теңгерімдеуші нарық жүйесі – электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің сатып алуға өтінімдер мен сатуға өтінімдер беруге, электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесін қалыптастыруға, цифрлық майнерлер үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттық көлемін айқындауға, энергия

өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттық көлемін айқындауға, жүйелік оператормен келісілген бекітілген тәуліктік кестеге түзетулер енгізуге арналған аппараттық-бағдарламалық кешен, электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің электр энергиясын өндіру-тұтынуының нақты мәндерін қалыптастыру, электр энергиясының сағаттық теңгерімсіздіктерін есептеу, электр энергиясының көтерме сауда нарығында электр энергиясын сатып алу-сатудың сағаттық бағаларын, сондай-ақ теңгерімдеуші электр энергиясын сатып алудың (сатудың) және теріс теңгерімсіздіктерді сатып алудың (сатудың) сағаттық бағаларын есептеу;

7) электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері – энергия өндіруші, энергия беруші, энергиямен жабдықтаушы ұйымдар, жаңартылатын энергия көздерін пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдар, қайталама энергетикалық ресурстарды пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдар, қалдықтарды энергетикалық кәдеге жаратуды пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдар, электр энергиясын тұтынушылар, жүйелік оператор қалыптастыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің тізбесіне енгізілген цифрлық майнерлер және гибридті топтардың әкімшілері, сондай-ақ жүйелік оператор, орталықтандырылған сауда нарығының операторы және электр энергиясын бірыңғай сатып алушы;

8) электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесі – электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің операциялық тәулігіне электр энергиясын өндіру мен тұтынудың жоспарлы сағаттық шамасын көрсететін, жүйелік оператор қалыптастыратын және бекітетін құжат.

9) электр энергиясының көтерме сауда нарығы – электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілері арасындағы электр энергиясын сатып алу- сату шарттары негізінде жұмыс істейтін, электр энергиясының жоспарлы көлемдерін сатып алу-сатуға байланысты қатынастар жүйесі;

10) энергия өндіруші ұйым – энергия өндіруші ұйым – Қазақстан Республикасының жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау саласындағы заңнамасына сәйкес нетто-тұтынушылар болып табылатын осындай тұтынушыларды қоспағанда, электр және (немесе) жылу энергиясын өз қажеттіліктері және (немесе) өткізу үшін өндіруді жүзеге асыратын ұйым;

11) энергия өндіруші ұйымнан электр энергиясын босату бағасы – уәкілетті орган белгілеген тәртіппен айқындалатын тиісті сағаттық мөлшерлемелерге көбейтілген, электр энергиясына арналған шекті тарифтен аспайтын электр энергиясын өткізетін энергия өндіруші ұйымдардың тиісті тобына енгізілген энергия өндіруші ұйымның электр энергиясын сату бағасы.

12) энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығы – электр энергиясын сатуды жүзеге асыратын электр энергиясының

көтерме сауда нарығының субъектілері қатысатын, орталықтандырылған сауда операторы жүргізетін электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығы.

Осы Шартта пайдаланылған өзге де ұғымдар мен анықтамалар Қазақстан Республикасының электр энергетикасы саласындағы заңнамасына сәйкес қолданылады.

2. Шарттың мәні

2. Осы Шартқа сәйкес Сатушы жүйелік оператор бекіткен электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесіне енгізілген электр энергиясының көтерме нарығында сатушы мәлімдеген электр энергиясын сатушыдан мәміле бағасы бойынша оның электр энергиясын желіге жоспарлы түрде босату көлемінде (өз тұтынуын шегергенде) өткізеді, ал Сатып алушы Сатушы мәлімдеген электр энергиясын сатып алады.

3. Электр энергиясының көлемін есепке алу

3. Электр энергиясын жоспарлы сату көлемін есепке алу Көтерме сауда нарығы қағидаларына сәйкес жүйелік оператор бекіткен электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесіне енгізілген сатушы берген сатуға өтінімдер негізінде жүргізіледі.

4. Даулы жағдайларда жүйелік оператор бекіткен электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесі Тараптар арасындағы өзара есеп айырысуға арналған түпкілікті құжат болады.

4. Тараптардың құқықтары мен міндеттері

5. Сатушы:

1) күн сайын, операциялық тәуліктердің алдындағы сағат 08.00-ге дейін (Астана уақыты бойынша) Көтерме сауда нарығы қағидаларына сәйкес жүйелік оператор бекітетін электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік кестесіне енгізу үшін операциялық тәуліктерге теңгерімдеуші нарық жүйесіне сатуға өтінім беруге;

2) Заңның 9-4-бабы 2) тармақшасында көрсетілген жағдайларды қоспағанда, өндірілетін электр энергиясының барлық мәлімделген көлемін тек Сатып алушыға сатуға;

3) Көтерме сауда нарығының қағидаларына сәйкес айқындалатын сағаттық мөлшерлемелерді есепке ала отырып, электр энергиясын электр энергиясына арналған шекті тарифтен аспайтын бағалар бойынша сатуға;

4) ай сайын, есептік кезеңнен кейінгі айдың 20-күніне дейін Тараптар қол қойған қорларды тарапқа босатуға арналған жүкқұжат негізінде шот-фактура жазып беруге міндетті. Тарапқа арналған қорларды босатуға арналған жүкқұжат тиісті есептік кезең үшін электр энергиясын өндіру-тұтынудың бекітілген тәуліктік кестелері және Көтерме сауда нарығының қағидаларына сәйкес сағат бойынша бөле отырып, тарапқа арналған қорларды босатуға арналған жүкқұжаттың толық жазылуына сәйкес есептік кезең үшін жиынтық көлемді және есептік бағаны көрсете отырып есептелген бағалар негізінде ресімделеді. ;

5) жартыжылдықта кемінде 1 рет өзара есеп айырысуларды салыстырып тексеруді жүргізуге;

6) жыл сайын бірінші қазанға қарай айлар бойынша бөле отырып, алдағы жылға электр энергиясын өндірудің, желіде босатудың болжамды көлемі туралы ақпарат жіберуге;

7) осы Шарт бұзылған кезде өз бастамасы бойынша сатып алушыны бұзудың болжамды күнінен бір ай бұрын жазбаша хабардар етуге;

8) Сатып алушыға өзінің атауының, заңды мекенжайының, нақты орналасқан жерінің және осы Шарттың талаптарын орындау үшін қажетті өзге де деректемелердің өзгергені туралы дереу хабардар етуге;

9) объектіні коммерциялық пайдалану басталғанға дейін өз объектісінде электр энергиясын коммерциялық есепке алудың автоматтандырылған жүйесінің (бұдан әрі – ЭКЕАЖ) жұмыс істеуін қамтамасыз етуге міндетті. ЭКЕАЖ-де жүйелік оператордың өңірлік диспетчерлік орталықтарына деректерді қашықтықтан беру мүмкіндігі болуға тиіс;

10) Қазақстан Республикасының Электр энергетикасы саласындағы заңнамасына сәйкес электр энергиясын өндірудің тәуліктік кестелерінің сақталуын қамтамасыз етуге ;

11) Сатып алушыны Сатушының бірігуі, банкроттығы немесе таратылуы туралы дереу хабардар етуге;

12) электр энергетикасы саласындағы заңнамада және осы Шартта көзделген өзге де міндеттемелерді жүзеге асыруға міндетті.

6. Сатып алушы:

1) Заңның 19-1-бабының 4-тармағына сәйкес тәртіппен Жүйелік оператордың техникалық сараптамасын ескере отырып, электр энергиясын тұтынудың тәуліктік кестесін жабу үшін электр энергиясын сатып алуды жүзеге асыру міндетті. Осы тармақшада көрсетілген электр энергиясын сатып алу Көтерме сауда нарығы қағидаларына сәйкес жүзеге асырылады;

2) тарапқа қорларды босатуға арналған жүкқұжатқа қол қойылмаған және осы Тарапқа қорларды босатуға арналған жүкқұжаттың толық жазылуы кезінде осы құжаттарды алған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде Сатушыға өзінің қарсылығын баяндай отырып, жазбаша өтініш беуге;

3) Сатушыға осы Шарттың 9 және 10-тармақтарында көрсетілген тәртіппен және мерзімдерде алдағы тәулікке жүйелік оператор бекіткен электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік графигіне енгізілген электр энергиясының көлемін төлеуге ;

4) жартыжылдықта кемінде 1 рет өзара есеп айырысуларды салыстырып тексеруді жүргізуге;

5) сатушыға өзінің атауының, заңды мекенжайының, нақты орналасқан жерінің және осы Шарттың талаптарын орындау үшін қажетті өзге де деректемелердің өзгергені туралы дереу хабардар етуге;

6) сатушыны сатып алушының бірігуі, банкроттығы немесе таратылуы туралы дереу хабардар етуге;

7) Электр энергетикасы саласындағы заңнамада және осы Шартта көзделген өзге де міндеттемелерді жүзеге асыруғаміндетті.

7. Сатушы:

1) Сатып алушыдан осы Шарттың талаптарын орындауды талап етуге;

2) жүйелік оператор бекіткен электр энергиясын тұтынудың тәуліктік графигін жабу үшін Сатып алушыдан сатылған электр энергиясы үшін ақы төлеуді талап етуге;

3) осы Шартқа және Қазақстан Республикасының Электр энергетикасы саласындағы заңнамасына сәйкес сатып алушының өзге де міндеттерін орындауды талап етуге ;

4) осы Шартты жасасуға, орындауға және бұзуға байланысты даулы мәселелерді шешу үшін сот органдарына жүгінуге құқылы.

8. Сатып алушы:

1) сатушыдан осы Шарттың талаптарын орындауды талап етуге;

2) егер Тараптар арасындағы жеткізілген электр энергиясының көлемі туралы келіспеушіліктерді реттеу қорытындылары бойынша сатып алушының сатушыға артық соманы төлеу фактісі анықталса, сатушыға болашақ төлемдерде тиесілі сомалардан артық төлем сомасын ұстап қалуға;

3) осы Шартқа және Қазақстан Республикасының электр энергетикасы саласындағы заңнамасына сәйкес сатушының өзге де міндеттерін орындауды талап етуге;

4) осы Шартты жасасуға, орындауға және бұзуға байланысты даулы мәселелерді шешу үшін сот органдарына жүгінуге құқылы.

5. Электр энергиясын төлеу

9. Сатушы сатып алушыға операциялық тәулікке сатқан электр энергиясы үшін төлемді жүйелік оператор электр энергиясын өндіру-тұтынудың тиісті тәуліктік графигінбекіткеннен кейін, бірақ көтерме нарық қағидаларына сәйкес айқындалатын, сатушының электр энергиясын сатып алушыға сатуға арналған алдағы тәулік үшін айқындалған сағаттық бағалары негізінде операциялық тәуліктің сағат 12:00-ден (Астана уақыты бойынша) кешіктірмей Сатып алушы тәулік сайын (Қазақстан Республикасындағы демалыс және мереке күндерінен басқа)жүзеге асырады,

10. Сатылған электр энергиясы үшін түпкілікті есеп айырысуды Сатып алушы сатушы ұсынған қорларды бір жаққа босатуға арналған жүкқұжат, осы қорларды бір жаққа босатуға арналған жүкқұжаттың толық жазылуы және сатып алынған электр энергиясының көлемі үшін тиісті шот-фактура негізінде жүргізеді.

11. Осы Шарттың 10-тармағында көрсетілген төлемді Сатып алушы есеп айырысу кезеңінің (күнтізбелік айдың) қорытындылары бойынша, есеп айырысу кезеңінен (күнтізбелік айдан) кейінгі айдың 45 (қырық бес) күнтізбелік күні ішінде, есеп айырысу кезеңінің (күнтізбелік айдың) барлық тәулігіне жиынтық түрде есеп айырысу кезеңіне (күнтізбелік айға) қатысты электр энергиясын өндіру мен тұтынудың тәуліктік графиктеріне жүйелік оператор бекіткен түзетулерді ескере отырып жүзеге асырады.

12. Сатып алушы қойылған шот-фактураның дұрыстығына дау айтқан кезде ол сатушыны алған күнінен бастап күнтізбелік 5 (бес) күн ішінде хабардар етеді және сатушыға қарсылықтары баяндалған жазбаша өтініш береді. Сатып алушы осы Шарттың 11-тармағына сәйкес шот-фактураның даулы емес бөлігін төлеуге міндетті.

13. Алдыңғы есептік кезеңдер үшін берешек болған кезде, бірінші кезекте төлем осы Шарттың 11-тармағына сәйкес берешекті қоспағанда, осы берешекті өтеуге жіберіледі.

Есеп айырысу кезеңінің қорытындылары бойынша Сатушы өткізген электр энергиясы үшін сатып алушының артық төлем сомасы келесі есеп айырысу кезеңінің аванстық төлемі ретінде қабылданады.

14. Сатып алушының төлемі осы Шартта көрсетілген деректемелер бойынша Сатушының ағымдағы шотына ақшаның тиісті көлемін есептеу арқылы жүзеге асырылады.

15. Шот-фактураны Сатушы Сатып алушыға тиісті есептік кезең аяқталған күннен бастап күнтізбелік 20 (жиырма) күннен кешіктірілмейтін мерзімде береді.

6. Тараптардың жауапкершілігі

16. Осы Шарт бойынша міндеттемелерді орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін Тараптар Қазақстан Республикасының заңнамасына және осы Шарттың талаптарына сәйкес жауапты болады.

17. Шот-фактура бойынша ол бойынша төлем мерзімі басталған кезде төлем алмаған сатушы төлем мерзімі аяқталған күннен кейінгі күннен бастап төленбеген сомалар бойынша тұрақсыздық айыбын есептеуге құқылы. Мерзімі өткен сомалар бойынша Сатушы мерзімі өткен әрбір күн үшін мерзімі өткен соманың 0,1 % (нөл бүтін оннан бір) мөлшерінде, бірақ мерзімі өткен соманың 10 % (оннан) аспайтын мөлшерде тұрақсыздық айыбын төлеуді талап етуге құқылы.

18. Тұрақсыздық айыбының (айыппұлдың, өсімпұлдың) сомасын төлеу Тараптарды осы Шарт бойынша өз міндеттемелерін орындаудан босатпайды.

19. Осы Шарттың талаптары тараптардың өзара келісімі бойынша ғана өзгертілуі және жазбаша нысанда ресімделуі мүмкін.

20. Сатып алушы электр энергиясын диспетчерлеуге, беруге және таратуға байланысты үшінші тұлғалардың әрекеттері үшін жауап бермейді.

7. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл (сыбайлас жемқорлыққа қарсы ескерту)

21. Тараптар осы Шарт бойынша Тараптардың өз міндеттемелерін орындауы барысында сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл ісіндегі ынтымақтастық бойынша жауапкершілікті өзіне алады.

22. Осы Шарт бойынша өз міндеттемелерін орындау кезінде Тараптар, оның ішінде олардың үлестес тұлғалары, қызметкерлері немесе делдалдары:

1) осы Шарттың мәні бойынша жеке пайда алу мақсатында осы адамдардың іс-әрекеттеріне немесе шешімдеріне ықпал ету үшін кез келген тұлғаларға тікелей немесе жанама түрде қандай да бір ақша қаражатын немесе құндылықтарды төлемеуге, төлеуге ұсынбауға және төлеуге рұқсат бермеуге;

2) сыбайлас жемқорлыққа жағдай жасайтын құқық бұзушылықтар, сол сияқты игіліктер мен артықшылықтарды құқыққа қарсы алуға байланысты сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасамауға;

3) Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасына сәйкес олардың өкілеттіктері мен міндеттерінен туындайтын шараларды қабылдауға және сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар анықталған барлық жағдайлар туралы мәліметтерді дереу хабарлауға міндетті.

23. Тарапта қандай да бір сыбайлас жемқорлыққа қарсы шарттардың бұзылуы орын алды немесе орын алуы мүмкін деген күдік туындаған жағдайда тиісті Тарап екінші Тарапты жазбаша нысанда хабардар етуге міндеттенеді.

8. Форс-мажорлық мән-жайлар

24. Егер форс-мажорлық мән-жайлардың нәтижесі болып табылса, Тараптар осы Шарттың талаптарын орындамағаны және (немесе) тиісінше орындамағаны үшін жауапты болмайды.

25. Осы Шарттың орындалуына кедергі келтіретін, Тараптардың бақылауына бағынбайтын, олардың қате есептелуіне немесе немқұрайлылығына байланысты емес және күтпеген сипаттағы оқиға Форс-мажорлық мән-жай деп танылады.

26. Сатып алушыда қандай да бір себептерге байланысты жеткілікті ақшаның болмауы форс-мажорлық мән-жай болып табылмайды және Сатып алушыны мерзімі өткен төлемдер үшін жауапкершіліктен босатпайды.

27. Форс-мажорлық мән-жайлардың әсеріне ұшыраған Тарап форс-мажорлық мән-жайлардың сипатын, туындау себептерін және олардың болжамды ұзақтығын көрсете отырып, олар туындаған кезден бастап күнтізбелік бұл туралы екінші Тарапқа 10 (он) күн ішінде негіздеуші құжаттарды ұсына отырып хабарлауға міндетті.

9. Дауларды шешу

28. Осы Шартқа жататын Тараптар арасында даулар туындаған жағдайда Тараптар дауды келіссөздер жолымен реттеуге күш салады.

29. Осы Шарттан туындайтын даулар Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес шешілуге тиіс.

30. Егер бір Тараптың екінші Тарапқа осы Шарт бойынша міндеттемелерді орындау бойынша негізделген талаптары болса, онда мұндай Тарап шағымның мәнін жазбаша түрде баяндайды, оған екінші Тарап шағымды алған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күніне дейінгі мерзімде дәлелді жауап беруге не шағымды жіберген Тараппен ескертулерді жою мерзімін келісуге тиіс.

31. Тараптардың әрқайсысы осы Шартты жасасуға, жарамдылығына, орындауға, өзгертуге, тоқтата тұруға және бұзуға байланысты дауды шешу, сондай-ақ осы Шартқа байланысты өзге де дауларды шешу үшін сотқа жүгінуге құқылы.

32. Осы Шартты жасасуға, жарамдылығына, , орындауға, өзгертуге, тоқтата тұруға және бұзуға байланысты, сондай-ақ осы Шартпен өзгеше түрдебайланысты барлық даулар Сатып алушының орналасқан жері бойынша сотта қаралуға тиіс.

10. Шарттың қолданылу мерзімі

33. Осы Шарт 20__ жылдан бастап күшіне енеді және 20 _____ жылғы 31 желтоқсанға дейін қолданыста болады, , ал өзара есеп айырысу бөлігінде Тараптар Шарт бойынша міндеттемелерін толық орындағанға дейінқолданыста болады.

34. Егер Тараптардың ешқайсысы осы Шарттың қолданылу мерзімі аяқталғанға дейін күнтізбелік отыз күн бұрын осы Шарттың тоқтатылғаны туралы мәлімдемесе, осы Шарттың қолданылу мерзімі 1 (бір) күнтізбелік жылға ұзартылады.

11. Шартты өзгерту және тоқтату шарттары

35. Осы Шартта көзделген жағдайларды қоспағанда, осы Шарт Тараптармен келісу бойынша осы Шартқа қосымша келісім жасасу жолымен өзгертіледі.

36. Сатушы мен Сатып алушы арасында жасалған осы Шарт мынадай:

1) Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес Сатып алушы таратылған және Сатып алушының Сатушы алдында берешегі болмаған;

2) мынадай барлық шарттар орындалған: Сатып алушы электр энергиясының көтерме сауда нарығына қатысуды тоқтатқан және Сатып алушыны жүйелік оператор қалыптастыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің тізбесінен тиісті түрде алып тастаған және Сатып алушының Сатушы алдында берешегі болмаған жағдайларда тоқтатылады.

12. Қорытынды ережелер

37. Осы Шартқа барлық өзгерістер мен толықтырулар жазбаша нысанда жасалған және оған Тараптардың уәкілетті өкілдері қол қойған жағдайда ғана жарамды болады.

38. Тараптар арасындағы барлық хат алмасу хаттардықағаз жеткізгіште жіберу арқылы жазбаша түрде жүргізілуге тиіс.

39. Осы Шарт қазақ және орыс тілдерінде бірдей заңды күші бар, қағаз жеткізгіште екі данада не электрондық түрде жасалады.

40. Шарт Астана қаласында жасалды, екі Тарап қол қойды және Сатып алушы жасалған шарттар тізілімінде тіркеді.

13. Тараптардың деректемелері мен қолдары

	Сатушы	Сатып алушы
	_____	_____
	_____ (толық атауы)	_____ (толық атауы немесе тегі, аты, әкесінің аты)
	Заңды мекенжайы: _____	Заңды мекенжайы: _____
	Нақты мекенжайы: _____	Нақты мекенжайы: _____
	Телефон/факс: _____	Телефон/факс: _____
	Бизнес сәйкестендіру нөмірі: _____	Бизнес сәйкестендіру нөмірі немесе жеке сәйкестендіру нөмірі: _____
	Банктік сәйкестендіру коды: _____	Банктік сәйкестендіру коды: _____
	Жеке сәйкестендіру коды: _____	Жеке сәйкестендіру коды: _____
	_____ (банктің атауы)	_____ (банктің атауы)
	_____ (лауазымы)	_____ (лауазымы)
	_____ (тегі, аты, әкесінің аты (бар болса))	_____ (тегі, аты, әкесінің аты (бар болса))
	м.о. (бар болса)	м.о. (бар болса)

Электр энергиясының көтерме
сауда нарығын ұйымдастыру
және оның жұмыс істеуі
қағидаларына
5-қосымша

Электр энергиясын бірыңғай сатып алушының алдағы тәуліктердің нақты сағатына электр энергиясын сатуға арналған болжамды бағаларын айқындау тәртібі

Электр энергиясын бірыңғай сатып алушының Алдағы тәуліктердің нақты сағатына электр энергиясын сатуға арналған болжамды бағасы былайша айқындалады:

1. Атаулы қолдау алушылар тізіміне енгізілген электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісі үшін электр энергиясын бірыңғай сатып алушының алдағы тәуліктердің нақты сағатына электр энергиясын сатуға арналған болжамды бағасы

атаулы қолдау алушылар тізіміндегі осы субъект үшін осы сағатқа көрсетілген электр энергиясын сатып алуға арналған бағаға теңестіріледі.

2. Гибридті топтың шартты тұтынушы және әкімшісі болып табылатын электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісі үшін электр энергиясын бірыңғай сатып алушының алдағы тәуліктердің нақты сағатына электр энергиясын сатуға арналған болжамды бағасы (осы субъектінің сатып алу өтінімінде тәуліктің осы сағатына көрсетілген электр энергиясын сатып алудың рұқсат етілген ең төменгі сағаттық көлемі бөлігінде) Қолдауға арналған тарифін айқындау қағидаларына сәйкес айқындалған осы сағат кіретін есептік кезеңдегі (күнтізбелік айда) энергия көздерін жаңартылатын энергия көздерін қолдау тарифінің болжамды мәніне теңестіріледі. .

3. Шартты тұтынушы болып табылатын электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектісі үшін алдағы тәуліктің нақты сағатына электр энергиясын сатуға арналған электр энергиясын бірыңғай сатып алушының болжамды бағасы (электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан электр энергиясын сатып алудың сағаттық көлемі бөлігінде осы субъектіні сатып алуға арналған өтінімде тәуліктің осы сағатына көрсетілген электр энергиясын сатып алудың рұқсат етілген ең төменгі сағаттық көлемінен жоғары) осы қосымшаның 5-тармағына сәйкес айқындалатын осы сағатқа арналған базалық бағаның болжамды мәніне теңестіріледі.

4. Жасыл энергияны тұтынушы болып табылатын электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісі үшін электр энергиясын бірыңғай сатып алушының алдағы тәуліктердің нақты сағатына электр энергиясын сатуға арналған болжамды бағасы Қолдауға арналған тарифті айқындау қағидаларына сәйкес айқындалған осы сағат кіретін есептік кезеңге (күнтізбелік айға) арналған жасыл тарифтің болжамды мәніне теңестіріледі.

5. Электр энергиясының көтерме сауда нарығының барлық басқа субъектілері үшін электр энергиясын бірыңғай сатып алушының электр энергиясын сатуға арналған алдағы тәуліктердің нақты сағатына болжамды бағасы осы сағаттың базалық бағасының болжамды мәніне теңестіріледі.

6. Базалық бағаның болжамды мәндерін электр энергиясын бірыңғай сатып алушы алдағы есептік кезеңге (күнтізбелік айға) ай сайын есептейді.

7. Алдағы есеп айырысу кезеңіне арналған базалық бағаның болжамды мәндері ағымдағы есеп айырысу кезеңінің (күнтізбелік айдың) алдындағы есеп айырысу кезеңінің (күнтізбелік айдың) сағаттарына базалық бағаның нақты мәндеріне теңестіріледі.

Электр энергиясының көтерме
сауда нарығын ұйымдастыру
және оның жұмыс істеуі
қағидаларына
6-қосымша

Құрамына қалалар мен аудандарды орталықтандырылған жылумен жабдықтауды жүзеге асыратын жылу электр орталықтары кіретін энергия өндіруші ұйымдар үшін операциялық тәуліктің әрбір сағатына электр энергиясының көтерме сауда нарығында электр энергиясын басым сату көлемін есептеу тәртібі

1. Электр энергиясын басым сату көлемін есептеу тәртібі (бұдан әрі – есептеу) мынадай формула бойынша жүзеге асырылады:

$$K_{\text{ККК}} = P_{\text{мин}}^{(\text{ЭӨҰ})} - P_{\text{өт}}^{(\text{ЭӨҰ})} - |\delta| - P_{\text{ИК.ТМ}}^{(\text{ЭӨҰ})} \text{ мұндағы}$$

$K_{\text{ККК}}$

– басымдықпен сату көлемі, МВт-та (мыңнан бір бөлігіне дейін дөңгелектенеді);

$P_{\text{мин}}^{(\text{ЭӨҰ})}$

– жұмыс істеп тұрған энергия өндіруші ұйымның (бұдан әрі – ЭӨҰ станциясы) құрамына кіретін жылу электр орталығының генерациялайтын қондырғылардың (олардың жылу жүктемесінің берілген деңгейі кезінде) ең төменгі электр қуатының МВт-тағы жоспарлы ең жоғары мәні;

$P_{\text{өт}}^{(\text{ЭӨҰ})}$

– электр қуатының дайындығын қолдау жөніндегі қызметті сатып алу туралы шартта көрсетілген энергия өндіруші ұйымның өз тұтынуының электр қуатының тиісті жылдағы ең жоғары мәні (ол болған кезде), МВт-та;

РТМ – жаңғыртуға, кеңейтуге, реконструкциялауға және (немесе) жаңартуға арналған инвестициялық келісім шеңберінде пайдалануға берілетін және жылыту іріктемелері бар және күзгі-қысқы кезеңнен өту кезеңінде тұтынушыларды жылумен жабдықтаумен қамтамасыз етуге тартылған ЭӨҰ станцияларының генерациялайтын қондырғыларының (олардың жылу жүктемесінің берілген деңгейі кезінде) ең төменгі электр қуатының тиісті жылдағы жоспарлы ең жоғары мәні;

$|\delta|$

– модуль

δ

, МВт-да;

δ

– модуль, МВт-да;

δ

– дельта, МВт, келесі формула бойынша есептеледі:

$$\delta = (P_{\text{атт}}^{(\text{ЭӨҰ})} + P_{\text{эс.атт.өт}}^{(\text{ЭӨҰ})}) - (P_{\text{мин}}^{(\text{ЭӨҰ})} + P_{\text{эксп}}^{(\text{ЭӨҰ})}),$$

δ

– түзету, МВт;

$P_{\text{атт}}^{(\text{ЭӨҰ})}$

– энергия өндіруші ұйымның аттестатталған электр қуаты, МВт;

Энергия өндіруші ұйымда электр энергиясын коммерциялық есепке алудың автоматтандырылған жүйесі, "электр желілік қағидаларды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2014 жылғы №210 бұйрығымен 191-тармаққа сәйкес деректерді автоматты түрде беруді қамтамасыз ететін телеметрия аспаптары болмаған кезде осы энергия өндіруші ұйымның паспорттық деректеріне сәйкес белгіленген қуаттың мәні қолданылады.

$P_{\text{эс.атт.өт}}^{(\text{ЭӨҰ})}$

– тиісті аттестаттау нәтижелері бойынша тіркелген энергия өндіруші ұйымның электр станцияларының меншікті мұқтаждарының электр қуатының сомасы, МВт;

Энергия өндіруші ұйым электр энергиясын коммерциялық есепке алудың автоматтандырылған жүйесі, деректерді автоматты түрде беруді қамтамасыз ететін телеметрия аспаптары болмаған кезде Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің "Электр желілік қағидаларды бекіту туралы" 2014 жылғы № 210 бұйрығының 191-тармағына сәйкес осы энергия өндіруші ұйымның паспорттық деректеріне сәйкес белгіленген қуаттың мәні қолданылады;

$P_{\text{мин}}^{(\text{ЭӨҰ})}$

– ЭӨҰ станцияларының генерациялаушы қондырғыларының (олардың жылу жүктемесінің берілген деңгейі кезінде) ең төменгі электр қуатының тиісті жылдағы жоспарлы ең жоғары мәні, МВт-та;

$P_{\text{эксп}}^{(\text{ЭӨҰ})}$

– электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметті сатып алу туралы шартта көрсетілген энергия өндіруші ұйымның экспортының тиісті жылдағы ең жоғары электр қуаты, МВт;

Егер (Дельта) анықтамасының нәтижесінде оның мәні оң болса (нөлден үлкен), онда (Дельта) мәні нөлге тең болады.

Егер электр энергиясын сатудың шекті көлемін анықтау нәтижесінде оның мәні теріс болып шықса, онда электр энергиясын сатудың шекті көлемінің мәні нөлге тең болады.

2. ЭӨҰ станцияларының генерациялаушы қондырғыларының (олардың жылу жүктемесінің берілген деңгейі кезінде) ең төменгі электр қуатының тиісті жылдағы жоспарлы ең жоғары мәні мынадай формула бойынша айқындалады:

$$P_{\text{мин}}^{(\text{ЭӨҰ})} = \left(\sum_{i=1}^n P_{\text{мин.}i}^{(\text{ЖЭО})} \right), \text{ мұндағы}$$

$$P_{\text{мин}}^{(\text{ЭӨҰ})}$$

– ЭӨҰ станцияларының генерациялаушы қондырғыларының (олардың жылу жүктемесінің берілген деңгейі кезінде) ең төменгі электр қуатының тиісті жылдағы жоспарлы ең жоғары мәні, МВт;

$$\sum_{i=1}^n$$

i бойынша сома;

i

– 1-ден n -ге дейін өзгертін реттік нөмір;

n

– қолданыстағы энергия өндіруші ұйымның құрамына кіретін жылу электр орталықтарының жалпы саны;

$$P_{\text{мин.}i}^{(\text{ЖЭО})}$$

– генерациялайтын қондырғылардың (олардың жылу жүктемесінің берілген деңгейі кезінде) ең төменгі электр қуатының тиісті жылдағы жоспарлы ең жоғары мәні i -ші ЭӨҰ станциясы, МВт.

3. ЭӨҰ станциясының генерациялаушы қондырғыларының (олардың жылу жүктемесінің берілген деңгейі кезінде) ең төменгі электр қуатының тиісті жылдағы жоспарлы ең жоғары мәні формула бойынша айқындалады:

$$P_{\text{мин}}^{(\text{ЖЭО})} = \left(\sum_{j=1}^m P_{\text{мин.гу.}j} \right) \text{мұндағы}$$

$$P_{\text{мин}}^{(\text{ЖЭО})}$$

– ЭӨҰ станциясының генерациялаушы қондырғыларының (олардың жылу жүктемесінің берілген деңгейі кезінде) ең төменгі электр қуатының тиісті жылдағы жоспарлы ең жоғары мәні, МВт;

$$\sum_{j=1}^m$$

J бойынша сома;

j

– 1-ден m-ге дейін өзгертін реттік нөмір;

m

– күзгі-қысқы кезеңнен өту кезеңінде жылыту іріктемелері бар және тұтынушыларды жылумен жабдықтаумен қамтамасыз етуге тартылған ЭӨҰ станциясының жұмыс істеп тұрған генерациялайтын қондырғыларының жалпы саны;

$$P_{\text{мин.гк.}j}$$

– ЭӨҰ станциясының j-генераторлық қондырғысының (оның жылу жүктемесінің берілген деңгейінде) минималды электр қуатының тиісті жылдағы жоспарлы максималды мәні, МВт.

4. ЭӨҰ станциясының генерациялаушы қондырғысының (оның жылу жүктемесінің берілген деңгейі кезінде) ең төменгі электр қуатының тиісті жылдағы жоспарлы ең жоғары мәні мынадай тәртіппен айқындалады:

1) айналымдағы суы бар ЭӨҰ станциясының жылу беру қуатының берілген берілген мәні тиісті жыл үшін ең жоғары есептеледі:

$$Q_{\text{айн}} = \frac{C * (t_{\text{тік}} - t_{\text{кері}}) * (G_{\text{цирк}} - G_{\text{толық}})}{1000} \text{мұндағы}$$

$Q_{\text{айн}}$

– айналмалы суы бар ЭӨҰ станциясының жылуды босату қуатының тиісті жылдағы ең жоғары берілген мәні, Гкал/сағ;

C

– судың меншікті жылу сыйымдылығы 1,0 ккал/(кг*С);

$t_{\text{тік}}$

– өткен бес күзгі-қысқы кезеңнің (соңғы) ең суық бес күніндегі сыртқы ауаның орташа температурасына сәйкес келетін ЭӨҰ станциясының қолданыстағы температуралық кестесі бойынша тікелей судың температурасы оС Цельсий градусымен;

$t_{\text{кері}}$

– өткен бес күзгі-қысқы кезеңнің (соңғы) ең суық бес күніндегі сыртқы ауаның орташа температурасына сәйкес келетін ЭӨҰ станциясының қолданыстағы температуралық кестесі бойынша кері судың температурасы оС Цельсий градусымен;

$G_{\text{цирк}}$

– ЭӨҰ станциясының қолданыстағы температуралық кестесі бойынша су айналымының ең жоғары мәні, тонна/сағ;

$G_{\text{толық}}$

– ЭӨҰ станциясының қолданыстағы температуралық кестесі бойынша қоректендіру мәні, тонна/сағ;

2) ЭӨҰ станциясының жылу беру қуатының берілген берілген ең жоғары мәні тиісті жыл үшін былайша есептеледі:

$$Q_{\text{толық}} = \frac{C \cdot (t_{\text{тік}} - t_0) \cdot G_{\text{толық}}}{1000} \text{ мұндағы}$$

$Q_{\text{толық}}$

– ЭӨҰ станциясының жылуды жіберудің қажетті қуатының тиісті жылдағы ең жоғары берілген мәні, Гкал / сағ;;

C

– судың меншікті жылу сыйымдылығы 1,0 ккал/(кг*С); $G_{\text{толық}}$

$t_{\text{тік}}$

– өткен бес күзгі-қысқы кезеңнің (соңғы) ең суық бес күніндегі сыртқы ауаның орташа температурасына сәйкес келетін ЭӨҰ станциясының қолданыстағы температуралық кестесі бойынша тікелей судың температурасы оС Цельсий градусымен;;

t_0

– өткен бес күзгі-қысқы кезеңнің (соңғы) ең суық бес күніндегі сыртқы ауаның орташа температурасына сәйкес келетін бастапқы шикі судың температурасы Цельсий градусымен оС;

$G_{\text{толық}}$

– ЭӨҰ станциясының қолданыстағы температуралық кестесі бойынша қоректендіру мәні, тонна/сағ;

3) күзгі-қысқы кезеңнен өту кезеңінде тұтынушыларды жылумен жабдықтаумен қамтамасыз етуге тартылған, жылыту іріктемелері бар ЭӨҰ станциясының барлық жұмыс істеп тұрған генерациялаушы қондырғыларының тиісті жыл үшін берілген жылу жүктемесінің ең жоғары деңгейі есептеледі:

$$Q = Q_{\text{айн}} + Q_{\text{толық}} + Q_{\text{тұщ}} + Q_{\text{өқ}} + Q_{\text{бу}} - Q_{\text{шсық}} - Q_{\text{рсқ}}, \text{ мұндағы:}$$

Q

– жылыту іріктемелері бар және күзгі-қысқы кезеңнен өту кезеңінде тұтынушыларды жылумен жабдықтаумен қамтамасыз етуге тартылған ЭӨҰ станциясының барлық жұмыс істеп тұрған генерациялаушы қондырғыларының жылу жүктемесінің тиісті жыл үшін берілген ең жоғары деңгейі, Гкал/сағ;

$Q_{\text{айн}}$

– айналмалы суы бар ЭӨҰ станциясының жылуды босатудың қажетті қуатының тиісті жылдағы ең жоғары берілген мәні, Гкал/сағ;

$Q_{\text{толық}}$

– ЭӨҰ станциясының жылуды жіберудің қажетті қуатының тиісті жылдағы ең жоғары берілген мәні, Гкал/сағ;

$Q_{\text{тұщ}}$ – ЭӨҰ станциясының бастапқы (теңіз) суын тұщыландыру үшін ЭӨҰ станциясының жылуын босату қуатының қажеттілігінің тиісті жылдағы ең жоғары белгіленген мәні, Гкал/сағ;

$Q_{\text{өқ}}$ – тиісті жыл үшін ЭӨҰ станциясының өз қажеттіліктеріне қажетті жылу шығыны қуатының берілген максималды мәні, Гкал/сағ;

Qбу – тұтынушыларға бу жібере отырып, ЭӨҰ станциясының қажетті жылу шығыны қуатының тиісті жыл үшін берілген ең жоғары мәні, Гкал/сағ;

Qшсық

– өткен күзгі-қысқы кезеңдердің (соңғы) бес күнінің ең суық бес күніндегі орташа жылу қуаты көрсетілген бес күн ішінде тұтынушыларды жылумен қамтамасыз етуге тартылған ЭӨҰ станциясының ең жоғары су жылыту қазандықтары, Гкал/сағ;

Qрсқ

– өткен бес күзгі-қысқы кезеңнің (соңғы) ең суық бес күндік көрсетілген бес күн ішінде тұтынушыларды жылумен қамтамасыз етуге тартылған ЭӨҰ станциясының барлық редуциялық-салқындату қондырғыларының типтерінің орташа жылу қуаты, Гкал/сағ;

4) күзгі-қысқы кезеңнен өту кезеңінде тұтынушыларды жылумен жабдықтаумен қамтамасыз етуге тартылған (жылыту) жылыту іріктеуі (іріктеулері) бар және ЭӨҰ станциясының генерациялаушы қондырғысының жылу жүктемесінің берілген деңгейі (бұдан әрі – ЭӨҰ станциясының генерациялаушы қондырғысының жылу жүктемесінің берілген деңгейі) тиісті жыл үшін берілген ең жоғары деңгейі есептеледі:

$$Q_{г\text{у}} = Q_{\text{белг.ГҚ}} * \frac{Q_{(\text{ЖЭО})}}{Q_{\text{белг.ГҚ}}}, \text{ онда}$$

Qгқ

– ЭӨҰ станциясының генерациялаушы қондырғысының жылу жүктемесінің берілген деңгейі, Гкал/сағ;

Qбелг.ГҚ

– күзгі-қысқы кезеңнен өту кезеңінде тұтынушыларды жылумен жабдықтаумен қамтамасыз етуге тартылған (жылыту) жылыту іріктемелері (іріктеулері) бар ЭӨҰ станциясының генерациялаушы қондырғысының Гкал/сағ белгіленген жылу қуаты;

Q

– жылыту іріктемелері бар және күзгі-қысқы кезеңнен өту кезеңінде тұтынушыларды жылумен жабдықтаумен қамтамасыз етуге тартылған ЭӨҰ станциясының барлық генерациялаушы қондырғыларының жылу жүктемесінің тиісті жыл үшін берілген ең жоғары деңгейі, Гкал/сағ;

– жылыту іріктемелері бар және күзгі-қысқы кезеңнен өту кезеңінде тұтынушыларды жылумен жабдықтаумен қамтамасыз етуге тартылған ЭӨҰ станциясының барлық генерациялайтын қондырғыларының белгіленген жылу қуаты, Гкал/сағ

Егер ЭӨҰ станциясының генерациялаушы қондырғысының есептелген берілген жылу жүктемесінің деңгейі генерациялаушы қондырғының белгіленген жылу қуатынан асып кетсе, онда ЭӨҰ станциясының генерациялаушы қондырғысының берілген жылу жүктемесінің деңгейі оның белгіленген жылу қуатына тең болады. Бұл ретте көрсетілген асып кетудің көлемі мұндай асып кетпейтін ЭӨҰ станциясының басқа генерациялаушы қондырғылары арасында қайта бөлуге жатады. Қайта бөлудің негіздемесі Есептеуде көрсетіледі.

ЭӨҰ станциясының алдын ала қосылған генерациялаушы қондырғылары үшін осы тармақшаға сәйкес жүзеге асырылатын есептеулер қолданылмайды. Бұл ретте осындай генерациялайтын қондырғыларға осы тармақтың 5) тармақшасына сәйкес жүзеге асырылатын есептеулер қолданылады;

5) осы қондырғыға сәйкес келетін тәуелділік кестесі бойынша ЭӨҰ станциясының генерациялаушы қондырғысының жылу жүктемесінің берілген деңгейінің негізінде осы генерациялаушы қондырғының (оның жылу жүктемесінің берілген деңгейі кезінде) МВт-дағы ең төменгі электр қуатының тиісті жылдағы тиісті жоспарлы ең жоғары мәні айқындалады.

ЭӨҰ станциясының алдын ала қосылған генерациялаушы қондырғысы үшін ең төменгі электр қуатының жоспарлы ең жоғары мәні ЭӨҰ станциясының алдын ала қосылған генерациялаушы қондырғысы бу қысымын төмендететін ЭӨҰ станциясының генерациялаушы қондырғыларының жылу жүктемесінің берілген деңгейлерінің сомасы негізінде тиісті тәуелділік кестесі бойынша айқындалады.

5. Құрамына жылу электр орталықтары кіретін энергия өндіруші ұйым осы Есеп нарық кеңесінің қарауына енгізілген жылдың он бесінші қазанына дейін бірыңғай сатып алушыға нарық кеңесінің есебі мен қорытындысын жібереді.

Есептеу осы Есеп нарық кеңесінің оң қорытындысын алған жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан 31 желтоқсанына дейін қолданылады.

6. Құрамына қалалар мен аудандарды орталықтандырылған жылумен жабдықтауды жүзеге асыратын жылу электр орталықтары кіретін энергия өндіруші ұйымдар үшін операциялық тәулікке электр энергиясының көтерме сауда нарығында электр энергиясын басым сатудың шекті көлемін есептеу

1. Параметрлері.

P/c №	Э О Ұ станциясының атауы *	Параметрлері***			
		topr(5) oC	trik oC	tkerі oC	Gцирк тонна/сағ
1	2	3	4	5	6

1					
2					
3					

Кестенің жалғасы

Гтолық тонна/сағ	Қайнал Гкал/сағ	t0 оС	Qтолық Гкал/сағ	Qшсық Гкал/сағ	Qрсқ Гкал/сағ	Qtұщ, Гкал/ сағ	Qөк, Гкал/ сағ	Qбу, Гкал/ сағ	Q Гкал/сағ
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

Ескертпе:

МВт – мегаватт;

Гкал/сағ – сағатына гигакалорий;

* – кесте параметрлерінің сандық мәндері оннан бір бөлігіне дейін көрсетіледі;

** – жұмыс істеп тұрған энергия өндіруші ұйымның құрамына кіретін жылу электр орталығы (бұдан әрі – ЭӨҰ станциясы);

*** – параметрлер үшін мынадай белгілер қолданылады: 1)

орт(5) – өткен бес күзгі-қысқы кезеңдегі (соңғы) ең суық бес күндік сыртқы ауаның орташа температурасы, оС Цельсий градусымен;

ттік – өткен бес күзгі-қысқы кезеңдегі (соңғы) ең суық бес күндік сыртқы ауаның орташа температурасына сәйкес келетін ЭӨҰ станциясының қолданыстағы температуралық графигі бойынша тікелей судың температурасы, оС Цельсий градусымен;

ткері – өткен бес күзгі-қысқы кезеңдегі (соңғы) ең суық бес күндік сыртқы ауаның орташа температурасына сәйкес келетін ЭӨҰ станциясының қолданыстағы температуралық графигі бойынша кері судың температурасы, оС Цельсий градусымен;

Гцирк – ЭӨҰ станциясының қолданыстағы температуралық графигі бойынша су айналымының ең көп мәні, тонна/сағ;

Гтолық – ЭӨҰ станциясының қолданыстағы температуралық графигі бойынша толықтырудың мәні, тонна/сағ;

Қайнал – айналма суы бар ЭӨҰ станциясының жылу беру қуатының тиісті жылдағы берілген ең көп мәні, Гкал/сағ;

t0 - өткен бес күзгі-қысқы кезеңдегі (соңғы) ең суық бес күндік сыртқы ауаның орташа температурасына сәйкес келетін бастапқы шикі судың температурасы, оС Цельсий градусымен;

Qтолық – толықтыруы бар ЭӨҰ станциясының жылу берудің қажетті қуатының тиісті жылдағы берілген ең көп мәні, Гкал/сағ;

Qшсық – өткен бес күзгі-қысқы кезеңнің (соңғы) ең суық бес күндік үшін ЭӨҰ станциясының көрсетілген бес күндік ішінде тұтынушыларды жылумен жабдықтауды қамтамасыз етуге тартылған ең жоғары су жылыту қазандықтарының орташа жылу қуаты, Гкал/сағ;

Q_{рсқ} – өткен күзгі-қысқы кезеңдегі ең суық бес күндік үшін ЭӨҰ станциясының көрсетілген бескүндік ішінде тұтынушыларды жылумен қамтамасыз етуге тартылған редукциялық-салқындатқыш қондырғыларының барлық типтерінің орташа жылу қуаты, Гкал/сағ;

Q_{тұщ} – ЭӨҰ станциясының бастапқы (теңіз) суын тұщыландыру үшін ЭӨҰ станциясының жылуын босату қуатының қажеттілігінің тиісті жылдағы ең жоғары белгіленген мәні, Гкал/сағ;

Q_{өқ} – тиісті жыл үшін ЭӨҰ станциясының өз қажеттіліктеріне қажетті жылу шығыны қуатының берілген максималды мәні, Гкал/сағ;

Q_{бу} – тұтынушыларға бу жібере отырып, ЭӨҰ станциясының қажетті жылу шығыны қуатының тиісті жыл үшін берілген ең жоғары мәні, Гкал/сағ;

Q – жылыту іріктеуі бар және күзгі-қысқы кезеңінде тұтынушыларды жылумен жабдықтауды қамтуға қатыстырылған ЭӨҰ станциясының жұмыс істеп тұрған барлық генерациялайтын қондырғыларының тиісті жылдағы жылу жүктемесінің берілген ең көп деңгейі, Гкал/сағ.

2-кесте*						
№	ЭӨҰ станциясы ГҚ атауы**	Параметрлері***				
		Q _{белг.гқ} , Гкал/сағ	Q _{ЖЭО белг.гқ} , Гкал/сағ	Q _{гқ} , Гкал/сағ	P _{мин.гқ} , МВт	P _{ЖЭО мин.} , МВт
1	2	3	4	5	6	7
1						
2						
3						

Ескерту:

МВт-мегаватт;

Гкал / сағ-сағатына гигакалория;

* - жұмыс істеп тұрған энергия өндіруші ұйымның құрамына кіретін әрбір жылу электр орталығы бойынша жеке толтырылады, бұл ретте кесте параметрлерінің сандық мәндері оннан онға дейінгі дәлдікпен көрсетіледі;

** - жұмыс істеп тұрған энергия өндіруші ұйымның (бұдан әрі – ЭӨҰ станциясы) құрамына кіретін, (жылыту) жылыту іріктемелері (іріктеу) бар және күзгі-қысқы кезеңнен өту кезеңінде тұтынушыларды жылумен жабдықтаумен қамтамасыз етуге тартылған жылу электр орталығын генерациялайтын қондырғы;

*** - параметрлер үшін келесі белгілер қолданылады:

Q_{белг.гқ}

– күзгі-қысқы кезеңнен өту кезеңінде тұтынушыларды жылумен жабдықтаумен қамтамасыз етуге тартылған (жылыту) жылыту іріктемелері (іріктеулері) бар ЭӨҰ станциясының генерациялаушы қондырғысының Гкал/сағ белгіленген жылу қуаты;

$Q_{\text{белг.гк}}^{(\text{ЖЭО})}$

– күзгі-қысқы кезеңнен өту кезеңінде тұтынушыларды жылумен қамтамасыз етуге тартылған және жылыту іріктемелері бар ЭӨҰ станциясының барлық генерациялайтын қондырғыларының белгіленген жылу қуаты Гкал/сағ.

$Q_{\text{гк}}$

– күзгі-қысқы кезеңнен өту кезеңінде тұтынушыларды жылумен жабдықтаумен қамтамасыз етуге тартылған (жылыту) жылыту іріктеуі (іріктеулері) бар ЭӨҰ станциясының генерациялаушы қондырғысының жылу жүктемесінің тиісті жыл үшін берілген ең жоғары деңгейі Гкал / сағ;

$P_{\text{мин.гк}}$

– ЭӨҰ станциясының генерациялаушы қондырғысының (оның жылу жүктемесінің берілген деңгейі кезінде) ең төменгі электр қуатының тиісті жылдағы жоспарлы ең жоғары мәні, МВт-та;

$P_{\text{мин.гк}}$

– ЭӨҰ станциясының генерациялаушы қондырғыларының (олардың жылу жүктемесінің берілген деңгейі кезінде) ең төменгі электр қуатының тиісті жылдағы жоспарлы ең жоғары мәні, МВт-та.

3-кесте

№	ЖЭО атауы**	Параметрлері***			
		$P_{\text{мин. ЖЭО}}$ МВт	$P_{\text{мин. ЭӨҰ}}$ МВт	$P_{\text{ЭӨҰ өт.}}$ МВт	КҚК МВт
1	2	3	4	5	6
1					
2					
3					

Ескерту:

МВт-мегаватт;

Гкал / сағ-сағатына гигакалория;

* - кесте параметрлерінің сандық мәндері оннан бір бөлігіне дейін көрсетіледі;

** - қолданыстағы энергия өндіруші ұйымның құрамына кіретін жылу электр орталығы;

*** - параметрлер үшін келесі белгілер қолданылады:

$$P_{\text{мин}}^{(\text{ЖЭО})},$$

– ЭӨҰ станциясының генерациялаушы қондырғыларының (олардың жылу жүктемесінің берілген деңгейі кезінде) ең төменгі электр қуатының тиісті жылдағы жоспарлы ең жоғары мәні, МВт-та;

$$P_{\text{мин}}^{(\text{ЭӨҰ})},$$

– ЭӨҰ станцияларының генерациялаушы қондырғыларының (олардың жылу жүктемесінің берілген деңгейі кезінде) ең төменгі электр қуатының тиісті жылдағы жоспарлы ең жоғары мәні, МВт-та;

$$P_{\text{өт}}^{(\text{ЭӨҰ})}$$

– энергия өндіруші ұйымның электр қуатының дайындығын қолдау жөніндегі қызметті сатып алу туралы шартта көрсетілген энергия өндіруші ұйымның өз тұтынуының электр қуатының тиісті жылдағы ең жоғары мәні МВт-та;

КҚК,

– құрамына қалалар мен аудандарды орталықтандырылған жылумен жабдықтауды жүзеге асыратын жылу электр орталықтары кіретін энергия өндіруші ұйымдар үшін операциялық тәулікке электр энергиясының көтерме сауда нарығында электр энергиясын басым сату көлемі МВт-қа.

2. Осы есепте көрсетілген барлық генерациялаушы қондырғылардың тәуелділік кестелері (есептеуге қоса беріледі).

Бұл ретте әрбір тәуелділік графигіне осы график бойынша әрбір көрсетілген кадамды егжей-тегжейлі негіздей отырып, тиісті генерациялаушы қондырғының (оның жылу жүктемесінің берілген деңгейінде) ең төменгі электр қуатының тәуелділігін айқындау процесінің кадамдық сипаттамасы қоса беріледі.

Егер ЭӨҰ станциясының генерациялаушы қондырғысында бірнеше бу іріктеуі болған жағдайда, осы тармақта көрсетілген процестің кезең-кезеңімен сипаттамасында іріктеулер арасында будың бөлінуін есептеуде пайдаланылатын негіздеме де көрсетіледі.

Егер есептеу графигін пайдалану үшін іріктеулерден алынған бу энтальпияларының мәндерін пайдалана отырып аралық есептеулер пайдаланылған жағдайда, осы тармақта көрсетілген процестің кадамдық сипаттамасында қолданылған формулалар мен пайдаланылған бастапқы деректердің егжей-тегжейлі сипаттамасы бар осы есептеулер де көрсетіледі.

3. Жергілікті атқарушы органмен келісілген алдағы күзгі-қысқы кезеңге арналған температуралық кестелер, қолданыстағы энергия өндіруші ұйымның құрамына кіретін осы есепте көрсетілген барлық жылу электр орталықтары (есепке қоса беріледі).

4. Осы есепте көрсетілген барлық генерациялаушы қондырғылардың паспорттық деректерінің көшірмелері (есепке қоса беріледі).

5. Растайтын құжаттар (есепке қоса беріледі):

1) өткен күзгі-қысқы кезеңдердің (соңғы)әрқайсысының ең суық бес күндік күндері (күндері);

2) өткен бес күзгі-қысқы кезеңдердің әрқайсысының ең суық бес күндік орташа мәні (соңғы) осы есепте көрсетілген ең жоғары су жылыту қазандықтарының және осы бес күн ішінде тұтынушыларды жылумен жабдықтаумен қамтамасыз етуге тартылған ЭӨҰ станцияларының редуциялық-салқындату қондырғыларының барлық түрлерінің жылу қуаттылығының мәндері;

3) өткен бес күзгі-қысқы кезеңнің әрқайсысының ең суық бес күндік орташа мәні (соңғы) сыртқы ауа температурасының мәндері;

4) өткен бес күзгі-қысқы кезеңнің әрқайсысының ең суық бес күндік орташа мәні (соңғы) бастапқы шикі су температурасының мәндері.

6. Есептеулердің қадамдық сипаттамасы (осы Қағидаларда көрсетілген формулалар бойынша), олардың нәтижелері бойынша осы есептің 1, 2 және 3-кестелерінде көрсетілген параметрлердің мәндері айқындалған (есептеуге қоса беріледі).

Электр энергиясының көтерме
сауда нарығын ұйымдастыру
және оның жұмыс істеуі
қағидаларына
7-қосымша
Нысан

Сатып алуға өтінім. Сатуға өтінім

Жіберуші	01:00		МВт*	13:00		МВт*
	02:00		МВт*	14:00		МВт*
Контрагент	03:00		МВт*	15:00		МВт*
	04:00		МВт*	16:00		МВт*
Операция	05:00		МВт*	17:00		МВт*
	06:00		МВт*	18:00		МВт*
	07:00		МВт*	19:00		МВт*
	08:00		МВт*	20:00		МВт*
	09:00		МВт*	21:00		МВт*
	10:00		МВт*	22:00		МВт*
	11:00		МВт*	23:00		МВт*
	12:00		МВт*	24:00		МВт*

Ескертпе:

* мәндері мыңға дейінгі дәлдікпен көрсетіледі

Электр энергиясының көтерме
сауда нарығын ұйымдастыру

Тәуліктердің нақты сағатына базалық бағаның нақты мәнін есептеу тәртібі

1. Тәуліктің нақты сағатына арналған базалық бағаның нақты мәні, теңгеменкВт*сағ кВт*сағ (жүздікке дейін дөңгелектенеді), ҚҚС-сыз, мынадай формула бойынша айқындалады:

$$Ц_{\text{қалд}}^{\text{БС}} = \frac{S_{\text{шығын}}^{\text{БС}} - S_{\text{кіріс}}^{\text{БС}}}{W_{\text{қалд}}^{\text{БС}}}, \text{ мұндағы:}$$

$Ц_{\text{қалд}}^{\text{БС}}$

– тәуліктердің нақты сағатына арналған базалық бағаның нақты мәні, теңгемен/кВт*сағ, ҚҚС-сыз (жүздікке дейін дөңгелектенеді);

$S_{\text{шығын}}^{\text{БС}}$

– тәуліктердің осы сағатына электр энергиясын сатып алуға электр энергиясын бірыңғай сатып алушы шығындарының сомасы, ҚҚС-сыз, теңгемен (жүздікке дейін дөңгелектенеді);

$S_{\text{кіріс}}^{\text{БС}}$

– тәуліктің осы сағатына электр энергиясын сатудан түсетін электр энергиясын бірыңғай сатып алушы кірісінің сомасы, ҚҚС-сыз теңгемен (жүздікке дейін дөңгелектенеді);

$W_{\text{қалд}}^{\text{БС}}$

- цифрлық майнерлерцифрлық майнерлерді, жасыл энергияны тұтынушыларды, гибриді топтардың әкімшілерін, атаулы қолдау алушылар тізіміне енгізілген электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілерін қоспағанда, электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан тәуліктің осы сағатына сатып алған электр энергиясының жиынтық көлемі (жүйелік оператор бекіткен электр энергиясын өндіру-тұтынудың тиісті тәуліктік кестесіне енгізілген электр энергиясын сатып алудың ең төменгі рұқсат етілген сағаттық көлемі сомасынан тыс тәуліктің осы сағатында электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан электр энергиясын сатып алудың жалпы көлемі бөлігінде(түзетулерді ескере отырып), кВт*сағ (бүтінге дейін дөңгелектенеді).

2. Электр энергиясын бірыңғай сатып алушының тәуліктің осы сағатына электр энергиясын сатып алу шығындарының сомасы (

$S_{\text{шығын}}^{\text{БС}}$

) мынадай формула бойынша айқындалады:

$$S_{\text{шығын}}^{\text{БС}} = \sum_{i=1}^a (T_{\text{рм.}i} * C_{\text{сағ}} * W_{\text{рм.}i}) + \sum_{i=1}^b (T_{\text{жэо.}i} * C_{\text{сағ}} * W_{\text{жэо.}i}) + \sum_{i=1}^c (B_{\text{оcc.}i} * W_{\text{оcc.}i}) + S_{\text{имп}}^{\text{БС}} + \Delta_{\text{қолд}}^{\text{жэк}}$$
 мұндағы:

$S_{\text{шығын}}^{\text{БС}}$

- алуға электр энергиясын бірыңғай сатып алушының тәуліктің осы сағатына электр энергиясын сатып алу шығындарының сомасы, ҚҚС-сыз, теңгемен (жүздікке дейін дөңгелектенеді);

$T_{\text{рм.}i}$

– Заңның 15-4 және 15-8-баптарына сәйкес электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметті сатып алу туралы электр қуаты нарығында бір немесе бірнеше ұзақ мерзімді шарттар жасасқан і-ші энергия өндіруші ұйымның электр энергиясына шекті тарифінің мәні, ҚҚС-сыз, теңгемен/кВт*сағ (жүздікке дейін дөңгелектенеді);

$W_{\text{рм.}i}$

- Заңның 15-4 және 15-8-баптарына сәйкес электр қуаты нарығында электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметті сатып алу туралы бір немесе бірнеше ұзақ мерзімді шарттар жасасқан і-ші энергия өндіруші ұйым тәуліктің осы сағатына электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға сатқан электр энергиясының көлемі (қуаты осы шарттардың мәні болып табылатын, генерациялайтын қондырғылар есебінен құру жоспарланған электр энергиясын сату көлемі) кВт*сағ (бүтінге дейін дөңгелектенеді);

$T_{\text{жэо.}i}$

- құрамына қалалар мен аудандарды орталықтандырылған жылумен жабдықтауды жүзеге асыратын жылу электр орталықтары кіретін і-ші энергия өндіруші ұйымның электр энергиясына арналған шекті тариф мәні (электр энергиясы тиісті тұлғалар тобы шеңберінде тұтынылатын жылу электр орталықтарын қоспағанда) теңгемен/кВт*сағ ҚҚС-сыз (жүздікке дейін дөңгелектенеді);

$W_{\text{жэо.}i}$

- қалалар мен аудандарды орталықтандырылған жылумен жабдықтауды жүзеге асыратын адамдардың тиісті тобы шеңберінде электр энергиясы тұтынылатын жылу электр орталықтарын қоспағанда, құрамына жылу электр орталықтары кіретін і-ші энергия өндіруші ұйым тәуліктің осы сағатына электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға сатқан электр энергиясының көлемі, кВт*сағ (бүтінге дейін дөңгелектенеді);

Босс.і - і-ші энергия өндіруші ұйым электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығында электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға тәуліктің осы сағатына энергия өндіруші ұйымдар үшін сатқан электр энергиясының бағасы, ҚҚС-сыз, теңгемен/кВт*сағат (жүздікке дейін дөңгелектенеді);

$W_{\text{осс.і}}$

- і-ші энергия өндіруші ұйым электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығында электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға тәуліктің осы сағатына энергия өндіруші ұйымдар үшін сатқан электр энергиясының көлемі, кВт*сағ (бүтінге дейін дөңгелектенеді);

$C_{\text{сағ}}$

- осы Қағидаларға сәйкес айқындалатын тиісті сағаттық мөлшерлеме;

$\sum_{i=1}^a, \sum_{i=1}^b, \sum_{i=1}^c$, – і бойынша қосынды;

I - 1-ден сәйкесінше a, b, c-ге дейін өзгеретін реттік нөмір;

a - электр қуаты нарығында Заңның 15-4 және 15-8-баптарына сәйкес электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметті сатып алу туралы бір немесе бірнеше ұзақ мерзімді шарттар жасасқан, электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға тәуліктің осы сағатына электр энергиясын сатқан энергия өндіруші ұйымдардың саны;

b - тәуліктің осы сағатына электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға электр энергиясын сатқан, қалалар мен аудандарды орталықтандырылған жылумен жабдықтауды жүзеге асыратын тиісті тұлғалар тобы шеңберінде электр энергиясы тұтынылатын жылу электр орталықтарын қоспағанда, құрамына жылу электр орталықтары кіретін энергия өндіруші ұйымдардың саны;

c - электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығында энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға тәуліктің осы сағатына электр энергиясын сатқан энергия өндіруші ұйымдардың саны;

$\sum_{\text{имп}}^{\text{БС}}$

- тәуліктің осы сағатына импорттық электр энергиясын сатып алуға арналған электр энергиясын бірыңғай сатып алушы шығындарының сомасы, ҚҚС-сыз, теңгемен (жүздікке дейін дөңгелектенеді);

$\Delta_{\text{қолд.}}^{\text{ЖЭК}}$

- электр энергиясын бірыңғай сатып алушыда тәуліктің осы сағатына электр энергиясын сатып алу кезінде пайда болған жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдауға арналған шығындар, теңгемен, ҚҚС-сыз (жүздікке дейін дөңгелектенеді);

$\Delta_{\text{қос.}}^{\text{БС}}$

- Заңның 19-1-бабы 3-тармағының 13) тармақшасына сәйкес электр энергиясын беру жөніндегі көрсетілетін қызметтерге ақы төлеу себебіне байланысты есепті кезең (күнтізбелік ай) ішінде электр энергиясын бірыңғай сатып алушыда тәуліктің нақты сағатында пайда болған қосымша шығындар, электр энергиясын экспорттауға байланысты электр энергиясын беру жөніндегі көрсетілетін қызметтерге ақы төлеуге байланысты пайда болған шығындар, электр энергиясын бірыңғай сатып алушының орталықтандырылған сауда нарығы операторына төлейтін шығындары, теңгемен, ҚҚС-сыз (жүздікке дейін дөңгелектенеді).

2.1. Электр энергиясын бірыңғай сатып алушының тәуліктің осы сағатына импорттық электр энергиясын сатып алу шығындарының сомасы (

$S_{\text{имп}}^{\text{БС}}$

) мынадай формула бойынша айқындалады:

$$S_{\text{имп}}^{\text{БС}} = \sum_{i=1}^d ((B_{\text{имп.}i} + B_{\text{дисп}}) * W_{\text{имп.}i}), \text{ мұндағы:}$$

$S_{\text{имп}}^{\text{БС}}$

- электр энергиясын бірыңғай сатып алушының тәуліктің осы сағатына импорттық электр энергиясын сатып алу шығындарының сомасы, ҚҚС-сыз, теңгемен (жүздікке дейін дөңгелектенеді);

$B_{\text{имп.}i}$ - электр энергиясын бірыңғай сатып алушының i -шартында көрсетілген, II-ші шарттың талаптарына сәйкес бағам бойынша ҚҚС-сыз, теңге/кВт*сағ-қа айырбасталған, тәуліктің осы сағатына импорттық электр энергиясын сатып алуға арналған электр энергиясын сатып алу бағасы (жүздікке дейін дөңгелектенеді);

$B_{\text{дисп}}$ - тиісті есептік кезең (күнтізбелік ай) үшін жүйелік оператор мен электр энергиясын бірыңғай сатып алушы арасында жасалған техникалық диспетчерлеу

жөніндегі қызметтерді көрсетуге арналған тиісті шартта көрсетілген техникалық диспетчерлеу жөніндегі көрсетілетін қызметтерге арналған тариф;

$W_{\text{имп.}i}$

- электр энергиясын бірыңғай сатып алушы электр энергиясын бірыңғай сатып алушының импорттық электр энергиясын сатып алуға арналған i -шарты бойынша тәуліктің осы сағатына сатып алған электр энергиясының көлемі, кВт*сағ (бүтінге дейін дөңгелектенеді);

$\sum_{i=1}^d$, – i бойынша қосынды;

i

- 1-ден d -ге дейін өзгертін реттік нөмір;

d - электр энергиясын бірыңғай сатып алушы шеңберінде тәуліктің осы сағатына импорттық электр энергиясын сатып алған электр энергиясын бірыңғай сатып алушының импорттық электр энергиясын сатып алуға арналған шарттарының саны

2.2. Электр энергиясын бірыңғай сатып алушыда тәуліктің осы сағатына электр энергиясын сатып алу кезінде пайда болған жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдауға арналған шығындар (

$\Delta_{\text{жэк}}^{\text{қолд}}$

), мынадай формула бойынша айқындалады:

$$\Delta_{\text{жэк}}^{\text{қолд}} = (\sum_{i=1}^p (B_{\text{жэк}(1).i} * W_{\text{жэк}(1)i}) + \frac{\sum_{i=1}^w (B_{\text{жэк}(2).i} * W_{\text{жэк}(2)i})}{N_{\text{ай}}} + \frac{s_{\text{жэк}}^{\text{в.т.}} + s_{\text{жэк}}^{\text{э.тн}} + s_{\text{опер}}^{\text{БС}} + s_{\text{рез.қор}}^{\text{БС}}}{N_{\text{ай}}} - T_{\text{жасыл}} * \sum_{i=1}^e (W_{\text{жэк.}i}^e))$$

$\Delta_{\text{жэк}}^{\text{қолд}}$

- электр энергиясын бірыңғай сатып алушыда тәуліктің осы сағатына электр энергиясын сатып алу кезінде пайда болған жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдауға арналған шығындары, ҚҚС-сыз, теңгемен, теңгемен (жүздікке дейін дөңгелектенеді);

$B_{\text{жэк}(1).i}$

- жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау туралы заңнамаға сәйкес электр энергиясын бірыңғай сатып алушымен жасалған, жаңартылатын энергия көздерін (қалдықтарды энергетикалық кәдеге жарату) пайдаланатын i -ші энергия өндіруші

ұйымның электр энергиясын сатып алу-сату ұзақ мерзімді шартының бағасы, ҚҚС-сыз, теңге/кВт*сағ-пен (жүздікке дейін дөңгелектенеді);

$W_{\text{жЭК}(1).i}$

- жаңартылатын энергия көздерін (қалдықтарды энергетикалық кәдеге жарату) пайдаланатын і-ші энергия өндіруші ұйым жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау туралы заңнамаға сәйкес электр энергиясын бірыңғай сатып алушымен жасалған электр энергиясын сатып алу- сатудың ұзақ мерзімді шарты шеңберінде электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға тәуліктің осы сағатына сатқан электр энергиясының көлемі, кВт*сағ (бүтінге дейін дөңгелектенеді);

$B_{\text{жЭК}(2).i}$

- жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау туралы заңнамаға сәйкес есеп айырысу- қаржы орталығымен жасалған жаңартылатын энергия көздерін (қалдықтарды энергетикалық кәдеге жарату) пайдаланатын І-ші энергия өндіруші ұйымның электр энергиясын сатып алу-сату ұзақ мерзімді шартының бағасы, ҚҚС-сыз, теңге/кВт*сағ-пен (жүздікке дейін дөңгелектенеді);

$W_{\text{жЭК}(2).i}$

- жаңартылатын энергия көздерін (қалдықтарды энергетикалық кәдеге жарату) пайдаланатын і-ші энергия өндіруші ұйым жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау туралы заңнамаға сәйкес есеп айырысу-қаржы орталығымен жасалған ұзақ мерзімді сатып алу шарты шеңберінде электр энергиясының көтерме сауда нарығындағы өндіру-тұтынудың нақты теңгеріміне сәйкес тәуліктің осы сағаты кіретін есептік кезеңде (күнтізбелік айда) бірыңғай сатып алушыға электр энергиясын сатқан электр энергиясының көлемі –электр энергиясын сату,кВт*сағ (бүтінге дейін дөңгелектенеді);

$S_{\text{жЭК}}^{\text{ө.т/т}}$

- электр энергиясын өндіруді-тұтынуды теңгерімдеуді ұйымдастыру жөніндегі қызметтерге электр энергиясын бірыңғай сатып алушының нақты шығындары тиісті есептік кезең үшін (күнтізбелік ай), ҚҚС-сыз,теңгемен (жүздікке дейін дөңгелектенеді), мынадай формула бойынша айқындалады:

$$S_{\text{жЭК}}^{\text{ө.т/т}} = T_{\text{ө.т/т}} * W_{\text{жЭК.нақты (ай)}}, \text{ мұндағы}$$

$T_{\text{ө.т/т}}$

- тиісті есептік кезең үшін (күнтізбелік ай) электр энергиясын өндіру-тұтынуды теңгерімдеуді ұйымдастыру жөніндегі қызметтерге Жүйелік оператордың тарифі, ҚҚС-сыз, теңге/кВт*сағ-пен;

$W_{\text{жэк.нақты}}$

- жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау туралы заңнамаға сәйкес жаңартылатын энергия көздерін (қалдықтарды энергетикалық кәдеге жарату) пайдаланатын және электр энергиясын бірыңғай сатып алушымен және есеп айырысу-қаржы орталығымен жасалған электр энергиясын сатып алу-сатудың ұзақ мерзімді шарты бар, тиісті есеп айырысу кезеңі (күнтізбелік ай) үшін энергия өндіруші ұйымдардың желісіне жіберудің кВт*сағ-пен есептелген электр энергиясының нақты көлемі (бүтінге дейін дөңгелектенеді);

$S_{\text{жэк}}^{\text{ЭТН}}$

- электр энергиясының теңгерімдеуші нарығында (кірістерді шегергенде), тиісті есеп айырысу кезеңі (күнтізбелік ай) үшін жұмсалған электр энергиясын бірыңғай сатып алушының нақты шығындары (ҚҚС-сыз, теңгемен (жүздікке дейін дөңгелектенеді) ;

$S_{\text{опер}}^{\text{БС}}$

- Қолдауға арналған тарифті айқындау қағидаларына сәйкес айқындалатын, электр энергиясын бірыңғай сатып алушының тиісті есептік кезеңдегі (күнтізбелік ай) қызметін жүзеге асыруға байланысты нақты шығындары ҚҚС-сыз, теңгемен;

$S_{\text{рез.қор}}^{\text{БС}}$

- Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің міндетін атқарушының 2016 жылғы 29 шілдедегі № 361 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 14210 болып тіркелген) бекітілген Резервтік қорды қалыптастыру және пайдалану қағидаларына сәйкес айқындалатын, резервтік қорды қалыптастыруға арналған электр энергиясын бірыңғай сатып алушының тиісті есептік кезеңдегі (күнтізбелік ай) нақты шығындары ҚҚС-сыз, теңгемен;

Най - тиісті есептік кезеңде (күнтізбелік айда) сағат санын көрсететін өлшемсіз коэффициент;

Тжасыл – ЖЭК қолдау тарифін айқындау қағидаларына сәйкес айқындалатын ҚҚС-сыз тәулік сағатына теңге/кВт*сағ (жүздікке дейін дөңгелектенеді) берілген жасыл тарифтің нақты мәні

$W_{\text{жэк.і}}^{\text{жасыл}}$

- жасыл энергияның II-тұтынушысы электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан тәуліктің осы сағатына сатып алған электр энергиясының көлемі, кВт*сағ (бүтінге дейін дөңгелектенеді);

$$\sum_{i=1}^p, \sum_{i=1}^w, \sum_{i=1}^{\theta} i$$

бойынша қосынды;

i

- 1-ден p, w және тиісінше, θ -ге дейін өзгертін реттік нөмір;

p

- жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау туралы заңнамаға сәйкес жаңартылатын энергия көздерін пайдаланатын (қалдықтарды энергетикалық кәдеге жарату) және электр энергиясын бірыңғай сатып алушымен жасалған электр энергиясын сатып алу-сатудың ұзақ мерзімді шарты бар, тәуліктің осы сағатына электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға электр энергиясын сатқан энергия өндіруші ұйымдардың саны;

w - жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау туралы заңнамаға сәйкес жаңартылатын энергия көздерін (қалдықтарды энергетикалық кәдеге жарату) пайдаланатын және есеп айырысу-қаржы орталығымен электр энергиясын сатып алу – сатудың ұзақ мерзімді шарты жасасқан шарты бар, тәуліктің осы сағаты кіретін есеп айырысу кезеңінде (күнтізбелік айда) электр энергиясын бірыңғай сатып алушыға электр энергиясын сатқан энергия өндіруші ұйымдардың саны;

θ –электр энергиясы туралы заңнамаға сәйкес электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан тәуліктің осы сағаты кіретін есептік кезеңде (күнтізбелік айда) электр энергиясын сатып алған жасыл энергияны тұтынушылар саны.

3. Тәуліктің осы сағатына электр энергиясын сатудан түскен электр энергиясын бірыңғай сатып алушы кірісінің сомасы (

$S_{\text{кіріс}}^{\text{БС}}$

) мынадай формула бойынша айқындалады:

$$S_{\text{кіріс}}^{\text{БС}} = T_{\text{жэк}}^{\text{қолд}} \sum_{i=1}^k (W_{\text{жэк},i}^{\text{ШТ}} + W_{\text{жэк},i}^{\text{ГГ}}) + \sum_{i=1}^l (B_{\text{майн},i} * W_{\text{майн},i}) + \sum_{i=1}^m (B_{\text{дифф},i} * W_{\text{дифф},i}) + \sum_{i=1}^r (B_{\text{эксп},i} * W_{\text{эксп},i})$$

$S_{\text{кіріс}}^{\text{БС}}$

- тәуліктің осы сағатына электр энергиясын сатудан түскен электр энергиясын бірыңғай сатып алушы кірісінің сомасы, ҚҚС-сыз, теңгемен (жүздікке дейін дөңгелектенеді);

$T_{\text{жЭК}}^{\text{қолд}}$

- Қолдауға арналған тарифті айқындау қағидаларына сәйкес айқындалатын, тәуліктің осы сағатына жаңартылатын энергия көздерін қолдауға арналған тарифтің нақты мәні, ҚҚС-сыз, теңге/кВт*сағ-пен (үтірден кейін 4 белгіге дейін дөңгелектенеді) ;

$W_{\text{жЭК.і}}^{\text{шт}}$

- жүйелік оператор бекіткен электр энергиясын өндіру-тұтынудың тиісті тәуліктік кестесінн енгізілген (түзетулерді ескере отырып) тәуліктің осы сағаты үшін электр энергиясын сатып алудың ең төменгі рұқсат етілген сағаттық көлемінің мәніне тең і-шартты тұтынушы тәуліктің осы сағатына бірыңғай сатып алушыдан электр энергиясын сатып алған электр энергиясының көлемі, кВт*сағ-gtu (бүтінге дейін дөңгелектенеді);

$W_{\text{ВИЭ.і}}^{\text{ГГ}}$

жүйелік оператор бекіткен электр энергиясын өндіру-тұтынудың тиісті тәуліктік кестесіне енгізілген (түзетулерді ескере отырып) тәуліктің осы сағаты үшін электр энергиясын сатып алудың ең төменгі рұқсат етілген сағаттық көлемінің мәніне тең, гибриді топтың і-м әкімшісі тәуліктің осы сағатына электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан сатып алған электр энергиясының көлемі, кВт*сағ (бүтінге дейін дөңгелектенеді);

$\text{Ц}_{\text{майн.і}}$

- цифрлық майнинг бойынша қызметті жүзеге асыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығының і субъектісінің тәуліктің осы сағатына арналған майнингтік бағасы, ҚҚС-сыз, теңге/кВт*сағ-пен (жүздікке дейін дөңгелектенеді);

$W_{\text{майн.і}}$

- цифрлық майнинг бойынша қызметті жүзеге асыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығының і субъектісі тәуліктің осы сағатына электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан сатып алған электр энергиясының көлемі, кВт*сағ-пен (бүтінге дейін дөңгелектенеді);

$\text{Ц}_{\text{дифф.і}}$

- атаулы қолдау алушылар тізіміне енгізілген электр энергиясының көтерме сауда нарығының І-ші субъектісі үшін атаулы қолдау алушылар тізімінде тәуліктің осы

сағатында көрсетілген электр энергиясын сатып алуға арналған баға ҚҚС-сыз, теңге/кВт*сағ-пен (жүздікке дейін дөңгелектенеді);

$W_{\text{дифф.}i}$

- электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісі атаулы қолдау алушылар тізіміне енгізілген тұтынушыларды энергиямен жабдықтау мақсатында ғана i -ші бірыңғай сатып алушыдан тәуліктің осы сағатына электр энергиясын сатып алған электр энергиясының көлемі, кВт*сағ-пен (бүтінге дейін дөңгелектенеді);

$B_{\text{эксп.}i}$

- басқа елдердің i -ші тұтынушысы (экспорт) және (немесе) үкіметаралық келісіммен айқындалатын уәкілетті ұйым үшін тәуліктің осы сағатына көрсетілген электр энергиясын сатып алу бағасы, ҚҚС-сыз теңге/кВт*сағ-пен (жүздікке дейін дөңгелектенеді);

$W_{\text{эксп.}i}$

- басқа елдердің i -ші тұтынушысы (экспорт) және (немесе) үкіметаралық келісіммен айқындалатын уәкілетті ұйымнан электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан тәуліктің осы сағатына сатып алған электр энергиясының көлемі кВт*сағ (бүтінге дейін дөңгелектенеді);

$\sum_{i=1}^k, \sum_{i=1}^l, \sum_{i=1}^m, -i$

бойынша сома;

i - 1-ден k, l, m , тиісінше, r -ге дейін өзгеретін реттік нөмір;

k - электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан тәуліктің осы сағатына электр энергиясын сатып алған гибриді топтардың шартты тұтынушылары мен әкімшілерінің саны;

l

- электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан тәуліктің осы сағатына электр энергиясын сатып алған, цифрлық майнинг бойынша қызметті жүзеге асыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің саны;

m - электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан тәуліктің осы сағатына электр энергиясын сатып алған атаулы қолдау алушылар тізіміне енгізілген электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің саны;

r - электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан тәуліктің осы сағатына электр энергиясын сатып алған, үкіметаралық келісімде айқындалатын, басқа елдердің (экспорттың) және (немесе) уәкілетті ұйымның тұтынушылар саны.

4. Цифрлық майнерлер Цифрлық майнерлерді, жасыл энергияны тұтынушыларды, гибриді топтардың әкімшілерін, атаулы қолдау алушылар тізіміне енгізілген электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілерін қоспағанда, электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан тәуліктің осы сағатына сатып алған электр энергиясының жиынтық көлемі (жүйелік оператор бекіткен электр энергиясын өндіру-тұтынудың тиісті тәуліктік кестесіне енгізілген электр энергиясын сатып алудың ең төменгі рұқсат етілген сағаттық көлемі сомасынан тыс тәуліктің осы сағатында электр энергиясын бірыңғай сатып алышудан электр энергиясын сатып алудың жалпы көлемі бөлігінде (түзетулерді ескере отырып)мынадай формула бойынша айқындалады:

$$W_{\text{қалд}}^{\text{БС}} = \sum_{i=1}^r (W_{\text{ктрме.}i}^{\text{БС}}) - \sum_{i=1}^k (W_{\text{жэк.}i}^{\text{ШТ}} + W_{\text{жэк.}i}^{\text{ГГ}}) - \sum_{i=1}^l (W_{\text{майн.}i}) - \sum_{i=1}^m (W_{\text{дифф.}i}) - \sum_{i=1}^e (W_{\text{жэк.}i}^{\text{жасыл}})$$

$W_{\text{қалд}}^{\text{БС}}$

-цифрлық майнерлер цифрлық майнерлерді, жасыл энергияны тұтынушыларды, гибриді топтардың әкімшілерін, атаулы қолдау алушылар тізіміне енгізілген электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілерін қоспағанда, электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан тәуліктің осы сағатына сатып алған электр энергиясының жиынтық көлемі (жүйелік оператор бекіткен электр энергиясын өндіру-тұтынудың тиісті тәуліктік кестесіне енгізілген электр энергиясын сатып алудың ең төменгі рұқсат етілген сағаттық көлемі сомасынан тыс тәуліктің осы сағатында электр энергиясын бірыңғай сатып алышудан электр энергиясын сатып алудың жалпы көлемі бөлігінде (түзетулерді ескере отырып), кВт*сағ (бүтінге дейін дөңгелектенеді);

$W_{\text{ктрме.}i}^{\text{БС}}$

- электр энергиясының көтерме сауда нарығының І-ші субъектісі тәуліктің осы сағатына электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан сатып алған электр энергиясының көлемі, кВт*сағ (бүтінге дейін дөңгелектенеді);

$W_{\text{жэк.}i}^{\text{ШТ}}$

-жүйелік оператор бекіткен электр энергиясын өндіру-тұтынудың тиісті тәуліктік кестесіне енгізілген (түзетулерді ескере отырып) тәуліктің осы сағаты үшін электр энергиясын сатып алудың ең төменгі рұқсат етілген сағаттық көлемінің мәніне тең і-шартты тұтынушы тәуліктің осы сағатына бірыңғай сатып алушыдан электр

энергиясын сатып алған электр энергиясының көлемі, кВт*сағ-gty (бүтінге дейін дөңгелектенеді);

$W_{\text{виз.}i}^{\text{ГГ}}$

- жүйелік оператор бекіткен электр энергиясын өндіру-тұтынудың тиісті тәуліктік кестесіне енгізілген (түзетулерді ескере отырып) тәуліктің осы сағаты үшін электр энергиясын сатып алудың ең төменгі рұқсат етілген сағаттық көлемінің мәніне тең, гибриді топтың i -м әкімшісі тәуліктің осы сағатына электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан сатып алған электр энергиясының көлемі, кВт*сағ (бүтінге дейін дөңгелектенеді);

$W_{\text{майн.}i}$

- цифрлық майнинг бойынша қызметті жүзеге асыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығының i субъектісі тәуліктің осы сағатына электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан сатып алған электр энергиясының көлемі, кВт*сағ-пен (бүтінге дейін дөңгелектенеді);

$W_{\text{дифф.}i}$

- электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектісі атаулы қолдау алушылар тізіміне енгізілген тұтынушыларды энергиямен жабдықтау мақсатында ғана i -ші бірыңғай сатып алушыдан тәуліктің осы сағатына электр энергиясын сатып алған электр энергиясының көлемі, кВт*сағ-пен (бүтінге дейін дөңгелектенеді);

$B_{\text{эксп.}i}$

- басқа елдердің i -ші тұтынушысы (экспорт) және (немесе) үкіметаралық келісіммен айқындалатын уәкілетті ұйым үшін тәуліктің осы сағатына көрсетілген электр энергиясын сатып алу бағасы, ҚҚС-сыз теңге/кВт*сағ-пен (жүздікке дейін дөңгелектенеді);;

$\sum_{i=1}^r, \sum_{i=1}^k, \sum_{i=1}^l, \sum_{i=1}^m,$
 $\sum_{i=1}^e - i$

бойынша сома;

i -е 1-ден r , k , l -ге, тиісінше m -ге дейін өзгертін реттік нөмір;

r - электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан тәуліктің осы сағатына электр энергиясын сатып алған электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің саны;

k - электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан тәуліктің осы сағатына электр энергиясын сатып алған электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің (шартты тұтынушылар және гибриді топтардың әкімшілері болып табылатын) саны;

l - электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан тәуліктің осы сағатына электр энергиясын сатып алған, цифрлық майнинг бойынша қызметті жүзеге асыратын электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің саны;

m - электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан тәуліктің осы сағатына электр энергиясын сатып алған атаулы қолдау алушылар тізіміне енгізілген электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің саны;

ө - электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан тәуліктің осы сағатына электр энергиясын сатып алған жасыл энергияны тұтынушылар болып табылатын электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінің саны.

Электр энергиясының көтерме
сауда нарығын ұйымдастыру
және оның жұмыс істеуі
қағидаларына
9-қосымша

Он екі ай кезеңге электр энергиясын сатып алуға арналған есептік бағаны айқындау тәртібі

1. Электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан электр энергиясын сатып алудың есептік бағасын айқындау үшін мынадай мәндер пайдаланылады:

1) шартты тұтынушылардың электр энергиясы көлемдерін қоспағанда, жүйелік оператордың деректері бойынша күнтізбелік айларда электр энергиясын тұтынудың нақты өсімін ескере отырып, өткен күнтізбелік жылғы электр энергиясын өндіру-тұтынудың нақты теңгеріміне сәйкес электр энергиясын тұтыну көлемі, кВт*сағ ;

2) жаңартылатын энергия көздерін пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдар өндірген электр энергиясын өндіру көлемін және шартты тұтынушылардың электр энергиясы көлемдерін қоспағанда, өткен күнтізбелік жылғы электр энергиясын өндіру-тұтынудың нақты теңгеріміне сәйкес электр энергиясын өндіру көлемі, кВт*сағ ;

3) жаңартылатын көздерді пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдар өндірген және Заңның 15-4 және 15-8-баптарына сәйкес электр қуаты нарығында жасалған ұзақ мерзімді шарттар бойынша алдағы жылы іске қосуға жоспарланған электр энергиясын өндірудің жоспарлы көлемі, кВт*сағ ;

4) осы тармақтың 1) тармақшасында көрсетілген тұтыну көлемі мен осы тармақтың 2) және 3) тармақшаларында көрсетілген өндіру көлемдерінің сомасы арасындағы айырма ретінде есептелген электр энергиясы импортының көлемі, кВт*сағ ;

5) жаңартылатын энергия көздерін пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдар өндірген электр энергиясын өндіру көлемін және қоспағанда, өткен күнтізбелік жылдағы электр энергиясын өндіру-тұтынудың нақты теңгеріміне сәйкес электр энергиясын өндіру көлемінің және Заңның 15-4 және 15-8-баптарына сәйкес электр қуаты нарығында шарттар жасасқан энергия өндіруші ұйымдар өндірген электр

энергиясының көлемі және құрамына ЖЭО кіретін энергия өндіруші ұйымдардың электр энергиясының көлемі арасында айырма ретінде есептелген электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттық алаңында сатуға жоспарланған электр энергиясының көлемі, кВт*сағ кВт*сағ;

6) осы Қағидалардың 129-тармағына сәйкес айқындалатын энергия беруші ұйымның өткен күнтізбелік жыл ішінде электр энергиясын беру және бөлу бойынша нақты ұсынған көрсетілетін қызметтерінің көлемі, кВт*сағ ;

7) осы тармақтың 2) және 3) тармақшаларында көрсетілген өндіру көлемдерінің сомасы мен осы тармақтың 1) тармақшасында көрсетілген тұтыну көлемі арасындағы айырма ретінде айқындалатын цифрлық майнерлерцифрлық майнерлердің тұтынуы болжанған электр энергиясының көлемі, кВт*сағ;

8) "Электр энергиясына шекті көрсеткіштерді бекіту туралы"Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2018 жылғы 14 желтоқсандағы № 514 бұйрығына (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 17956 болып тіркелген) сәйкес энергия өндіруші ұйымдарға арналған электр энергиясының шекті тарифтері, теңге/кВт*сағ;

9) жаңартылатын энергия көздерін пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдар мен электр энергиясын бірыңғай сатып алушы және (немесе) есеп айырысу- қаржы орталығы арасында жасалған электр энергиясын сатып алу-сатудың ұзақ мерзімді шарттарына сәйкес индекстеуді ескере отырып, тіркелген тарифтер мен аукциондық бағалар, теңге/кВт*сағ;

10) желіге жіберуді және электр энергиясын тұтынуды техникалық диспетчерлеу жөніндегі және бұйрыққа сәйкес электр энергиясын өндіру-тұтынуды теңгерімдеуді ұйымдастыру жөніндегі қызмет көрсету бойынша жүйелік оператор тарифтері, теңге/кВт*сағ;

11) ""KOREM" АҚ-ның электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығын ұйымдастыруына және өткізуіне арналған тариф, теңге/кВт*сағ;

12) "KOREM" АҚ-ның орталықтандырылған сауда-саттықты өткізуге сауда жүйесінің дайындығын қамтамасыз етуге арналған тарифі, теңге/кВт*сағ;

13) осы Қағидалардың 111-тармағына және осы тармақтың б) тармақшасына сәйкес энергия беруші ұйымға сәйкес келетін электр энергиясын беру және бөлу жөніндегі көрсетілетін қызметке арналған қолданыстағытариф, теңге/кВт*сағ;

14) Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2018 жылғы 14 желтоқсандағы № 514 "Электр энергиясына шекті тарифтерді бекіту туралы" бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 17956 болып тіркелген) сәйкес электр энергиясына шекті көрсеткіштің ең жоғары шамасын негізге ала отырып айқындалған цифрлық майнер үшін орталықтандырылған сауда-саттық бағасы теңге/кВт*сағ;

15) Қазақстан Республикасында электр энергиясын тұтыну мен өндірудің тиісті көлемдері арасындағы айырма ретінде айқындалатын, электр энергиясы импортының өткен жылғы айлардың нақты орташа көлемін ескере отырып, шектес елдерден электр энергиясы импортының болжамды бағалары негізінде есептеулер жүргізілетін айдың 1-күніндегі бағам бойынша теңге/кВт*сағ-қа айырбасталған импорттық электр энергиясының құны.

Электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан электр энергиясын сатып алудың есептік бағасының өлшем бірлігі ҚҚС-сыз, теңге/кВт*сағ (жүздікке дейін дөңгелектенеді) болады.